

JOURNAL OF TEACHERS' PROFESSIONAL DEVELOPMENT

วิทยาสาร

วารสารเพื่อการพัฒนาวิชาชีพครู ■ ปีที่ 117 ฉบับที่ 3 เดือนมกราคม 2561

สกุ๊ปพิเศษ

การถวายพระราชสมัญญา
พระผู้ทรงเป็นครูแห่งแผ่นดิน

บทความพิเศษ

คุณลักษณะของคนที่มีคุณสมบัติ
เพื่อการขับเคลื่อนประเทศไทย ยุค 4.0

วิชาการบันเทิง

การปฏิรูปการศึกษา
วังเอ๋ยวังเวง

วันเด็ก แห่งชาติ

รู้คิด รู้เท่าทัน
สร้างสรรค์
เทคโนโลยี

คำขวัญวันเด็ก ปี 2561
โดย พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

สวัสดีปีใหม่ พ.ศ. 2561 เพื่อนครู ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา และผู้อ่านทุกท่านครับ วารสารวิทยาสารฉบับเดือนมกราคม 2561 ต้อนรับทุกท่านสู่ศักราชใหม่ และต้อนรับเข้าสู่เดือนวันครู เดือนที่มีวันสำคัญของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาทั่วประเทศ นั่นคือ **วันที่ 16 มกราคม เป็นวันครู**

สืบเนื่องมาจากปี พ.ศ. 2499 ในที่ประชุมสามัญคุรุสภาประจำปี จอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรีและประธานกรรมการอำนวยการคุรุสภากิตติมศักดิ์ ได้กล่าวปราศรัยต่อที่ประชุมครูทั่วประเทศว่า “ที่อยากเสนอในตอนนี้ก็คือว่า เนื่องจากผู้เป็นครู มีบุญคุณเป็นผู้ให้แสงสว่างในชีวิตของเราทั้งหลาย ข้าพเจ้าคิดว่า **“วันครู”** ควรจะมีสักวันหนึ่ง สำหรับให้บรรดาลูกศิษย์ทั้งหลายได้แสดงความเคารพสักการะต่อบรรดาครูผู้มีพระคุณทั้งหลาย” กอปรกับความคิดเห็นของครูที่แสดงออกทางสื่อมวลชนและอื่นๆ ที่ล้วนเรียกร้องให้มี **“วันครู”** เพื่อให้รำลึกถึงความสำคัญของครู ในฐานะที่เป็นผู้เสียสละประกอบคุณงามความดีเพื่อประโยชน์ของชาติและประชาชนเป็นอันมาก คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติให้วันที่ **16 มกราคม ของทุกปี** เป็น **“วันครู”** และให้กระทรวงศึกษาธิการสั่งการให้ครูและนักเรียนหยุดในวันนั้น คุรุสภาจึงได้จัดงานวันครูขึ้น ตั้งแต่วันที่ 16 มกราคม 2500 เป็นต้นมา เพื่อรำลึกถึงพระคุณบูรพาจารย์ ส่งเสริมสามัคคีธรรมระหว่างครู และเพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างครูกับประชาชน

สำหรับปี 2561 นี้ เป็นการจัดงานวันครูครั้งที่ 62 ภายใต้แก่นสาระ **“เฉลิมรัชสมัย ครูไทยพัฒนา”** เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร รัชกาลที่ 10 โดยจัดงานทั้งส่วนกลางที่คุรุสภาและส่วนภูมิภาคที่สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทั่วประเทศ ในโอกาสนี้จึงขอเชิญชวนผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาทุกท่าน ตั้งใจพัฒนาตัวเองอย่างเต็มกำลังความสามารถ เพื่อให้การศึกษาของชาติเจริญก้าวหน้าและ **“ลูกศิษย์”** ของพวกเราทุกคน เติบโตเป็น **“คนดีและคนเก่ง”** มีทั้งวิชาความรู้ความสามารถ และคุณธรรมจริยธรรม ร่วมกันสร้างสังคมน่าอยู่ให้กับประเทศชาติของเรา ขอให้ทุกท่านมีความสุขตลอดปีและตลอดไป รวมทั้งขอให้ทุกท่านที่มีครูกลับไปคารวะครูในวันครู วันที่ 16 มกราคม 2561 กันนะครับ

(ดร.สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์)

บรรณาธิการ

ขอเชิญร่วมส่ง

บทความ | เรื่องสั้น | บทกวี

เกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา

เพื่อเผยแพร่ในวารสารวิทยาสาร โดยสามารถส่งผลงาน ได้ดังนี้

1. e-mail : withayajarn@gmail.com
2. ไปรษณีย์ : กองบรรณาธิการวารสารวิทยาสาร สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา
128/1 ถนนนครราชสีมา แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
3. โทร. / โทรสาร : 0 2282 1308

ผลงานที่ส่งมานั้น **ต้องมีได้ลอกเลียน ดัดแปลงงานของผู้อื่น**
ผลงานที่ได้รับคัดเลือกเผยแพร่ จะได้รับค่าตอบแทนตามที่กองบรรณาธิการกำหนด

01 บทบรรณาธิการ

04 สก๊อปพิเศษ

การถวายพระราชสมัญญา
พระผู้ทรงเป็นครูแห่งแผ่นดิน
แด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

10 นิเทศการศึกษา

ย้อนรอยอดีตศึกษานิเทศก์
เมื่อคราแรกเริ่ม อาจารย์สมพงษ์ พลະสุริย์

15 โรงเรียนดี โครงการเด่น

นวัตกรรม “การดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริม
ศักยภาพผู้เรียนโดยใช้รูปแบบบ้านสามหลัง
(PMI Home)” โรงเรียนบ้านเขาพริกอนุสรณ์

20 เรียนรอบตัว

1S2C การคิดวิเคราะห์แบบนักประวัติศาสตร์
ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของชมรมมัคคุเทศก์น้อย
โรงเรียนอนุบาลพระสมุทระเจดีย
จังหวัดสมุทรปราการ ตอนที่ 1

25 พุทธศาสนา

วาทะของพระบรมครู เรื่อง
การล้างวาทะเรื่องตบะ ตอนที่ 2

29 ห้องเรียนวิชาการ

ยกระดับคุณภาพการศึกษา เพื่อเตรียม
นักเรียน (กทม.) รองรับ Thailand 4.0 ตอนที่ 2

34 บริหารการศึกษา

โรงเรียนกับกิจกรรม

38 วิชาการอ่านง่าย

ปฏิรูปการศึกษา : ง่ายง่ายง่าย

43 ข้อเขียนวันครูรางวัลชนะเลิศ

“ลมหายใจของคนเป็นครู”

45 ข้อเขียนวันครูรางวัลรองชนะเลิศ

ครูในดวงใจศิษย์นิรันดร์

47 ข้อเขียนวันครูรางวัลรองชนะเลิศ

“ครูชาวนา”

49 วิจัยน่ารู้

58 หนึ่งในโรงเรียน หนึ่งในนวัตกรรม

65 ประสบการณ์

บันทึกถึงดวงดาว 88

69

69 บทความพิเศษ

คุณลักษณะของคนที่มีคุณสมบัติ
เพื่อการขับเคลื่อนประเทศไทย ยุค 4.0

72 IT Hero

สื่อการเรียนการสอนยุคเทคโนโลยี

77 เรื่องสั้น

ผิดเป็นครู

81 ประโยคสัญลักษณ์

ประโยคสัญลักษณ์ที่ 68
เสียใจของเขา

84 ดรรชนีไฟฟ้า

ศัพท์ในกีฬากอล์ฟ

89 พืชการออม

ออมอย่างไรให้เงินออกเงย
ฉบับมนุษย์เงินเดือน ลงทุน RMF ตอนที่ 2

92 รุ้รอบทิศ

การบูรณาการความรู้ในงานวันครู

96 วิชาการบันเทิง

ความสว่างไสวของหัวใจดวงน้อย

100 สารคดีท่องเที่ยว

กว้างใจ...มหานครเทพบันดาล

108 ย่ำสามกรอบ

ปีใหม่ 2561 คุยกับ SANTA สบตา... GALAXY

กองบรรณาธิการ

ที่ปรึกษา :

คณะกรรมการครูสภา
ดร.บุรพาทิศ พลอยสุวรรณ
ดร.ทินสิริ ศิริโพธิ์
นายไพบูลย์ เสี่ยงก่อ
นางสาวจุไรรัตน์ แสงบุญนำ
นายธีรภูมิ ทองโอบ
นายดำรง พลโกชน
นายยุทธชัย อุดม

ผู้ทรงคุณวุฒิ/นักวิชาการประจำ :

ศ.กิตติคุณสมุน อมรวิวัฒน์
รศ.ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่
รศ.ดร.สนานจิตร์ สุคนธ์ทรัพย์
รศ.ดร.สมศักดิ์ คงเที่ยง
รศ.ดร.พรพิพัฒน์ เพิ่มผล
รศ.ดร.กล้า ทองขาว
รศ.ดร.สุชุม เฉลยทรัพย์
รศ.ดร.มนสิข สิริสมบุญ
ดร.ประพัฒน์พงศ์ เสนาฤทธิ์
ดร.ปฐมพงศ์ ศุภเลิศ
ดร.จักรพรรดิ วัฒนา
ดร.พลสันต์ โพธิ์ศรีทอง

บรรณาธิการ : ดร.สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์

หัวหน้ากองบรรณาธิการ:
นางราณี จินสุทธิ

รองหัวหน้ากองบรรณาธิการ:
นายจันทร์ยงยุทธ บุญทอง

ประจำกองบรรณาธิการ:
นางภัทราวรรณ ประกอบใน
นางจิรภา ทองขาว
นางสาววิภา ธีระวรักษ์
นางสาวธัญรัตน์ ศิริเมฆา
นางสาววรรณพร พิพัฒน์
นายวัชรพล เหมืองจา
นายทรงชัย ชื่นล้วน

ประสานงานฝ่ายผลิต :

นางภัทราวรรณ ประกอบใน
นางจิรภา ทองขาว

ศิลปกรรม/รูปเล่ม/จัดพิมพ์ :

บริษัท ออนป้า จำกัด
111/1 อาคารนวมสร ถนนพระรามที่ 3
แขวงบางคอแหลม เขตบางคอแหลม
กรุงเทพมหานคร 10120
โทร. 0 2689 1056
โทรสาร 0 2689 1081
www.onpa.co.th

วารสารวิทยากร

กองบรรณาธิการฝ่ายสมาชิก โทร./โทรสาร 0 2282 1308
ที่อยู่ 128/1 ถนนนครราชสีมา แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
e-mail : withayajam@gmail.com

สปฏิพิเศษ

ถวัลย์ มาศจรัส

การถวายพระราชสมัญญา พระผู้ทรงเป็นครูแห่งแผ่นดิน แด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม พุทธศักราช 2554

ความเป็นมา

วันที่ 5 ธันวาคม พุทธศักราช 2554 เป็นวันมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ ใน**พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช** ซึ่งเป็นวันที่มีความสำคัญยิ่งของพสกนิกรชาวไทยทั่วทั้งแผ่นดินที่ได้พึงพระบารมีปกเกล้าปกกระหม่อมให้ดำรงชีวิตและประกอบสัมมาอาชีพด้วยความสงบร่มเย็นมาอย่างยาวนาน

ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น คณะอนุกรรมการจัดงานวันครู พ.ศ. 2554 กอปรด้วยความเห็นของที่ประชุมผู้บริหารองค์กรหลักกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2553 เห็นสมควรแต่งตั้งคณะอนุกรรมการขอพระราชทานน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายพระราชสมัญญา เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชในพระราชกรณียกิจด้านการศึกษาและในฐานะที่ทรงเป็น**ครูแห่งแผ่นดิน** นายชินวรณ์ บุญยเกียรติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ 825/2553 เรื่องแต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาขอพระราชทานน้อมเกล้าฯ ถวายพระราชสมัญญา ตั้ง ณ วันที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ. 2553 โดยมีคณะอนุกรรมการ จำนวน 27 คน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ อาทิ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประธานกรรมการคุรุสภา เป็นอนุกรรมการที่ปรึกษา ศาสตราจารย์พิเศษ ธงทอง จันทรางศุ เลขาธิการสภาการศึกษา เป็นประธานอนุกรรมการ ท่านผู้หญิงอังกบ บุญยชัยสิทธิ์ ศาสตราจารย์กิตติคุณสุนัน อมรวิวัฒน์ รองศาสตราจารย์สุชุม เฉลยทรัพย์ เป็นอาทิ เป็นอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชกับการพัฒนาการศึกษาของมนุษยชาติ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เสด็จขึ้นครองราชสมบัติเป็นพระมหากษัตริย์ลำดับที่ 9 แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน พุทธศักราช 2489

วันที่ 5 พฤษภาคม พุทธศักราช 2493 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งการพระราชพิธีบรมราชาภิเษกตามอย่างโบราณราชประเพณี ณ พระที่นั่งไพศาลทักษิณ ในพระบรมมหาราชวัง เสด็จพระราชดำเนินมาภิเษก ตามที่จารึกในพระสุพรรณบัฏว่า **พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศร รามาธิบดี จักรีนฤพดินทราธิราช บรมนาถบพิตร**

การพระราชพิธีบรมราชาภิเษกนี้ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระราชทาน พระปฐมบรมราชโองการว่า “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม”

นับแต่ทรงครองสิริราชสมบัติ พระองค์ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในการครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม ด้วยพระวิริยะอุตสาหะ นำความเจริญรุ่งเรืองสู่ประเทศชาติ และประชาชนอย่างไพศาล โดยเฉพาะพระราชกรณียกิจด้านการพัฒนาการศึกษาไทย นั้น พระองค์ทรงสนพระราชหฤทัยเป็นพิเศษ ส่งผลให้การพัฒนาศึกษาของชาติมีความเจริญก้าวหน้าแผ่ขยายครอบคลุมทั้งในเมืองและในชนบทโดยทั่วถึง

ในรัชสมัยของพระองค์ การศึกษาของไทยพัฒนาก้าวหน้าครอบคลุมทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งเป็นคุณประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทยและการศึกษาไทยที่สำคัญยิ่งในประวัติศาสตร์การพัฒนารวมของประเทศไทย

ความเจริญก้าวหน้าดังกล่าว เนื่องด้วยพระปรีชาสามารถในความเป็นครูและมีพระราชวิสัยทัศน์ที่ทรงมองเห็นความสำคัญของการศึกษาในอนาคตว่ามีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและศักยภาพของมนุษย์ ให้มีความเจริญก้าวหน้าเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล พระราชกรณียกิจที่ทรงปฏิบัติ นอกจากในฐานะพระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นที่เคารพสูงสุดของปวงชนชาวไทยแล้ว พระองค์ยังทรงเป็นครูยิ่งกว่าครูของแผ่นดิน เป็นที่เทิดทูนทั้งของพสกนิกรชาวไทยและเป็นที่น้อมเคารพของนานอารยประเทศทั้งหลายในโลก

พระราชภารกิจที่ทรงปฏิบัติ เป็นพระราชภารกิจที่สะท้อนให้เห็นถึงพระราชหฤทัยของความเป็นครู โดยเด่นชัด เป็นพระราชภารกิจที่ทรงต้องการเห็นพสกนิกรและมนุษยชาติได้รับการพัฒนาให้มีความเจริญก้าวหน้า ทั้งด้านวิชาการและความเป็นมนุษย์ที่เพียบพร้อมดังงามอย่างสมดุล ระหว่างสติปัญญา ความดี ความงาม ด้วยความวิริยะอุตสาหะที่จะทรงปฏิบัติพระราชภารกิจความเป็นครูของพระองค์ ให้บรรลุเป้าหมาย เพื่อความสุขของพสกนิกรชาวไทยและของมวลมนุษยชาติ

พระมหากษัตริย์คุณอันไพศาลต่อการพัฒนาการศึกษาของชาติ

ในการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่อังคารที่ 21 ธันวาคม พุทธศักราช 2553 คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเห็นชอบการถวายพระราชสมัญญา “**พระผู้ทรงเป็นครูแห่งแผ่นดิน**” เพื่อเฉลิมพระเกียรติแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในโอกาสสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม พุทธศักราช 2554 ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และเพื่อเป็นสิริสวัสดิ์พิพัฒนามงคลแก่พสกนิกรชาวไทยสืบไปตลอดกาลนาน ตามที่กระทรวงศึกษาธิการรายงานเสนอ โดยมีสาระสำคัญสรุปถึงพระมหากษัตริย์คุณต่อการพัฒนาการศึกษาของชาติ ดังนี้

1. พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจด้วยพระวิริยะอุตสาหะ นำความเจริญรุ่งเรืองสู่ประเทศไทย และประชาชนอย่างไพศาล โดยเฉพาะพระราชกรณียกิจด้านการพัฒนาการศึกษาไทย พระองค์ทรงสนพระราชหฤทัยเป็นพิเศษ ส่งผลให้พัฒนาการศึกษาของชาติมีความเจริญก้าวหน้าแผ่ขยายครอบคลุมทั้งในเมืองและในชนบทโดยทั่วถึง ในรัชสมัยของพระองค์ การศึกษาของไทยพัฒนาก้าวหน้าครอบคลุมทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งเป็นคุณประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทยและการศึกษาที่สำคัญยิ่งในประวัติศาสตร์การพัฒนาของประเทศไทย

2. พระราชกรณียกิจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในระบบโรงเรียนนั้น เริ่มจากใน พ.ศ. 2498 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งโรงเรียนจิตรลดาขึ้นสำหรับพระราชโอรส พระราชธิดา บุตร ข้าราชการบริพารในพระราชวัง ตลอดจนเปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปได้ร่วมเรียนด้วย ต่อมาเมื่อพระองค์ได้เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรบริเวณชายแดนทิวกันดารทำให้ทรงทราบถึงปัญหาการขาดแคลนที่เรียนของเด็กและเยาวชน จึงมีพระราชดำริให้จัดสร้างโรงเรียนให้แก่เด็กและเยาวชนที่ขาดแคลนโอกาสทางการศึกษา ทั้งนี้ โรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชดำริและอยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์โดยพระราชทานพระราชทรัพย์ช่วยเหลือ ทรงอุปถัมภ์ หรือทรงให้คำแนะนำมีจำนวน 104 โรงเรียน จำแนกเป็นโรงเรียนประเภทต่างๆ ได้แก่

2.1 โรงเรียนจิตรลดา ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างอาคารชั้นเดียวในบริเวณสวนจิตรลดา และพระราชทานนามโรงเรียนว่า “โรงเรียนจิตรลดา” เปิดสอนนักเรียนตั้งแต่นั้นอนุบาลถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนทั่วไปเข้าเรียนและยังได้พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์เป็นค่าใช้จ่ายของโรงเรียนจนถึงปัจจุบัน

2.2 กลุ่มโรงเรียนราชวินิต จัดตั้งตามพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช โดยได้พระราชทานที่ดินสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ เพื่อเป็นโรงเรียนสำหรับบุตรหลานของข้าราชการสำนักพระราชวังและประชาชนในท้องถิ่นใช้เป็นที่พักเรียน และได้พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์สมทบกับเงินที่มีผู้บริจาคเป็นค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างโรงเรียน

2.3 โรงเรียนสงเคราะห์เด็กยากจนในพระบรมราชานุเคราะห์ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งโรงเรียนขึ้นในวัดและอาราธนาพระภิกษุผู้ทรงคุณวุฒิมาช่วยสอนในโรงเรียน โดยพระราชทานทุนทรัพย์ส่วนหนึ่งและทุนที่ได้รับบริจาคโดยเสด็จพระราชกุศล

2.4 กลุ่มโรงเรียนร่มเกล้า เป็นโรงเรียนที่สร้างขึ้นสำหรับเด็กนักเรียนยากจนตามบริเวณชายแดนทุรกันดารทางไกลการคมนาคมโดยทรงพระราชทานทรัพย์ส่วนพระองค์ และได้พระราชทานนามโรงเรียนว่า “โรงเรียนร่มเกล้า”

2.5 โรงเรียนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์จัดตั้งขึ้นตามพระราชดำริโดยพระราชทานพระราชทรัพย์ร่วมสร้างโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อสอนหนังสือให้แก่ชาวเขาและประชาชนในถิ่นทุรกันดาร ทำให้เยาวชนไทยภูเขาได้มีโอกาสเรียนรู้หนังสือ พระราชทานนามว่า “โรงเรียนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์”

2.6 โรงเรียนวังไกลกังวล พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานอาคารที่พักกองรักษาการณ์วังไกลกังวลให้เป็นอาคารเรียนของโรงเรียน และในปีฉลองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี ได้มีการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ด้วยระบบทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อเป็นประโยชน์ในการทำให้นักเรียนในส่วนภูมิภาคหรือชนบทห่างไกลได้มีโอกาสรับประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีคุณภาพไม่ด้อยกว่าโรงเรียนที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน

2.7 โรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ เดิมคือ โรงเรียนราชวิทยาลัย พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชได้พระราชทานนามโรงเรียนว่า “โรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย” และทรงรับไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์เป็นโรงเรียนที่รับนักเรียนชายเปิดสอนสายสามัญศึกษา มีจุดมุ่งหมายอบรมนักเรียนให้มีศีลธรรมและวัฒนธรรมอันดีงามและให้ฝึกฝนการกีฬา เพื่อช่วยมีพลานามัยสมบูรณ์แข็งแรง

2.8 โรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชดำริ และอยู่ในความดูแลของมูลนิธิ หรือองค์กรต่างๆ เช่น โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชดำริเพื่อให้โอกาสทางการศึกษาแก่บุตรหลานของผู้ประสบภัยธรรมชาติ ผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาในถิ่นทุรกันดาร และอยู่ในความดูแลของมูลนิธิราชประชานุเคราะห์

2.9 โรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติ เป็นโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้แก่ โรงเรียนรัชดาภิเษก จำนวน 10 โรงเรียน จัดตั้งขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสทรงครองสิริราชสมบัติครบ 25 ปี เมื่อ พ.ศ. 2514 โรงเรียนนวมินทราชูทิศ จำนวน 5 โรงเรียน จัดตั้งขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติในโอกาสเจริญพระชนมพรรษา 60 พรรษา เมื่อ พ.ศ. 2530 โรงเรียนรัชมิ่งคลาภิเษก เมื่อ พ.ศ. 2531 และโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย จัดตั้งขึ้นเนื่องในโอกาสทรงครองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี เมื่อ พ.ศ. 2539

3. พระราชกรณียกิจในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษานอกระบบโรงเรียน ทรงมีพระราชดำริให้จัดตั้งโครงการพระดาบสขึ้นด้วยความห่วงใยต่อพลกนิกรที่ต้องการแสวงหาความรู้ แต่ขาดโอกาสในการศึกษาเรียนรู้ ทำให้พลาดโอกาสในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง โดยโครงการพระดาบสได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ พ.ศ. 2518 เปิดทำการสอนวิชาชีพแขนงต่างๆ เพื่อให้ผู้ผ่านหลักสูตรสามารถออกไปประกอบอาชีพได้ตามแนวพระราชดำริ

4. พระราชกรณียกิจในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นการพระราชความรู้และการศึกษาตามอัธยาศัยแก่ประชาชนผ่านศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่ทรงตั้งขึ้นใน 6 ภูมิภาค เพื่อเป็นแหล่งรวมสรรพวิชา วิชาการ การค้นคว้าทดลอง และการสาธิตด้านเกษตรกรรมเพื่อเผยแพร่ความรู้สำหรับนำไปสู่การปฏิบัติจริงของเกษตรกร ศูนย์ศึกษาการพัฒนาทั้ง 6 ภูมิภาค ได้แก่

4.1 ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตั้งอยู่ที่ตำบลเขาหินซ้อน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา

4.2 ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตั้งอยู่ที่ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

4.3 ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตั้งอยู่ที่ตำบลสนามไชย อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

4.4 ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตั้งอยู่ที่บ้านนาแก ตำบลห้วยยาง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

4.5 ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตั้งอยู่บริเวณพื้นที่ป่าขุนแม่กวง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

4.6 ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตั้งอยู่ตำบลสามพระยา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

5. ในการส่งเสริมการศึกษาของชาติให้มีความเจริญก้าวหน้า ทรงริเริ่มโครงการที่ส่งเสริมการศึกษาและการจัดตั้งทุนการศึกษา โดยทรงสละพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์จัดตั้งกองทุนต่างๆ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาของชาติอย่างหลากหลาย อาทิ ทุนมูลนิธิ “อานันทมหิดล” ทุนเล่าเรียนหลวง ทุนพระราชทานแก่นักเรียนชาวเขา ทุนปริญญาเอกกาญจนาภิเษก โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน

6. เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม พุทธศักราช 2554 ด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงมีต่อการศึกษาของชาติ กระทรวงศึกษาธิการ โดยผู้บริหาร ข้าราชการ ครู บุคลากร นิสิตนักศึกษา ตลอดจนผู้เกี่ยวข้อง เห็นสมควรถวายพระราชสมัญญา “พระผู้ทรงเป็นครูแห่งแผ่นดิน” เพื่อเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม พุทธศักราช 2554

ที่มา : สารานุกรมวิชาชีพครู เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคล เฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา 2555. 17 – 23

ย้อนรอยอดีตศึกษานิเทศก์ เมื่อคราแรกเริ่ม

อาจารย์สมพงษ์ พละสุรย์

: ครูคำหมาน คนโค เจ้าของบทประพันธ์ “ครูบ้านนอก” ที่โด่งดัง

ตอนผมเขียนหนังสือ “โลกในใจของบุญถึง” รู้สึกไม่ค่อยมั่นใจเท่าไร เพราะยังมือใหม่หัดขับ เลยส่งไปให้คุณประภัสสร เสวิกุล และอาจารย์สมพงษ์ พละสุรย์ (ครูคำหมาน คนโค) อ่าน ก็ได้รับกำลังใจจากทั้งสองท่านเป็นอย่างดี โดยเฉพาะท่านอาจารย์สมพงษ์ (ตอนนั้นท่านเป็นรองเลขาธิการคุรุสภา) ท่านเขียนให้กำลังใจมาเยอะมาก ท่านบอกผมว่าอยากให้เขียนเรื่องราวเกี่ยวกับเด็กชนบทในภาคกลางเยอะๆ เพราะไม่มีใครเขียน ส่วนท่านจะคุ้นชินเขียนถึงเด็กๆ ในอีสานมากกว่า ผลพวงจากครั้งนั้น พ.ศ.2539 ท่านเชิญผมไปร่วมเป็นคณะกรรมการเขียนหนังสือประวัติครู และสืบเนื่องมาเป็นผู้เขียนบทความลงในวารสารวิทยาสารของคุรุสภามาจนถึงทุกวันนี้

รู้สึกใจหายที่ท่านจากไปเมื่อเดือนธันวาคม 2559 ท่านอาจารย์จรรยา มิลินทร์ได้เขียนประวัติท่านอาจารย์สมพงษ์เพื่อลงตีพิมพ์ในหนังสือประวัติครู ผมได้ร่วมประชุมพิจารณาต้นฉบับด้วย จึงทราบว่าอาจารย์สมพงษ์ท่านเคยเป็นศึกษานิเทศก์ที่อุบลราชธานีถึง 12 ปี จึงขอนำมาสรุปเล่าย่อรายประวัติและผลงานอดีตศึกษานิเทศก์ท่านนี้โดยสังเขปครับ

อาจารย์สมพงษ์ พลະสุรย์ เกิดเมื่อวันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2480 ที่บ้านดอนเมย ตำบลนาจิก อำเภออำนาจเจริญ จังหวัดอุบลราชธานี เป็นบุตรคนเดียวของนายยอด กับนางทุม พลະสุรย์

การศึกษาขั้นต้น เข้าเรียนชั้นประถมปีที่ 1 ที่โรงเรียนประชาบาลตำบลนาจิก 4 วัดบ้านดอนเมย นายสมพงษ์เป็นเด็กฉลาด ฝึกฝนการเรียน เมื่อเรียนจบชั้นประถมปีที่ 4 บิดามารดาอพยพครอบครัวไปทำมาค้าขายในตัวจังหวัด เพื่อให้อาจารย์สมพงษ์ได้เข้าเรียนในโรงเรียนมัธยมประจำจังหวัด คือ โรงเรียนเบญจมะมหาราช ใน พ.ศ. 2492 ในระหว่างเรียนชั้นมัธยม บิดามารดาถึงแก่กรรมทั้ง 2 คน อาจารย์สมพงษ์ก็ได้มาอาศัยอยู่กับญาติและญาติได้ส่งเสียให้เรียนจนจบชั้นมัธยมปีที่ 6 ใน พ.ศ. 2498

เนื่องจากอาจารย์สมพงษ์เป็นนักเรียนเรียนดี จึงได้รับคัดเลือกให้ได้รับทุนไปเรียนต่อระดับฝึกหัดครูที่โรงเรียนฝึกหัดครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ใน พ.ศ. 2498 ได้รับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) เป็นรุ่นแรกใน พ.ศ. 2500 แล้วได้รับทุนเรียนต่อชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.ชั้นสูง) ในวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา และในปีเดียวกันนั้นเองท่านก็สมัครสอบชั้นประโยคเตรียมอุดมศึกษาแผนกอักษรศาสตร์ได้อีกด้วย

อาจารย์สมพงษ์เรียนสำเร็จได้รับวุฒิประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.ชั้นสูง) เป็นรุ่นแรก อีกเช่นกันใน พ.ศ. 2502 และได้รับการบรรจุเข้าเป็นครูในปีนั้นเอง ต่อมาไม่นานก็สอบได้รับวุฒิประโยคครูพิเศษมัธยม (พ.ม.) ใน พ.ศ. 2503

พ.ศ. 2507 ได้รับอนุมัติให้ลาศึกษาต่อระดับปริญญาตรี ที่วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร กรุงเทพฯ

สำเร็จได้รับปริญญาการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ.) ใน พ.ศ. 2509 และ พ.ศ. 2511 ได้รับอนุมัติให้ลาศึกษาต่อระดับปริญญาโทที่ Colorado State College รัฐโคโลราโด ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยได้รับทุน AID ของรัฐบาลสหรัฐอเมริกา สำเร็จได้รับปริญญา Master of Arts (M.A.) ใน พ.ศ. 2512

อาจารย์สมพงษ์เข้ารับราชการตำแหน่งครูตรี โรงเรียนบ้านอำนาจ ตำบลอำนาจ อำเภออำนาจเจริญ จังหวัดอุบลราชธานี สังกัดกองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา ใน พ.ศ. 2502 พ.ศ. 2506 ไปช่วยราชการทำการสอนที่โรงเรียนบ้านไก่อำนาจ ตำบลไก่อำนาจ อำเภออำนาจเจริญ พ.ศ. 2509 ช่วยราชการทำหน้าที่ครูวิชาการ สำนักงานศึกษาธิการอำเภออำนาจเจริญ และในปีนั้นเองก็ได้รับแต่งตั้งให้เป็นศึกษานิเทศก์จังหวัดอุบลราชธานี สังกัดกรมสามัญศึกษา พ.ศ. 2513 ได้เลื่อนขึ้นเป็นศึกษานิเทศก์โท ทำหน้าที่หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ. 2518 ปรับตำแหน่งเป็นศึกษานิเทศก์ ระดับ 6 ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ. 2520 ช่วยราชการกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2521 โอนมาเป็นนักวิชาการศึกษา 7 ตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายพัฒนาหลักสูตรประถมศึกษา ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ พ.ศ. 2528 เป็นนักวิชาการศึกษา 8 ตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์และแนวการศึกษาและอาชีพ กรมวิชาการ พ.ศ. 2533 ได้รับอนุมัติให้ไปดำรงตำแหน่งในองค์กรของรัฐ ตำแหน่งรองเลขาธิการคุรุสภา พ.ศ. 2537 ลาออกจากราชการตำแหน่งนักวิชาการศึกษา 8 ดำรงตำแหน่งรองเลขาธิการคุรุสภา ติดต่อกันถึงวาระที่ 3 ใน พ.ศ. 2542

แม้จะพ้นวาระการดำรงตำแหน่งที่คุรุสภา ท่านก็ยังได้ปฏิบัติหน้าที่ให้แก่ทางราชการอีกหลายปี เช่น พ.ศ. 2542 – 2544 เป็นที่ปรึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎีกา พ.ศ. 2544 เป็นกรรมาธิการการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของวุฒิสภา พ.ศ. 2544 – 2546 เป็นผู้ชำนาญการในสำนักงานปฏิรูปการศึกษา ฯลฯ นอกจากนั้น ยังปลื้มเวลาให้แก่ภาคเอกชนโดยรับเชิญเป็นที่ปรึกษาหน่วยงานทางวิชาการ เป็นอาจารย์พิเศษในมหาวิทยาลัยเอกชน เป็นต้น

อาจารย์สมพงษ์เป็นผู้มีความรู้ความสามารถทั้งในการสอน การนิเทศ การศึกษา การสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ เป็นนักพูด นักคิด นักเขียน ผลงานของ อาจารย์สมพงษ์ในด้านวิชาการ วิชาชีพ และสื่อสารสัมพันธ์ มีเป็นจำนวนมาก ที่สำคัญและสร้างชื่อเสียงให้แก่งานมากที่สุดคือ งานเขียน ท่านได้เล่าไว้ในหนังสือ “ชีวิตสมพงษ์ พลະສຸຣ໌ ຄຳຫມານ ຄົນໄກ ມັດສະຈຣ໌ຍິ່ງນັກ” ความตอนหนึ่งว่า

“...ข้าพเจ้าเขียนหนังสือหลายเล่ม ทั้งเรื่องสั้น บทความ สารคดี เช่น จดหมายจากครูบ้านนอก (ได้รับรางวัลสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ปี 2522) บ้านโพธิ์ทราย (ได้รับรางวัลสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ปี 2524) ... หนังสือของ ข้าพเจ้ามีดังนี้ **นิยาย** ได้แก่ ครูบ้านนอก ฆาตกรรมครู (แปลเป็นภาษาอังกฤษ) บักเซียงน้อย บักสีเต๋อ บ้านโพธิ์ทราย ตักเงินจากบ่อ **รวมเรื่องสั้น** จดหมายจากครูคำหาน คนไค บันทึกรักครูประชาบาล หัวอกศึกษา ประสาคนภูธร ประสาครูบ้านนอก ไม่บรรทัดคด ครูบ้านนอกขี่เรือบิน ปากอีสาน **สารคดี** ข้ามโขงไปลาว เทียวบาหลี่ ทางก้าวหน้าของครูมืออาชีพ 199 กระบวนท่าของครูมืออาชีพ ครูมืออาชีพยุคปฏิรูปการศึกษา การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด การฝึกกระบวนการคิดโดยการปฏิบัติ **หนังสือสำหรับเด็ก** ยอดกบ்தองเด็ก อีสาน อารักขาบดอกหญ้า เพื่อนรักเพื่อนแท้ เหตุเกิดที่บ้านโพธิ์ทราย ชีวิตใหม่ (ได้รับรางวัลจากธนาคารกรุงเทพ)...”

งานเขียนของท่านที่เป็นบทความและเรื่องสั้นในช่วงระยะเวลา 20 กว่าปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2521 เป็นต้นมา มีมากมาย และได้ลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ทั้งรายวัน รายสัปดาห์ และรายเดือน ที่มีชื่อเสียงทั้งหลาย เป็นบทความเกี่ยวกับการศึกษา สังคม และวัฒนธรรม ประมาณ 2,500 เรื่อง ส่วนที่เป็นเรื่องสั้นที่ลงพิมพ์ในวารสารรายเดือน มีประมาณ 350 เรื่อง

ในบรรดางานเขียนประเภทนวนิยาย เรื่องที่สร้างความโด่งดังให้แก่งานมากที่สุด คือ นวนิยายเรื่อง **ครูบ้านนอก** ซึ่งนอกจากจะโด่งดังอยู่ในประเทศไทยหลายทศวรรษแล้ว ยังแพร่หลายไปยังนานาประเทศอีกด้วย ซึ่งท่านได้เล่าไว้ในคำนำของผู้ประพันธ์ในการพิมพ์ครั้งที่ 12 ของนวนิยายเรื่อง “ครูบ้านนอก” ความตอนหนึ่ง ว่า

“...นิยายเรื่องครูบ้านนอก มีความเป็นมาดังนี้ ในปี 2518 ในขณะที่ผมเป็นข้าราชการครูในจังหวัดอุบลราชธานี ผมได้เขียนเรื่องสั้นชุดหนึ่ง จากประสบการณ์ที่ได้สัมผัสด้วยตนเอง ผสมผสานกับเรื่องราวที่ผมได้รับรู้ จากคำบอกเล่าของครูและชาวบ้าน ที่เคยรู้เห็นเหตุการณ์และเรื่องราวของครูประชาบาลในท้องถิ่น เรื่องสั้นชุดนั้นมีสาระเกี่ยวกับความเป็นอยู่ของครูประชาบาล จังหวัดอุบลฯ ในช่วง พ.ศ. 2500 – 2519 หนังสือเล่มนั้นชื่อ **บันทึกของครูประชาบาล** ประกอบด้วยเรื่องสั้น 69 ตอน ตอนละประมาณ 1 หน้า กระดาษฟูลสแก๊ป ผมขอให้ ดร.เอกวิทย์ ณ ถลาง (ขณะดำรงตำแหน่งรองอธิบดีกรมสามัญศึกษา) เขียนคำนำ และท่านได้กรุณาเขียนคำนำให้ เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2519 ... หนังสือเล่มนี้ได้รับรางวัลชมเชยหนังสือดีเด่นประเภทนวนิยายในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ พ.ศ. 2519

ในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2520 บุคคลคนหนึ่งไปพบผมที่บ้านพักในเมืองอุบลฯ...บุคคลดังกล่าว ขอซื้อลิขสิทธิ์หนังสือ **บันทึกของครูประชาบาล** เพื่อนำไปสร้างภาพยนตร์ ผมแย้งว่าหนังสือเล่มนั้นเป็น รวมเรื่องสั้น ไม่มีพระเอกนางเอก คงไม่เหมาะที่จะนำไปสร้างภาพยนตร์ ผมเสนอว่า ถ้าบุคคลคนนั้นเห็นว่าสาระของบันทึกของครูประชาบาล ควรสร้างเป็นภาพยนตร์ ผมจะเขียนนิยายขึ้นใหม่ให้มีสาระตามบันทึกของครูประชาบาล บุคคลคนนั้นเห็นด้วย แต่ขอร่วมวางโครงเรื่องพร้อมทั้งขอตั้งชื่อเรื่องว่า **ครูบ้านนอก** ...ผมขอให้บุคคลคนนั้นเขียนบทภาพยนตร์ และผมก็จะเริ่มเขียนนิยาย...หนังสือ **ครูบ้านนอก** พิมพ์เสร็จพร้อมกับภาพยนตร์เรื่องครูบ้านนอก ฉายในกรุงเทพฯ ในต้นปี 2521 หนังสือครูบ้านนอกได้ถูกพิมพ์หลายครั้ง โดยหลายสำนักพิมพ์...การพิมพ์ครั้งนี้จึงถือเป็นการพิมพ์ครั้งที่ 12 ของสำนวนภาษาไทย

การแปลและพิมพ์เป็นภาษาต่างประเทศมีดังนี้ ค.ศ. 1980 (พ.ศ. 2523) พิมพ์เป็นภาษาญี่ปุ่น ครั้งแรกในชื่อออกเสียงว่า “อินาคาโนชิโอะชิ” (Inaka no Kyoshi) โดยสำนักพิมพ์สถาบันอิบุรา และพิมพ์อีกถึงครั้งที่ 5 เมื่อ ค.ศ. 1996 (พ.ศ. 2539) สำนวนภาษาอังกฤษชื่อเรื่อง *The Teachers of MadDog Swamp* พิมพ์โดยสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยควีนสแลนด์ ประเทศออสเตรเลีย ค.ศ. 1982 (พ.ศ. 2525) พิมพ์ครั้งที่ 2 โดย Silkworm Book สำนักพิมพ์สุริวงส์ เชียงใหม่ ค.ศ. 1992 (พ.ศ. 2535) สำนวนภาษาอูรดู (Urdu) ชื่อเรื่อง *The Death of Dream* พิมพ์โดยสถาบัน MASHAL เมือง Lahore ประเทศปากีสถาน เมื่อ ค.ศ. 2003...”

งานสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ท่านทำควบคู่ไปกับการเขียน คือ การเป็นวิทยากร โดยเป็นวิทยากรมาโดยตลอดตั้งแต่เป็นครูในโรงเรียนประชาบาลเป็นศึกษานิเทศก์ เป็นนักวิชาการ เป็นผู้บริหารที่คุรุสภา นอกจากเป็นวิทยากรในประเทศแล้ว ท่านยังได้รับเชิญร่วมประชุมและเป็นวิทยากรในต่างประเทศหลายครั้งที่สำคัญ เช่น พ.ศ. 2523 ประชุมวรรณกรรมที่เมืองมินิลา ประเทศฟิลิปปินส์ พ.ศ. 2524 ประชุมวรรณกรรมและวัฒนธรรมที่มหาวิทยาลัยแห่งชาติแคนเบอร์รา ประเทศออสเตรเลีย พ.ศ. 2525 บรรยายเกี่ยวกับเรื่องวัฒนธรรมและสังคมไทย ให้แก่คนไทยในนครนิวยอร์ก วอชิงตันดี.ซี. และลอสแอนเจลิส ประเทศสหรัฐอเมริกา พ.ศ. 2535 เสนอรายงาน Country Report ในที่ประชุมสภาครุอาเซียนที่ประเทศสิงคโปร์ พ.ศ. 2540 เป็นผู้บรรยายผู้หนึ่งในการประชุมสมาคมครูของมูลนิธิซีไอเอกะ ประเทศญี่ปุ่น ฯลฯ

อาจารย์สมพงษ์ได้ให้ข้อคิดในการทำงานของตน ตลอดจนความสำเร็จที่น่าภาคภูมิใจไว้ในประวัติซึ่งนำมาลงไว้ในหนังสือชีวิตสมพงษ์ พลະສຸຣຸຍ เล่มเดียวกันความตอนหนึ่งว่า “...ข้าพเจ้าไม่อาจอ้างตนได้ว่า ทำงานเพื่อสังคม เพราะงานที่ทำส่วนใหญ่เป็นงานราชการ ซึ่งข้าพเจ้าต้องทำตามระเบียบและกฎหมาย ข้าพเจ้าทำงานด้วยความสำนึกสุจริต คำสอนของพ่อแม่และครูญาติ ทำให้ข้าพเจ้าทำงานด้วยใจสุจริต ข้าพเจ้าทำงานโดยไม่ยึดมั่นในยศตำแหน่ง แต่ถือประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ เมื่อมีโอกาสจึงคิดและทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมอยู่เสมอ

ตำแหน่งทางราชการของข้าพเจ้าไม่ใหญ่ไม่เล็ก งานราชการที่ข้าพเจ้าปฏิบัติมีส่วนร่วมคิดและร่วมทำ (อย่างมาก) ที่มีคุณค่าต่อการศึกษา และวงการครูของชาติ ได้แก่ หลักสูตร ประถมศึกษา พ.ศ. 2521 แผนการสอนชั้น ป.1 – 6 ของ กรมวิชาการ มาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2537 ของคุรุสภา และจรรยาบรรณครู พ.ศ. 2539 ของคุรุสภา...”

ในด้านความเป็นครู ท่านเชื่อมั่นว่าตนได้รับอิทธิพล หรือแรงบันดาลใจจากครู โดยได้เล่าเรื่องราวเกี่ยวกับครูของตน ซึ่งนำมาลงไว้ในหนังสือชีวิตสมพงษ์ พลະສຸຣຸຍ์ เล่มเดียวกัน อีกตอนหนึ่งว่า “...เป็นที่น่าสังเกตว่า ตั้งแต่เข้าโรงเรียน จนเรียนจบมัธยมศึกษา ครูทุกคนมีอิทธิพลต่อผมมาก ผมเป็นคนเชื่อฟังครู รักโรงเรียน ไม่อยากขาดเรียน ครูบอกรหรือสิ่งอะไร ก็ต้องรับทำถือเป็นเรื่องสำคัญทีเดียว ผมว่าผมสอนง่าย จัดเป็นประเภท เด็กยากจน เรียนดี ความประพฤติเรียบร้อย ไม่ค่อยกล้าแสดงออก...

เพราะความที่ผมเชื่อครู ผมจึงขยันเรียน การบ้านไม่เคยค้าง ให้ปู่ทำบ้าง...ผมว่าถ้าคนเราศรัทธา ในตัวครูอาจารย์แล้ว การเรียนมันจะดีขึ้นเอง เพราะเจ้าตัวขยันขึ้น รักการเรียนมากขึ้น ทำงานที่ครูมอบหมาย ถ้าสงสัยก็สอบถาม แต่ถ้านักเรียนไม่ชอบครู หรือไม่ศรัทธาครู ผลมันจะออกมาตรงกันข้ามเลย

การที่ผมเอ่ยถึงครูเก่าของผม...เพราะเห็นว่า ท่านเหล่านี้เป็นผู้เข้าใจนักเรียน สนใจนักเรียน ตอบสนองต่อปัญหาของนักเรียนแต่ละคนเป็นรายๆ ไป เด็กมีปัญหาอย่างผม เมื่อมีครูดีๆ อย่างนี้ก็มีกำลังใจ อยากเล่าเรียน และนิสัยที่ว่านี้พลอยติดตามตัวผมมาด้วย คือ เมื่อผมเป็นครูผมก็ทำอย่างเดียวกับครูที่ผมศรัทธา ผมให้ความใส่ใจเด็ก รัก และเมตตาเด็กเหมือนพี่น้อง เท่าที่สังเกตรู้สึกได้ว่าเด็กๆ ศิษย์ผมเขารักผมมากนะ หลายคนปัจจุบันมีภาระงานทำรายได้ดีกว่าผมก็มีแต่เขาเรียกผมว่าครู ทั้งๆ ที่คนอื่นฯ เรียกผมว่าอาจารย์ และเขายังทำตัวเป็นลูกศิษย์เหมือนกับเมื่อ 25 ปีก่อน

ที่ผมพูดมายืดยาวก็เพื่อจะอธิบายว่า ครูมีอิทธิพลต่อผมหลายทาง ทั้งด้านการเรียน ด้านนิสัย และการปฏิบัติตนต่อศิษย์ ผมจึงเชื่อว่า ถ้าบ้านเมืองเรามีครูดีๆ ที่เข้าใจปัญหาของศิษย์ และมีน้ำใจช่วยแก้ปัญหาของศิษย์เท่าที่บทบาทของครูจะทำได้ ผมว่าเด็กๆ เราจะเรียนดี เรียนเก่ง และมีความประพฤติดีมาก ปัญหาสังคมอาจน้อยกว่าที่เป็นอยู่ก็ได้...”

เกียรติคุณที่ท่านได้รับการยกย่อง เช่น พ.ศ. 2546 ได้รับเลือกเป็น “คนดีศรีอำนาจเจริญ” พ.ศ. 2552 ได้รับเลือกเป็น “ปราชญ์เมืองอุบลฯ” พ.ศ. 2546 ได้รับเลือกเป็น “ศิลปินมรดกอีสาน” พ.ศ. 2556 ได้รับเลือกเป็น “ผู้ทดแทนคุณแผ่นดิน”

ชีวิตครอบครัวของท่าน มีแต่ความสงบสุข ไม่เจ็บเบง เพราะการที่เป็นศึกษานิเทศก์นักวิชาการ นักเขียน นักอภิปราย ฯลฯ ย่อมได้รับการเชิญให้เข้าร่วมในงานสำคัญๆ ของสังคมอยู่ตลอดเวลา จนกระทั่งสูงอายุมากขึ้น ร่างกายจึงทรุดโทรมลง ต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลบ่อยขึ้น จนกระทั่งถึงแก่กรรม เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2559 สิริอายุ 78 ปี แม้ท่านจะจากโลกนี้ไปแล้ว แต่เราก็คงจดจำ ชื่อและผลงานของท่านไว้นานเท่านาน

นวัตกรรม “การดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมศักยภาพ ผู้เรียนโดยใช้รูปแบบบ้านสามหลัง (PMI Home)” โรงเรียนบ้านเขาพริกอนุสรณ์

สวัสดีครับ ท่านผู้อ่านที่รัก โรงเรียนดี โครงการเด่นฉบับนี้ เสนอ นวัตกรรม “การดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนโดยใช้รูปแบบบ้านสามหลัง (PMI Home)” เป็นนวัตกรรมด้านการบริหารและจัดการงานวิชาการที่โรงเรียนบ้านเขาพริกอนุสรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีสภาพเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก (มีนักเรียนต่ำกว่า 120 คน) ได้พัฒนารูปแบบของการจัดกิจกรรมการสอนซ่อมเสริม ให้มีประสิทธิภาพ มีความครอบคลุมนักเรียนทุกกลุ่ม ซึ่งโดยทั่วไปปัญหาที่พบในการจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมก็คือ ส่วนใหญ่ครูจะทำการสอนซ่อมการเรียนรู้ให้กับนักเรียนที่เรียนอ่อน ทำให้นักเรียนกลุ่มที่เรียนปานกลาง และกลุ่มเก่ง ถูกละเลยไม่ได้รับการส่งเสริมเท่าที่ควร ทำให้ขาดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้และเรียนรู้ไม่เต็มศักยภาพของตน ส่วนทางด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้มักพบว่า ครูผู้ทำการสอนซ่อมเสริมจะเป็นแค่ครูประจำชั้นคนเดียว เทคนิควิธีการสอนก็ไม่มีความหลากหลาย ไม่น่าสนใจ และไม่สนองต่อการเรียนรู้ของนักเรียน จากการประเมินและทดสอบทางด้านการจัดการศึกษาของสำนักทดสอบทางการศึกษา (สทศ.) และสำนักงานรับรองและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) พบว่า ปัญหาที่โรงเรียนส่วนใหญ่ประสบอยู่คือปัญหาการอ่านออก เขียนได้ คิดคำนวณเป็น และปัญหาการส่งเสริมกระบวนการคิดของนักเรียน จึงเป็นที่มาของการกำหนดนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการแก้ไขปัญหาการอ่านออก เขียนได้ คิดคำนวณเป็น และส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการพัฒนากระบวนการคิด คณะครูโรงเรียนบ้านเขาพริกอนุสรณ์ จึงได้ร่วมมือกันคิดค้นพัฒนานวัตกรรมการสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียน กิจกรรมส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนโดยใช้รูปแบบบ้านสามหลัง (PMI Home) ได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2556 จนถึงปัจจุบัน โดยมีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อจัดกิจกรรมการสอนซ่อมและสอนเสริมให้แก่ นักเรียนทุกคนตามศักยภาพการเรียนรู้
2. เพื่อให้ครูคิดค้นนวัตกรรม เทคนิควิธีการสอน ในการปรับการเรียนเปลี่ยนการสอนให้มี ความหลากหลาย น่าสนใจ เหมาะสมกับศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน
3. เพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการ เรียนรู้ มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการเรียนรู้และ การทำงาน
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการดำเนินงานของ ผู้ที่เกี่ยวข้อง

กรอบแนวคิดการดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมศักยภาพ ผู้เรียนโดยใช้รูปแบบบ้านสามหลัง (PMI Home) ก็คือ การแบ่ง นักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ตามศักยภาพด้านการเรียนรู้ของ

นักเรียน คือ กลุ่มอ่อน กลุ่มปานกลาง และกลุ่มเก่ง แล้วจัด นักเรียนเข้าเรียนในห้องเรียนที่เรียกเป็นบ้าน คือ กลุ่มอ่อน Primary อยู่บ้าน P กลุ่มปานกลาง Middle อยู่บ้าน M และ กลุ่มเก่ง Improving อยู่บ้าน I โดยนักเรียนจะแบ่งหน้าที่กัน ในบ้าน คือ ผู้นำ เรียกว่า ผู้ใหญ่บ้าน เลขานุการ เรียกว่า แม่บ้าน และสมาชิกอื่น เรียกว่า ลูกบ้าน ในแต่ละบ้าน จะมีเพลงประจำบ้านของตนก่อนการเรียนรู้อาจจะมีการร้องเพลง และเล่นเกมทุกครั้ง ด้านครูผู้สอนจะมีการจัดครูเข้าสอน ตามความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความถนัด ของครู ให้เหมาะสมกับจุดเน้นในการเรียนรู้ ของนักเรียน แต่ละกลุ่ม และใช้เทคนิควิธีการสอนให้มีหลากหลาย มีความ น่าสนใจ สนองต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และมีความสอดคล้อง กับทฤษฎีการเรียนรู้ของนักจิตวิทยาการเรียนรู้ ได้แก่

กลุ่มอ่อน

Primary Home
ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้
ของธอร์นไคค์

กลุ่มปานกลาง

Middle Home
ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้
ของบลูมและคณะ

กลุ่มเก่ง

Improving Home
ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้
ของการ์ดเนอร์

ในการดำเนินงานจะมีการประเมินผลทุก 2 เดือน หากนักเรียนคนใดมีคะแนนผ่านเกณฑ์การเลื่อนชั้นจะได้รับ การจัดให้เป็น Star ของบ้าน มีสิทธิที่จะเลื่อนชั้นไปอยู่ในบ้านที่ สูงกว่าและถ้าหากนักเรียนคนใดมีผลการประเมินไม่ผ่านเกณฑ์ ก็จะถูกลดชั้นไปเรียนในชั้นที่เหมาะสมกับศักยภาพการเรียนรู้ ของตน ยกเว้น กลุ่มอ่อน Primary Home ส่วนครูก็ต้อง ประเมินเทคนิควิธีการสอนของตนเช่นกัน และมีการปรับเปลี่ยน ให้สอดคล้องกับจุดเน้นและศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน แต่ละกลุ่มด้วย

ผลการดำเนินงาน จากการดำเนินงานจัดกิจกรรม ส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนโดยใช้รูปแบบบ้านสามหลัง (PMI Home) มาใช้ในการสอนซ่อมและสอนเสริมให้กับ นักเรียน พบว่า นักเรียนทุกคนได้รับการส่งเสริมศักยภาพ การเรียนรู้จากครูด้วยความเสมอภาค นักเรียนมีความ กระตือรือร้นในการเรียนรู้ ให้ความร่วมมือ ในการจัด การเรียนรู้และช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างนักเรียน ทั้งด้านการเรียนรู้และการทำงานส่งผลให้นักเรียนมีพัฒนาการ เรียนรู้ที่ดีขึ้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ครูได้มีการคิดค้น พัฒนานวัตกรรม การจัดการเรียนรู้ ปรับเปลี่ยนเทคนิค วิธีการสอนอยู่เสมอ และมีการทำงานร่วมกันเป็นทีม ทำให้เกิด ความรักใคร่กลมเกลียว สามัคคีในหมู่คณะ ผู้ที่เกี่ยวข้อง ทุกฝ่าย ได้แก่ นักเรียน ครู และผู้ปกครองมีความ พึงพอใจ ต่อการดำเนินงานที่มีระดับคุณภาพมากขึ้นไป

จากการดำเนินงานที่ประสบผลสำเร็จ มีผลงานที่เกิดผลงานที่เป็นเชิงประจักษ์ จากการดำเนินงานส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนโดยใช้รูปแบบบ้านสามหลัง (PMI Home) ได้แก่ โรงเรียนได้รับเกียรติบัตรมีผลการทดสอบความรู้พื้นฐานระดับชาติ (O-NET) สูงกว่าระดับประเทศ จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับรางวัลโรงเรียนพระราชทาน ระดับประถมศึกษาขนาดเล็ก รางวัลหนึ่งโรงเรียนหนึ่งนวัตกรรม จากสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา เป็นต้น นักเรียนได้รับรางวัลนักเรียนพระราชทาน รางวัลเด็กและเยาวชนดีเด่น เนื่องในวันเด็กแห่งชาติ เข้าเยี่ยมคารวะฯ พณฯ นายกรัฐมนตรี รางวัลชนะเลิศระดับประเทศ การประกวดโครงการสุขภาพระดับประถมศึกษา จากกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง เหรียญเงิน การประกวดและแข่งขันทักษะทางวิชาการงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนภาคเหนือหลายรายการ ตลอดจนได้รับโอกาสแสดงออกซึ่งศักยภาพของตนในการแสดงออก เช่น การแสดงพื้นบ้านลำตัด เป็นต้น ส่วนครูได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติ เช่น รางวัลครูดีในดวงใจ รางวัลครูสุจริต รางวัลครูผู้สอนดีเด่นของคุรุสภา รางวัลทรงคุณค่า สพฐ. OBEC AWARDS เป็นต้น

การดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมศักยภาพผู้เรียน โดยใช้รูปแบบบ้านสามหลัง (PMI Home) เป็นนวัตกรรมที่สามารถเป็นตัวอย่างของการบริหารจัดการงานวิชาการให้กับโรงเรียนอื่นได้ โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็ก ให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดในการเร่งรัดการอ่านออก เขียนได้ คิดคำนวณเป็น และพัฒนากระบวนการคิดให้กับนักเรียน ซึ่งจะมีผลต่อการพัฒนาการศึกษาของชาติต่อไป

เรียนรอบตัว

ธนินท์รัฐ กฤษณ์จันทน์ ศิริวิศาลสุวรรณ

1S2C การคิดวิเคราะห์แบบนักประวัติศาสตร์

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของชมรมมัคคุเทศก์น้อย
โรงเรียนอนุบาลพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ

(ตอนที่ 1)

ตราสัญลักษณ์ (Logo)
ประจำกิจกรรม

กิจกรรม

มัคคุเทศก์น้อย เรียงร้อยถิ่นไทย หัวใจคุณธรรม งามล้ำสถาบัน

โรงเรียนอนุบาลพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ

1. มิติการจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และสร้างเสริมทักษะทางประวัติศาสตร์ การจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ 5 ขั้นตอน

(1) ตั้งประเด็นศึกษา

เนื่องจากกิจกรรม “มัคคุเทศก์น้อย เรียงร้อยถิ่นไทย หัวใจคุณธรรม งามล้ำสถาบัน” ของโรงเรียนอนุบาลพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning โดยผู้เรียนทำหน้าที่ในบทบาทผู้ปฏิบัติ จึงเกิดประสบการณ์ตรงและเรียนรู้ได้จริงสามารถพัฒนาศักยภาพในด้านวิธีการทางประวัติศาสตร์ และทักษะทางประวัติศาสตร์ อย่างเป็นรูปธรรมและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อตนเอง เพื่อนๆ ชุมชน สังคม จังหวัด และประเทศ ตามลำดับ ทั้งนี้ผู้เรียนมีวิธีการคัดสรรประเด็นที่ศึกษามีความน่าสนใจ สอดคล้องกับประวัติศาสตร์ท้องถิ่น และมีการใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นอย่างเหมาะสม โดยประเด็นศึกษาของพวกเรา คือ “ความสำคัญของสถานที่ต่างๆ ในองค์พระสมุทรเจดีย์ แหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของจังหวัดสมุทรปราการ”

(2) รวบรวมหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วน

ด้วยครูผู้รับผิดชอบกิจกรรม “มัคคุเทศก์น้อย เรียงร้อยถิ่นไทย หัวใจคุณธรรม งามล้ำสถาบัน” มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ครูลดบทบาทการสอนและการให้ความรู้โดยตรง แต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม สร้างองค์ความรู้ และจัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง ครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก (Education Facilitator) ส่วนผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจากประสบการณ์ตรง (Active Learning) โดยผู้เรียนมีการใช้ทักษะทางประวัติศาสตร์ Sourcing (กระบวนการรวบรวมข้อมูลหลักฐานจากแหล่งต่างๆ) ในประเด็นการศึกษา “ความสำคัญของสถานที่เชิงประวัติศาสตร์องค์พระสมุทระเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ” ทั้งนี้ผู้เรียนได้มีกระบวนการรวบรวมข้อมูลหลักฐานจากแหล่งต่างๆ โดยจำแนกแหล่งที่มาของข้อมูล (Source of Data) ดังนี้

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ผู้ใช้หรือหน่วยงานที่ใช้เป็นผู้ทำการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลอาจใช้วิธีการสัมภาษณ์ การทดลอง หรือการสังเกตการณ์ ข้อมูลปฐมภูมิเป็นข้อมูลที่มีรายละเอียดตรงตามที่ต้องการ แต่มักจะเสียเวลาในการจัดหาและมีค่าใช้จ่ายสูง

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ผู้ใช้ไม่ได้เก็บรวบรวมเอง แต่มีผู้อื่นหรือ หน่วยงานอื่นๆ ทำการเก็บรวบรวมไว้แล้ว เช่น จากรายงานที่พิมพ์แล้ว หรือยังไม่ได้พิมพ์ของหน่วยงานของรัฐบาล สมาคม บริษัท สำนักงานวิจัย นักวิจัย วารสาร หนังสือพิมพ์ เป็นต้น การนำเอาข้อมูลเหล่านี้มาใช้ในการประหยัดเวลา และค่าใช้จ่าย แต่ในบางครั้งข้อมูลอาจจะไม่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ หรือมีรายละเอียดไม่เพียงพอที่จะนำไปวิเคราะห์ นอกจากนี้ในบางครั้ง ข้อมูลนั้นอาจมีความผิดพลาดและผู้ใช้มักจะไม่นำมาใช้เพราะข้อมูลผิดพลาด ดังกล่าว ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อการสรุปผล ดังนั้น ผู้ที่จะนำข้อมูลทุติยภูมิมาใช้ควรระมัดระวังและตรวจสอบคุณภาพข้อมูลก่อนที่จะนำไปวิเคราะห์

(3) วิพากษ์และประเมินค่าหลักฐาน

ครูผู้สอนใช้ทักษะทางประวัติศาสตร์ Corroborating ในการจัดกิจกรรม “มัคคุเทศก์น้อย เรียงร้อยถิ่นไทย หัวใจคุณธรรมงามล้ำสถาบัน” โดยใช้รูปแบบ Access Build Integrate และ Operate เข้ามามีบทบาทในการวิพากษ์และประเมินค่าหลักฐานที่ได้จากข้อมูลในชั้นปฐมนิเทศและชั้นปฏิบัติการ ให้มีความสมเหตุสมผล มีความหมายที่แท้จริงและไม่บิดเบือนจากข้อเท็จจริง ดังนี้

Access

การเข้าถึงข้อมูล
สารสนเทศที่ถูกต้อง

Build

การสร้างข้อมูลที่มี
คุณภาพและเหมาะสมกับ
บริบทของแหล่งเรียนรู้ทาง
ประวัติศาสตร์

Integrate

การรวบรวมข้อมูล
สารสนเทศแบบง่าย
และสะดวก

Operate

การปฏิบัติการประเมินค่า
เนื้อหาข้อมูลอย่างมี
หลักเกณฑ์อิงข้อเท็จจริง

(4) การตีความและวิเคราะห์หลักฐาน

ครูผู้สอนใช้ทักษะทางประวัติศาสตร์ Contextualizing ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนโดยให้ผู้เรียนทุกคนทำงานแบบเป็นกลุ่มเน้นกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลังร่วมมือและร่วมใจ ใช้กระบวนการทัศน์ทางปัญญา 6T Model (Think Talk Turn Teach Thai Skills and Technology) ที่ครูผู้สอนเป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรมขึ้นในเรื่องของรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นการปฏิบัติแบบ Active Learning ผสมผสานการเรียนรู้แบบ “สุขสมอารมณ์หมาย” ทั้งนี้ผู้เรียนนั้นสามารถเปรียบเทียบเนื้อหาและข้อมูลที่ได้จากแหล่งนั้นๆ กับหลักฐาน เอกสารอื่นๆ ได้อย่างเหมาะสมและถูกต้องตามขั้นตอนทุกประการ โดยเริ่มจากการแยก/จำแนกข้อมูลสารสนเทศในชั้นปฐมภูมิและชั้นทุติยภูมิอย่างเป็นระบบ ตรวจสอบข้อเท็จจริง และสิ้นสุดโดยการจัดเรียงข้อมูลสารสนเทศในรูปแบบใหม่ของกิจกรรม “มัคคุเทศก์น้อย เรียงร้อยถิ่นไทย หัวใจคุณธรรม งามล้ำสถาบัน” ทั้งนี้เพื่อการเข้าถึงข้อมูลได้โดยง่าย มีคุณภาพ และเพื่อเผยแพร่ประกอบแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ต่อไป

(5) การนำเสนอผลการศึกษา

ครูผู้รับผิดชอบและนักเรียนในกิจกรรม “มัคคุเทศก์น้อย เรียงร้อยถิ่นไทย หัวใจคุณธรรมงามล้ำสถาบัน” ได้นำเสนอผลงานของนักเรียนใน 2 รูปแบบ ประกอบด้วย 1) เล่มรายงานการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ กิจกรรม “มัคคุเทศก์น้อย เรียงร้อยถิ่นไทย หัวใจคุณธรรมงามล้ำสถาบัน” ของโรงเรียนอนุบาลพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ และ 2) วิดีทัศน์กิจกรรม “มัคคุเทศก์น้อย เรียงร้อยถิ่นไทย หัวใจคุณธรรมงามล้ำสถาบัน” ของโรงเรียนอนุบาลพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ ทั้งนี้ผลงานทั้ง 2 รูปแบบ เกิดจากความร่วมมือร่วมใจระหว่างครูและนักเรียนในกิจกรรมอย่างดียิ่ง และกิจกรรมดังกล่าวถือเป็นกิจกรรมเชิงประจักษ์ที่สร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียน องค์การบริหารส่วนตำบลพระสมุทรเจดีย์ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ ให้เป็นที่รู้จักในระดับประเทศอีกด้วย

อนึ่งกิจกรรม “มัคคุเทศก์น้อย เรียงร้อยถิ่นไทย หัวใจคุณธรรมงามล้ำสถาบัน” คณะทำงานได้เผยแพร่ผลงานในสื่อสารสนเทศออนไลน์เพื่อให้นักเรียนหรือผู้ที่สนใจสามารถเข้ามาศึกษาหาข้อมูลแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ได้อย่างสะดวกและเข้าใจได้ง่าย

(โปรดติดตามต่อฉบับหน้า)

แต่คุณครู

ตอนที่ 45

วาทะพระบรมครู เรื่อง

การล้างวาทะเรื่องตบะ

(ตอนที่ 2)

“จิตนี้ดิ้นรน กวัดแกว่ง รักษายาก ห้ามยาก บัณฑิตผู้มีปัญญา
ย่อมทำจิตนี้ให้ตรง เหมือนช่างครดัดลูกศร จิตนี้เมื่อผู้ทำความเพียร
ยกขึ้นจากอาลัยคือ กามคุณ 5 แล้ว ปฏิบัติอยู่ในวิปัสสนา
กัมมัฏฐาน เพื่อให้คงบ่วงแห่งมาร ย่อมดิ้นรนเหมือนปลาที่
พรานเบ็ด ยกขึ้นจากน้ำวางไว้บนบก ดิ้นรนอยู่จะนั้น”

พบกันฉบับนี้ ขึ้นต้นหรืออรัมภบทด้วยพุทธภาษิตเรื่องจิตที่ตื่นรณกลีบกลอก ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงปรารภพระเมฆิยะ ผู้ที่ไม่สามารถทำความเพียรอย่างที่ตั้งใจไว้ เนื่องจากถูกวิตกทั้ง 3 คือ กามวิตก พยาบาทวิตก และวิหังสวิตก ครองจำให้สามารถทำความเพียรได้มาในธรรมบท ซึ่งเรียบเรียงโดยท่านอาจารย์วศิน อินทสระ เพื่อนำไปสู่เรื่องการล้างวาทะเรื่องตบะ ตอนที่ 2 ดังต่อไปนี้

อุบาลีคฤหบดีจึงรับด้วยคำนิครนังนาฏบุตรแล้วลาไปเฝ้าพระพุทธองค์ ณ ปาวาริกอัมพวันวิหาร ซึ่งเป็นวัดที่ทูลศรัทธาสร้างถวาย ครั้นไปถึงจึงทูลถามขึ้นว่าทิมตปัสสีนิครนังได้มาที่นี้หรือไม่ ตรัสตอบว่า มาพระพุทธองค์ได้มีการสนทนาอย่างไรกับทิมตปัสสีนิครนังหรือไม่ มีแล้วพระพุทธองค์ก็ทรงเล่าให้ฟัง อุบาลีคฤหบดีจึงทูลขึ้นว่า ดีละ ดีละ ทิมตปัสสีได้แก้ต่อพระพุทธองค์ตามสาวกผู้ที่ได้สดับคำสอนของอาจารย์ ผู้รู้คำสอนของอาจารย์แท้ ข้าแต่พระพุทธองค์ มโนทัศนะอันเล็กน้อยนี้ เมื่อเทียบกับกายทัศนะอันใหญ่แล้ว จะดูงามได้อย่างไร ในการทำบาปกรรม ในการประพฤติบาปกรรม กายทัศนะอย่างเดียวเท่านั้นที่มีโทษมากกว่าลัทธิทัศนะ มโนทัศนะไม่เหมือนกายทัศนะเลย พระพุทธองค์จึงตอบว่า ถ้าเธอจะตั้งอยู่ในความจริง ก็จะมีการสนทนาได้ ข้าแต่พระพุทธองค์ ข้าพระองค์จะตั้งอยู่ในความจริงของการสนทนากันเกิด

ก่อนที่จะมีการได้วาทะนี้ ขอยกเอาเนื้อความในอรรถกถามาแสดงให้ทราบก่อน เพื่อให้เป็นที่เข้าใจแก่ท่านผู้อ่านและผู้ฟังทั้งหลาย คือ ในอรรถกถากล่าวไว้ว่า ทุสสปาวาริกเศรษฐีได้ฟังพระธรรมเทศนาของพระพุทธองค์แล้วเกิดความเลื่อมใส จึงได้สร้างวัดพร้อมด้วยกุฏิ เจือมปะรำ เป็นต้น ลงในสวนมะม่วงของตน แล้วตั้งชื่อว่า ปาวาริกอัมพวัน เหมือนกับชื่อกอัมพวันวิหารฉะนั้น

พวกนิครนถ์เห็นว่า เมื่อลมพัดมาถึงไม้ก็เหว่น้ำก็กระเพื่อม ในกิ่งไม้และน้ำไม่มีจิตต์เลย ฉนั้นใดถึงกายทนต์ก็ไม่มีจิตต์ฉนั้น เมื่อลมพัดมาใบไม้ทั้งหลายมีใบตาลเป็นต้นก็มีเสียงน้ำ ก็มีเสียงใบตาลเป็นต้นนั้นไม่มีจิตต์เลย ฉนั้นใด ถึงวจีทนต์ก็ไม่มีจิตต์ฉนั้น เขาเห็นอย่างนี้ เขาจึงได้บัญญัติทนต์ 2 คือ กายทนต์ วจีทนต์ ว่าเป็นของไม่มีจิตต์ พวกนิครนถ์ก็ได้บัญญัติ มโนทนต์เท่านั้นว่ามีจิตต์ แต่เขาถือว่ากายทนต์ คือการกระทำทางกายอย่างเดียวเท่านั้น เป็นของมีโทษมาก

พระพุทธองค์ทรงเห็นว่า ที่มตปัสสัจจจำเอาข้อที่พระพุทธองค์ทรงดำรัสออกไปนั้นไปบอกแก่นิครนถ์ใหญ่ ซึ่งเป็นศาสดาของตน ทั้งทรงเห็นว่า อุบาสิกฤตพตัจจนังอยู่ในที่ประชุมนั้น เขาได้ฟังเรื่องนี้แล้วก็จะมาหาเรา เพื่อได้วาทะกับเรา เราจะแสดงธรรมให้เขาฟัง เขาก็ประกาศตวัณบถือพระพุทธพระธรรมและพระสงฆ์ ถึง 3 ครั้ง แล้วเราก็จักประกาศ สัจจะ 4 เขาก็ได้ตั้งอยู่ในโสดาปัตติผลในเวลาจบการประกาศสัจจะ เราได้บำเพ็ญบารมีทั้งหลายก็เพื่อสงเคราะห์ผู้อื่น พระพุทธองค์ทรงเห็นประโยชน์อันนี้ จึงได้ทรงกระทำอย่างนั้น

ในคำว่า กายกรรม วจีกรรม และมโนกรรมนั้น มีคำอธิบายว่า เจตนา 20 คือ กามเวจร กุศลเจตนา 8 อกุศลเจตนา 12 ซึ่งถึงการยึด การถือ การปล่อย การไหวในกายทวาร ชื่อว่า กายกรรม เจตนา 20 นั้นแหละ ยังไม่ถึงการยึดเป็นต้นในกายทวาร เพียงให้ถือความเปล่งวาจา ในวจีทวารเท่านั้น ชื่อว่า วจีกรรม กุศลเจตนา อกุศลเจตนา 19 อันไม่ถึงความไหวในทวารทั้ง 2 อันเกิดขึ้นในมโนทวาร ชื่อว่า มโนกรรม เมื่อว่าโดยย่อ กายทุจริต 3 ชื่อว่า กายกรรม วจีทุจริต 4 ชื่อว่า วจีกรรม มโนทุจริต 3 ชื่อว่า มโนกรรม

ในพระสูตรนี้ กล่าวถึงแต่กรรมที่เป็นบาปเท่านั้น ส่วนในพระสูตรอีกพระสูตรหนึ่งได้กล่าวถึงกรรมที่เป็นบุญ 4 ประการ ก็พระพุทธองค์ได้ทรงบัญญัติกรรมว่าเป็นกรรมไว้ด้วยการถือเจตนาเป็นใหญ่กว่า ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เรากล่าวเจตนาว่าเป็นกรรม เพราะบุคคลคิดแล้วจึงกระทำการ เพราะเหตุไรพระพุทธองค์จึงตรัสว่าเจตนาเป็นกรรม เพราะเหตุว่ากรรมมีเจตนาเป็นมูลราก เมื่อจะกล่าวถึงอกุศล บุคคลกล่าวว่า กายกรรม วจีกรรม เป็นของใหญ่ดังนี้ ย่อมไม่เป็นการลำบาก พอถึงการกล่าวถึงกุศล เมื่อกล่าวว่ามโนกรรมเป็นของใหญ่ ย่อมไม่เป็นการลำบาก เพราะบุคคลพยายามด้วยกายและกระทำการ 4 มีมาตุฆาตเป็นต้นด้วยกาย กระทำสังฆาทถกรรมอันทำให้ตนรอกอยู่ตลอดกาลไปด้วยวาจาเป็นอันว่าถึงการกล่าวถึงอกุศล เมื่อกล่าวว่า กายกรรม วจีกรรม เป็นของใหญ่ก็ชื่อว่าไม่ลำบากใจ

แต่เจตนาในญาณเพียงอย่างเดียว ก็นำมาซึ่งสวรรค์สมบัติตลอดถึง 8 หมื่น 4 พันกัลป์ เพียงเจตนาในมรรคอย่างเดียวก็นิพพานออกอุศลอย่างเดียวก่อนแล้วถือเอาซึ่งความเป็นพระอรหันต์ เป็นอันว่า เวลาถึงการกล่าวถึงกุศล เมื่อกล่าวว่า มโนกรรมเป็นของใหญ่ ก็ชื่อว่าไม่ลำบากใจอย่างนี้ สำหรับในที่นี้ เมื่อกล่าวถึงอุศล พระพุทธองค์ได้ทรงดำรัสว่า มโนกรรมเป็นของมีโทษมาก ที่ทรงดำรัสอย่างนี้ทรงหมายถึง นิตยมิจฉาทิฏฐิ (ความเห็นผิดที่แน่นอน) พระพุทธองค์ได้ทรงแสดงไว้ว่า เราไม่เล็งเห็นสิ่งอื่นสักอย่างเดียว ซึ่งมีโทษมากเหมือนมิจฉาทิฏฐิ ดูก่อนนิกะทั้งหลาย โทษทั้งหลายมีมิจฉาทิฏฐิเป็นอย่างเยี่ยม ดังนี้

ต่อจากนี้ไปเป็นการเริ่มต้นการได้วาทะ ดังเนื้อความในพระบาลีว่า เมื่ออุบาลีคฤหบดีได้ทูลยืนยันตามความเห็นของพวกนิครนถ์ว่า กายทัศนะอย่างเดียวก็นิพพานมีโทษมาก จึงตรัสว่า คฤหบดี เธอจะเข้าใจความข้อนี้อย่างไร คือ นิครนถ์ในที่นี้เจ็บหนัก นิครนถ์นั้นเขาเป็นผู้ปฏิเสธน้ำเย็น ใช้แต่น้ำร้อน เมื่อเขาไม่ได้น้ำเย็นเขาก็จะตายไป นิครนถ์นั้นเขาปฏิบัติว่า เขาไปเกิด ณ ที่ไหน อุบาลีคฤหบดี ทูลว่า ข้าแต่พระพุทธองค์มีเทวดาอยู่จำพวกหนึ่งชื่อว่า จำพวกมโนสัทธา เขาได้ไปเกิดเป็นเทวดาจำพวกนั้น เพียงเขาเนื่องด้วยมโนในเวลาจะตาย จึงตรัสว่า คฤหบดี เธอจงจำคำนี้ไว้ให้ดี ครั้นเธอจำไว้ให้ดีแล้วเธอจงแก่เราเห็นว่าคำปลายกับคำต้นของเธอ หรือต้นกับคำปลายของเธอไม่สมกัน เธอได้กล่าวไว้ว่า จักตั้งอยู่ในความจริง ของให้มีการสนทนา อุบาลีคฤหบดีจึงทูลว่า ถึงอย่างนั้น ก็จริง นิครนถ์นั้นปฏิบัติ ก็ยังกล่าวว่า กายทัศนะอย่างเดียวก็นิพพานมีโทษมากกว่า พระพุทธเจ้าข้า

เมื่อกล่าวหรือเขียนมาถึงตรงนี้ การได้วาทะยังมีเนื้อหาอีกยาว ผลการได้วาทะจะเป็นอย่างไร ถ้าอยากรู้เรื่องต่อต้องติดตามตอนที่ 3 ตอนสุดท้าย จากกันฉบับนี้ จากกันเรื่องพุทธภาษิตเรื่องจิตนี้ ละเอียดยิ่งนักที่ว่า “ผู้มีปัญญาพึงรักษาจิตอันเห็นได้ยากละเอียดยิ่งนัก มักตกไปในอารมณ์ตามที่ใคร เพราะจิตที่คุ้มครองดีแล้วย่อมนำความสุขมาให้”

(อ่านต่อฉบับหน้า)

ยกระดับคุณภาพการศึกษา เพื่อเตรียมนักเรียน (กทม.) รองรับ Thailand 4.0

(ตอนที่ 2)

(ต่อจากฉบับที่แล้ว)

3.3 ตัวครูผู้สอน (Instructor) ซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการนำหลักสูตร (Curriculum) ในลำดับที่สองไปปฏิบัติให้เป้าประสงค์ของผู้เรียนในลำดับที่หนึ่งแต่ละช่วงชั้นปีดังกล่าวแล้วบรรลุเป้าหมาย/เป้าประสงค์ทั้ง 3 ด้าน (ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ) ดังนั้นคุณภาพของตัวครูและคุณภาพการสอนของครูจะเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญที่สุดในการบ่งบอกถึงความสำเร็จตามเป้าประสงค์ของผู้เรียน และคุณภาพของการวัดการเรียนรู้การสอนที่เป็นเป้าหมายที่ต้องการ อาจพิจารณาได้ดังนี้

3.3.1 คุณภาพของตัวครู (Teacher Quality) เริ่มพิจารณาตรวจสอบตั้งแต่กระบวนการผลิตจากสถาบันการผลิตครูต่างๆ ที่ผ่านมาแล้วสถาบันต่างคนต่างผลิต (ยกเว้นวิทยาลัยครูและสถาบันราชภัฏเดิม) ตามปรัชญาหลักการของตนเอง จึงไม่แน่ใจว่าจะได้ครูใหม่ที่มีสมรรถนะทั้งความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะความเป็นครูที่สอดคล้องกับความต้องการใช้งาน แต่หลังมีโครงการคุรุทายาท และครูพันธุ์ใหม่ ที่กรมการฝึกหัดครูในอดีตเสนอก็มีเสียงเรียกร้องให้ผลิตครูโดยเน้นหลักสมรรถนะ (Competency Eased Teacher) ด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะความเป็นครู และพบว่าครู 5 ปี เพื่อบ่มเพาะคุณลักษณะความเป็นครูให้มากขึ้น เช่น การจัดให้อยู่หอพักประจำ ฝึกอบรมบ่มเพาะโดยปฏิบัติจริงเป็นหลักสูตรพิเศษ มีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพจากครูประจำการที่เป็นครูต้นแบบและโรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติงานที่ดีเยี่ยมเป็นแม่แบบ (แบบอย่าง) เป็นเวลา 1 ปีเต็ม (คล้ายการฝึกงานของหมอใหม่ในโรงพยาบาลที่เป็นศูนย์ของกรมการแพทย์) และต่อมากระทรวงศึกษาธิการก็จัดสรรทุนให้ครูได้เรียนรู้ใหม่ 5 ปี (แต่ให้ตั้งแต่แรกศึกษาเรียนอยู่ ปี5,ปี4,ปี3,ปี2,ปี1 ก็มี) เรียกว่าครูคืนถิ่น คือจบแล้วจะเรียกบรรจุโดยไม่ต้องสอบแข่งขันในภูมิลำเนาของครูแต่ละคน ที่จริงถ้ากระทรวงศึกษาธิการประกาศผลิตครูเป็นกิจจะลักษณะโดยกำหนดวิชาเอกให้กับครูเสียใหม่เป็น (1) ครูอนุบาล (2) ครูประถม (3) ครูมัธยมศึกษา โดยแบ่งเป็นวิชาเอกต่างๆ ตามที่มีอยู่ปัจจุบัน (4) ครูอาชีววะ (5) ครูการศึกษาพิเศษ และ (6) ครูที่จะส่งเสริมให้เรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัย (ครูของครู) โดยครูทุกวิชาเอกดังกล่าวต้องฝึกสมรรถนะในการผลิตครู และต้องออกเป็นกฎหมายควบคุมการผลิตในช่วงเวลาที่กำหนด คือ ถ้าบทบาทของครูเปลี่ยนไป

ก็ค่อยมากำหนดสมรรถนะครูด้านใหม่ (ด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ) และกำหนดให้หน่วยงาน ผู้ใช้ครูต้องสอบคัดเลือกครูให้ตรงกับความต้องการแต่ละวิชาเอก โดยสอบความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ ความเป็นครู และใช้ครูให้ตรง การพัฒนาครูโดยหน่วยที่ใช้ครูต้องตรวจสอบสมรรถนะครูที่ขาดหรือ มีน้อยก่อน (ยกเว้นเรื่องเป็นนโยบาย, เทคโนโลยี) แล้วพัฒนาตามนั้นโดยใช้เวลานานอกเหนือการสอนของครู เมื่อกระทรวงประกาศสมรรถนะครูแต่ละเอกเพื่อใช้ในการผลิต การพัฒนาสามารถใช้เป็นเกณฑ์ ในการกำหนดค่าจ้าง ค่าตอบแทนครู การเลื่อนขั้นตำแหน่ง การโยกย้าย การให้ขวัญและกำลังใจ ก็ให้เป็น หลักสมรรถนะครูชุดเดียวกัน ก็เชื่อว่าจะได้ตัวครูที่มีคุณภาพของการปฏิบัติหน้าที่ต่อไป แต่ถ้าสงสัยก็ ตรวจสอบได้และการพัฒนาคุณภาพครูก็ควรเป็นของครูรวมตัวกันเองเป็น (Professional Learning Community)

3.3.2 คุณภาพการสอนของครู (Teaching Quality) ได้แก่ (1) การวางแผนการสอน ที่เป็นระบบ ตั้งแต่การหาข้อมูลข่าวสารเพื่อมาวางแผนการสอนและเตรียมการสอน การกำหนดเป้าหมาย/ เป็นเป้าหมายประสงค์ของผู้เรียนแต่ละช่วงปีย่างชัดเจนพร้อมตัวชี้วัดการบรรลุเป้าหมายหรือความสำเร็จ เพื่อเตรียมสร้างเครื่องมือวัดประเมิน เลือกสาระและกระบวนการที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายหรือความสำเร็จ เกิดคุณภาพและตอบสนอง ประเทศไทย 4.0 เลือกวิธีการประเมินที่เชื่อได้ว่าจะสะท้อนผลลัพธ์ได้จริง (2) ปฏิบัติการสอนที่ตอบสนองแผนที่วางไว้เน้นผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เช่น ใช้ Active Learning Project Based Learning, Problem Based Learning, Discovery Learning, Inquiry Learning เป็นต้น และที่สำคัญในทศวรรษที่ 21 ต้องสอนให้นักเรียนรู้จักภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้ และสอนให้นักเรียนรู้และเลือกทำอาชีพควบคู่กับการเรียนปกติด้วย (3) การบริหารจัดการชั้นเรียน ที่นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน กิจกรรมการสอนอย่างตั้งใจผู้เรียนที่เรียนได้เร็ว สนใจช่วยเหลือเพื่อนที่เข้าเรียนช้าด้วยความเต็มใจโดยการบริหารจัดการของครู ทำให้นักเรียนทุกคน บรรลุเป้าหมายของการเรียนพร้อมกันอย่างมีความสุขผู้เรียนส่วนใหญ่สนใจที่จะค้นหาความจริง พิสูจน์ ความจริงอย่างกระตือรือร้นทำให้บรรยากาศในชั้นเรียนมีชีวิตชีวา นักเรียนรักครู ครูรักนักเรียน (4) การวัด ประเมินผลในสมรรถนะทุกด้านของผู้เรียนแต่ละคนจนครูมีข้อมูลสารสนเทศของเด็กแต่ละคน ทั้งด้าน ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ว่าเด็กคนนั้นในวิชาที่สอน (สาระที่สอน) ได้แค่ไหน ส่วนที่เหลืออีกเท่าไรในแต่ละคน (5) การให้คำปรึกษา แนะนำการเรียน การดำรงตน การให้มีทักษะชีวิต การประกอบอาชีพเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน รวมถึงแก้ปัญหาชีวิต /ครอบครัวซึ่งเหล่านี้เป็นภาระหน้าที่ ของครูที่สอนในรายวิชาต่างๆ ในทศวรรษที่ 21 ก็เชื่อได้ว่า หากครูทำได้ดังนี้คุณภาพการสอนของครู ต้องเกิดขึ้นแน่นอน

3.4 การตรวจสอบผลลัพธ์หรือการประเมินผลจากการกำหนดเป้าหมาย/เป้าประสงค์ ซึ่งเป็นเรื่องจำเป็นยิ่งกว่าการตั้งเป้าหมาย/เป้าประสงค์ในตัวผู้เรียนนั้นมีความสำเร็จ บรรลุผลมากน้อยเพียงใดในผู้เรียนเป็นรายบุคคลและเป็นรายได้ด้านในสมรรถนะที่กำหนดคือด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะว่าบรรลุมีค่าร้อยละเท่าไร และต้องหาสาเหตุของปัญหาที่ไม่บรรลุ (สำเร็จ) ว่ามีค่าร้อยละเท่าไรในแต่ละด้านและครูต้องวิเคราะห์ให้ได้ว่าปัญหาและการไม่บรรลุมีสาเหตุจากอะไรคือ (1) ตัวครู (2) ตัวหลักสูตร (2.1) เนื้อหาสาระ และ (2.2) กิจกรรม/กระบวนการ/วิธีการเรียนการสอน (3) ตัวผู้เรียน (4) เครื่องมือวัดประเมินผลที่อาจไม่มีคุณภาพ (5) ช่วงเวลาของวัดผลอาจไม่เหมาะสม เป็นต้น จากข้อสังเกตการตรวจสอบผลลัพธ์กระทรวงศึกษาธิการและข้อสอบเข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัยจะเน้นด้านความรู้ ความจำมาก ทางด้านทักษะและโดยเฉพาะคุณลักษณะของคน เช่น ด้านจิตสาธารณะ การตรงต่อเวลา การเสียสละเห็นแก่ส่วนรวมมีน้อยหรือไม่มีเลย ทำให้ผู้ปกครองและผู้เรียนยึดมั่นในแนวทางนี้ จึงต้องไปเสียเงินจำนวนมากเพื่อกวดวิชาเติบโตเป็นผู้ใหญ่ จึงเป็นอุปสรรคของการพัฒนาประเทศ พัฒนาประชาธิปไตยและพัฒนาหรือเตรียมคนรองรับประเทศไทย 4.0 หรือทศวรรษที่ 21 ในสังคมโลก ถึงเวลาแล้วที่ต้องมาทบทวนการวัดประเมินผลที่เป็นจริง สะท้อนความเป็นจริงของผู้เรียนในทุกด้านทั้งความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คงต้องมีการพัฒนาครูหรือเปลี่ยนแปลงกระบวนการวัดผลประเมินผลอย่างขนานใหญ่แบบที่เรียกว่า “Evaluation Revolution” การปฏิวัติการประเมินผลการศึกษาของประเทศเลยทีเดียว

3.5 การบริหารจัดการชั้นเรียน (classroom Management) ของครูเป็นเรื่องที่จำเป็นและ ต้องทำอย่างจริงจัง โดยที่นักศึกษาครูไม่ได้ถูกฝึกหรือเรียนการบริหารจัดการชั้นเรียน (จากการสอบสัมภาษณ์นักศึกษาครู) แต่ต่อไปนี่ต้องถือว่าการบริหารจัดการชั้นเรียนเป็นสมรรถนะด้านความรู้ที่ต้องเรียนเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝน ฝึกปฏิบัติให้มีทักษะและถือว่าเป็นด้านคุณลักษณะของครูที่จะต้องตระหนักให้เข้าใจถึงบรรยากาศชั้นเรียนว่าประกอบด้วยผู้เรียนที่มาจากครอบครัวต่างๆ ที่ถูกหล่อหลอมมาจากบริบทที่แตกต่างกันครูต้องมีลักษณะที่รัก เมตตา ผู้เรียนที่มีฐานไม่เท่ากันครูต้องมีลักษณะที่ขอบสังเกต สนใจ ใส่ใจในอุปนิสัย (Traits) พฤติกรรม (Behaviors) ในเด็กเป็นรายบุคคล และโดยเฉพาะครูต้องมีคุณลักษณะเป็นนักสังเกตการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนแต่ละคนเพื่อที่ครูจะได้ใช้ความรู้และทักษะที่ถูกฝึกมาดีแล้วไปส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็กเป็นรายบุคคลเป็นข้อมูลสารสนเทศในการเรียนการสอน ในการแนะแนวให้คำปรึกษา ในการช่วยเหลือดูแล รวมถึงการป้องกัน แก้ไข และห้ามปรามในสิ่งที่ผู้เรียนประพฤติไม่ถูกต้อง สำหรับผู้บริหารที่สูงไปกว่าครูผู้สอน เช่น หัวหน้าหมวดวิชา

หัวหน้าสาย ผู้ช่วยผู้อำนวยการทุกคน ทุกฝ่าย ตัวผู้อำนวยการเองในระดับที่สูงกว่าโรงเรียนขึ้นไป ต้องมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะในการบริหารจัดการเรียนรู้ (Learning Management) ในระดับอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีววะ มหาวิทยาลัย เพื่อจะได้สนับสนุนส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดคุณภาพ ขจัดปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนรู้พร้อมทั้งส่งเสริมขวัญกำลังใจให้กับผู้ปฏิบัติงานโดยเฉพาะในระดับสถานศึกษา

3.6 เครือข่ายส่งเสริมการเรียนรู้ (Learning Networks) คือ เครือข่ายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาที่มีบทบาทในการสนับสนุนส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะผู้เรียน รวมทั้งการมีส่วนร่วมพัฒนาครู ผู้บริหาร สถานศึกษา และชุมชน โดยรอบสถานศึกษา โดยจะมีบทบาทมากยิ่งขึ้นในยุคประเทศไทย 4.0 และทศวรรษที่ 21 ต้องสร้างกฎระเบียบขึ้นมารองรับเพื่อสร้างความมั่นคงในการดำเนินงานของแต่ละเครือข่าย สร้างขวัญกำลังใจให้กับอาสาสมัครที่เสียสละในด้านต่างๆ เข้ามาร่วมทำงานเป็นเครือข่าย ตัวอย่าง (1) เครือข่ายผู้ปกครอง (2) เครือข่ายศิษย์เก่า (3) เครือข่ายชุมชน (4) เครือข่ายชมรมต่างๆ ในโรงเรียน เป็นเครือข่ายเพื่อที่จำเป็นในระดับประถมศึกษา ตอนปลาย และมัธยมศึกษา (5) เครือข่ายทางศาสนา (6) เครือข่ายองค์กรภาคเอกชน เป็นต้น ซึ่งในหลัก การของประเทศไทย 4.0 จำเป็นที่ทุกสถานศึกษาต้องจัดตั้งหรือจัดให้มีเครือข่ายส่งเสริมการเรียนรู้

3.7 ทรัพยากรเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ (Learning Recourses) เป็นทรัพยากรที่ทั้งฝ่ายเจ้าสังกัด สังคม ชุมชน และผู้มีใจอันเป็นกุศลร่วมกันจัดขึ้นมาสนับสนุนการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา เพื่อให้ภารกิจของสถานศึกษาบรรลุเป้าหมาย/เป้าประสงค์อย่างมีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับอย่างน้อย หน่วยงานต้นสังกัดก็วางแผนจัดสรรมาให้เพียงพอเพียงในการจัดดำเนินงานให้บรรลุตามภารกิจ อย่างมีคุณภาพที่ตั้งไว้ในส่วนอื่นๆ ก็นำมาเสริมเพื่อให้เกิดคุณภาพที่สูงขึ้น และได้เป้าหมายเพิ่มขึ้นโดยทาง สถานศึกษาก็จะใช้ทรัพยากรหรืองบประมาณตามแผนงานโครงการที่ตั้งไว้อย่างชาญฉลาด คุ่มค่า และบรรลุเป้าหมายอย่างมีคุณภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้

4. การประเมินผลโครงการคลองเตยโมเดลโดยการเก็บข้อมูล

(1) สภาพก่อนการดำเนินโครงการด้วยการ (1.1) บันทึกสภาพของโรงเรียนทั้ง 4 โรงเรียน (1.2) เก็บข้อมูลสภาพก่อนดำเนินการในปัจจัย/องค์ประกอบทั้ง 7 องค์ประกอบ (2) สภาพเมื่อจบการศึกษา ในภาคเรียนที่ 1 ด้วยการ (2.1) บันทึกสภาพที่เปลี่ยนไปใน 4 เดือนของทั้ง 4 โรงเรียน (2.2) เก็บข้อมูล สภาพของปัจจัย/องค์ประกอบทั้ง 7 องค์ประกอบ เมื่อเวลาผ่านไป 4 เดือน (2.3) สัมภาษณ์ผู้บริหาร ทั้ง 4 โรงเรียนถึงความรู้สึกในการปฏิบัติงานตามโครงการการคลองเตยโมเดลถึงความพอใจหรือพอใจ ในผลงาน 4 เดือน และถามข้อเสนอแนะว่ามีปัญหาอุปสรรคใดบ้าง และต้องการปรับแก้ในประเด็นใด (3) สภาพเมื่อสิ้นปีการศึกษา (2560) รวบรวม 15 เมษายน 2560 (3.1) บันทึกสภาพที่เปลี่ยนไปเมื่อสิ้นปี การศึกษา 2560 (15 เมษายน 2560 (3.2) เก็บข้อมูลสภาพของปัจจุบัน/องค์ประกอบทั้ง 7 องค์ประกอบ

เมื่อสิ้นปีการศึกษา 2560 (15 เมษายน 2561) (3.3) สัมภาษณ์ผู้บริหารทั้ง 4 โรงเรียน (4) ฝ่ายประเมินโครงการจัดทำรายงานการประเมินโครงการคลองเตยโมเดล แล้วนำเสนอ (4.1) คณะกรรมการดำเนินงาน (4.2) คณะกรรมการอำนวยการโครงการ (5) จัดทำแบบประเมินโครงการคลองเตย ระยะปีที่ 2 (15 เมษายน 2561) และเสนอให้ขยายผลการทดลองทดลองเตยโมเดลไปยังโรงเรียนทุกโรงเรียนใน 49 เขตของกรุงเทพมหานคร

5. สิ่งที่คาดหวังจะได้จากโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาคลองเตยโมเดล

5.1 ผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้นปี (อนุบาล 1 - 3 ประถมศึกษา 1 - 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ของกรุงเทพมหานคร) ได้รับการพัฒนาทั้งด้านความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ เห็นการพัฒนาจากการประเมินผลของแต่รายวิชาในภาพรวม เพื่อส่งผลเป็นคุณภาพของการศึกษาในรอบปีนำไปสู่การศึกษาต่อไป เพื่อรองรับ Thailand 4.0 และการเป็น Smart City ของกรุงเทพมหานคร

5.2 ได้หลักสูตรซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาสาระและกระบวนการ/วิธีการ/กิจกรรมที่มีประสิทธิภาพ และเป็นแบบอย่างหรือต้นแบบในการพัฒนาผู้เรียนได้

5.3 ได้ครูผู้สอนที่มีคุณภาพในตัวครู และคุณภาพการสอนของครู

5.4 ได้เครื่องมือวัดประเมินผล กระบวนการการวัดประเมินผล และผลลัพธ์ที่สะท้อนความเป็นจริงจากการวัดประเมินที่มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพน่าเชื่อถือ

5.5 ครูผู้สอนได้รับการพัฒนา จนเกิดประสบการณ์และมีความเชี่ยวชาญในด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน จนทำให้ผู้เรียนมีความสุข สนุกสนานในการเรียน ร่วมเรียนรู้ด้วยมีจุดมุ่งหมาย มีแรงบันดาลใจ

5.6 เกิดเครือข่ายผู้ปกครองเข้ามาเป็นหุ้นส่วนช่วยพัฒนาการเรียนรู้ของบุตรหลานโดยเฉพาะในระดับอนุบาล ประถมศึกษา หรือแม้แต่ชั้นมัธยมศึกษา เกิดเครือข่ายกลุ่มเพื่อนตั้งแต่ประถมศึกษาตอนปลายและชั้นมัธยมศึกษาในรูปแบบชมรมต่างๆ เครือข่ายชุมชน เครือข่ายศิษย์เก่า เครือข่ายศาสนา เครือข่ายต่างๆ

5.7 ได้ผู้เรียนที่ถูกพัฒนาเพื่อเตรียมเข้าสู่แผนการพัฒนาประเทศในแผน 20 ปี

โรงเรียนกับกิจกรรม

กิจกรรมเป็นสิ่งสำคัญมากในโรงเรียน ที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียน รู้จักการรับผิดชอบ รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความซื่อสัตย์สุจริตขยันหมั่นเพียร รู้จักการบำเพ็ญประโยชน์เพื่อผู้อื่น และสาธารณะ รักความยุติธรรม ตลอดจนช่วยส่งเสริมความสามารถของนักเรียน สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งดีงามที่เราควรปลูกฝังให้กับพลเมืองของชาติตั้งแต่ยังวัยเยาว์ กิจกรรมจึงเป็นสิ่งดีงามที่โรงเรียนจะขาดเสียมิได้ ถ้าขาดก็เท่ากับว่า ท่านกำลังสร้าง “เด็ก” ในวันนี้เป็น “ผู้ใหญ่” ที่เลวในวันหน้านั่นเอง

บางท่านอาจยังไม่เข้าใจพอถึงคำว่า “กิจกรรม” ความจริงแล้วไม่ใช่สิ่งใหม่อะไรเลย โรงเรียนทุกโรงเรียนได้จัดให้มีอยู่แล้ว เป็นต้นว่า ลูกเสือ ยุวกาชาด เว้นแต่ว่าครูจะเป็นผู้ส่งเสริมกิจกรรมเหล่านี้มากนักน้อยเพียงใดเท่านั้นเอง

กิจกรรมที่พอจะจัดขึ้นในโรงเรียนมีมากมาย เป็นต้นว่า การแข่งขันกีฬา การประกอบพิธี ในทางศาสนา การจัดตั้งชุมนุมต่างๆ เช่น ชุมนุมภาษาไทย ชุมนุมคณิตศาสตร์ ชุมนุมสังคมศึกษา ชุมนุมวิทยาศาสตร์ ชุมนุมเพลงพื้นเมือง ชุมนุมศิลปะ ชุมนุมการละคร ชุมนุมดนตรีไทย ชุมนุมถ่ายรูป ชุมนุมช่างเครื่องยนต์ ชุมนุมดอกไม้สด ชุมนุมช่างวิทยุ ชุมนุมการศึกษานานาชาติ ชุมนุมชาวพุทธ เป็นต้น

บางทีท่านอาจจะคิดว่ากิจกรรมเป็นสิ่งเบียดบังเวลาเรียน นักเรียนมีเวลาเรียนน้อย ความจริงไม่เป็นเช่นนั้นเลย เราอาจจัดเวลาเรียนพิเศษขึ้น เพื่อกิจกรรมโดยเฉพาะก็ได้ อย่าลืมว่าการอบรมสิ่งเดียวไม่ช่วยให้นักเรียนเกิดความซาบซึ้งได้เลย เราต้องปฏิบัติทำจริงๆ อย่างเช่น วิชาลูกเสือยุวกาชาด

ครูควรพานักเรียนไปบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสาธารณะจริงๆ จัดให้อยู่ค่ายพักแรม ฝึกให้รู้จักการปกครอง รู้จักช่วยเหลือตนเองและผู้อื่น รู้จักการเสียสละ การกีฬาที่เช่นกัน ควรจัดให้นักเรียนแข่งขันกันเสมอระหว่างหมู่คณะ หรือจัดคละกันระหว่างหมู่ ปีหนึ่งๆ อาจจัดให้มีการแข่งขันที่ยิ่งใหญ่สักครั้งภายในโรงเรียน โดยแบ่งออกเป็นสายหรือสีที่เรียกว่า “กีฬาสาย” หรือ “กีฬาสี” ก็ยิ่งเป็นการดีเพราะนักเรียนมีโอกาสเตรียมตัว เตรียมงาน เพื่อให้เด่นที่สุดในสายหรือสีของตน ครูควรฝึกให้นักเรียนไม่มุงเอาแพ้ ชนะะ เป็นสำคัญ ควรมุ่งในทางสามัคคี มีน้ำใจนักกีฬา และรับผิดชอบในการทำงาน รู้จักแบ่งงานกันทำเป็นแผนกๆ เช่น แผนกขบวนพาเหรด แผนกกองเชียร์ แผนกสวัสดิการ แผนกพยาบาล เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ช่วยฝึกให้นักเรียนเกิดความสามัคคี และความรับผิดชอบได้เป็นอย่างดี

สำหรับชุมนุมต่างๆ ก็เช่นกัน นอกจากจะให้ความรู้แล้วยังช่วยส่งเสริมความสามารถของนักเรียนอีกด้วย ครูควรให้นักเรียนเลือกอยู่ชุมนุมต่างๆ ได้ตามความพอใจ และให้มีการหมุนเวียนอยู่ตาม

ชุมนุมต่างๆ ได้ตามโอกาสอันควร เพื่อให้นักเรียนศึกษาแต่ละชุมนุมอย่างถ่องแท้ แต่ละชุมนุมต้องมีครูเป็นที่ปรึกษาให้ความรู้ และแนะนำกิจกรรมต่างๆ ให้สมาชิกในชุมนุม เช่น ชุมนุมชาวพุทธ อาจจัดให้มีการประกอบพิธีทางศาสนา ให้นักเรียนเป็นผู้จัดการทั้งหมด โดยครูเป็นผู้แนะนำตั้งแต่จัดสถานที่ จนกระทั่งอาราธนาศีล การทำเช่นนั้นนักเรียนจะเกิดความเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา และกระทำได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ไม่เคอะเขิน

กิจกรรมต่างๆ ควรจัดให้มีการปฏิบัติอย่างจริงจัง เพราะจะทำให้นักเรียนรู้ซึ่งถึงความสามารถของตน เป็นการช่วยส่งเสริมอย่างแท้จริง นักเรียนบางคนอาจเรียนไม่เก่ง แต่อาจมีพรสวรรค์ในการร้องเพลง เล่นดนตรี เล่นละคร สนใจเกี่ยวกับเครื่องดนตรีกลไกต่างๆ สิ่งเหล่านี้มีคุณประโยชน์โดยแท้ เพราะจะทำให้นักเรียน ตัดสินใจอย่างถูกต้องเมื่อจบการศึกษา และเลือกเรียนในทางที่ถูก โดยเลือกเรียนวิชาชีพที่ตนชอบ และเป็น ความต้องการของประเทศชาติด้วย ที่ต้องการให้นักเรียนหันมาสนใจในอาชีพที่ช่วยส่งเสริมสภาพเศรษฐกิจ ของประเทศชาติให้มั่นคงยิ่งขึ้น เช่น อาชีพธุรกิจการค้า ช่างฝีมือต่างๆ จะเห็นได้ว่า ปัจจุบันอาชีพเหล่านี้ ตกอยู่ในกำมือของคนต่างชาติเป็นส่วนใหญ่

โปรดระลึกเสมอว่า ไม่ว่ากิจกรรมใดๆ ก็ตาม มีผลอำนวยประโยชน์ให้กับนักเรียนและประเทศชาติเสมอ อย่างละเอียดเป็นอันขาด เพราะถ้านักเรียนของท่านเก่งในภาควิชาการ แต่ไม่เกิดความรักชาติ ไม่รู้จักเสียสละ เพื่อส่วนรวม ไม่มีความสามัคคี ไม่ซื่อสัตย์สุจริต และรับผิดชอบในการทำงานแล้วกลับเป็นภัยอย่างร้ายกาจ ต่อประเทศชาติเสียอีก

ขอเพื่อนครูจงหันมาเอาใจใส่ในกิจกรรมกันอย่างจริงๆ จังๆ เสียที เพื่อ “เด็ก” ในวันนี้ เป็น “ผู้ใหญ่” ที่มีคุณสมบัติทางจรรยาโดยพร้อมและช่วยอำนวยประโยชน์ให้กับประเทศชาติได้ในที่สุด

ปฏิกูการศึกษา : ว่างเอ๋ยว่างเวง

ต้นเดือนธันวาคมเมษคริมทางทิศตะวันออก ลมหนาวพัดมาเป็นระลอกพอเหน็บเนื้อ
ท้องฟ้าทึมทึบตลอดวัน ฟ้าแลบ ฟ้าร้องเป็นระยะ ส่งสัญญาณภาคใต้ฝั่งตะวันออก
ถึงเวลาฝนมาเยิ้มเยือน และเพียงสองสามวัน ฝนตกลงมา ด้วยพื้นที่ของจังหวัด
มีลักษณะ เขา ป่า นา เล มีลักษณะเป็นสามตอน คือ สูง ลาดสูง ที่ราบ และริมทะเล
โดยสภาพดังกล่าวเป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ในระบบนิเวศน์ ซึ่งมีทั้งพืชสวน
สวนยางพารา ผลไม้ ข้าว ปลา ที่สมบูรณ์ เมื่อฝนตกลงมาทุกปี น้ำจากเทือกเขา
บรรทัดไหลลงผ่านสายห้วย ลำคลอง บึง หนอง แล้วค่อยบ่าล้นท่วมพื้นที่ ก่อนไหล
ลงทะเลสาบสงขลา เป็นเช่นนี้ทุกปี ปีนี้ก็เช่นกัน โรงเรียนบ้านที่มีคำว่า “ว่าง” นำหน้า
หมายถึงที่ของน้ำ มักจะมีน้ำท่วมเป็นประจำ เพราะเป็นทางน้ำอยู่ในที่ลุ่มของพื้นที่
แถบนั้น เกือบสัปดาห์ที่ต้องหยุดกิจกรรมทั้งหมด นักเรียนไม่สามารถมาโรงเรียนได้
ครูเดินทางเข้าถึงพื้นที่ไม่ได้ และบ้านของครูก็ถูกน้ำท่วมเหมือนกัน จนต้องหยุด
ไปตามธรรมชาติ

จำได้ว่า..ในอดีตเมื่อถึงฤดูน้ำท่วมเป็นช่วงอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ที่มีปลาสมบูรณ์ น้ำท่วม (น้ำพะ)
มีประจำทุกปีของพื้นที่รอบทะเลสาบสงขลา การเตรียมตัวรับฤดูกาลมีมาตั้งแต่หลังจากเสร็จฤดูเก็บเกี่ยว
งานของพ่อว้างๆ จะไปนานาใบตาลโดนดชนกลับบ้าน เตรียมไว้เย็บ “จาก” เมื่อเย็บเสร็จแล้วแช่น้ำไว้ในคูข้างบ้าน
ประมาณ 1 เดือน เพื่อความคงทนใช้ได้นานไม่เปื่อยยุ่ยง่าย เอาขึ้นมาตากให้แห้ง เปลี่ยนหลังคา ซึ่งส่วนมาก
เป็นหลังคาออกจาก ลอมข้าว หรือ ครัว ส่วนบ้านหลังใหญ่ที่หลังที่นอนหลังคาจะเป็นกระเบื้องดินเผาหรือสังกะสี
หลังจากเสร็จงานเย็บจาก บางวันก็ชุดแต่งโคกข้างบ้านให้สูงขึ้นเตรียมไว้ที่ที่อยู่ของสัตว์เลี้ยง ใบต้นลานขนาดใหญ่
แก้จัดข้างบ้านถูกตัดผ่าซีกมุงหลังคาเป็นคอกวัว เล้าไก่ ข้างคอกวัว รวมทั้งเป็นหลังคาของครกตำข้าว
ปลูกตะไคร้ พริก (ดีปลี) ขมิ้น ข่า เตรียมไว้ ส่วนงานบ้าน แม่และลูกๆ เตรียมนวดข้าว ตาก สี ด้วยครกสีพื้นบ้าน
เป็นข้าวกลองเก็บไว้ พร้อมกับเตรียมไม้พินจากไม้ข้างๆ บ้าน เช่น ไม้สังแก จามจุรี หรือทางโดนด ตัดขนาดศอก
มัดรวมไว้เป็นกองพื้นเรียงเต็มข้างลอมข้าว

ในช่วงที่ฤดูกาลยังเดินทางมาอย่างเที่ยงตรง หลังจากซักพระ (วันออกพรรษา) ฝนเริ่มตกทยอย
สั่งสมปริมาณน้ำ จนกระทั่งเดือนสิบสองลอยกระทงน้ำก็เต็มท้องทุ่ง “เดือนสิบเอ็ดน้ำนอง เดือนสิบสอง
น้ำทรง” ซึ่งคำกล่าวมาตั้งแต่โบราณ แต่เมื่อเตรียมสรรพสิ่งไว้พร้อมในครอบครัว น้ำท่วม (น้ำพะ)
กลายเป็นเรื่องปกติของพื้นที่รอบลุ่มทะเลสาบ

ในสภาวะปัจจุบัน...ผลพวงจากการพัฒนาในทุกด้านได้พัดพาวิถีของคนลุ่มน้ำเปลี่ยนไปด้วย
แนวคิดที่แตกต่างไปจากอดีต เพราะเป็นวิถีชีวิตที่มุ่งเอาชนะธรรมชาติด้วยการสร้าง ถม ปรับเปลี่ยนระบบ
ธรรมชาติ หรือกระทั่งการรุกที่ทางระบายน้ำที่เคยมีอยู่ตามธรรมชาติ ซึ่งแตกต่างไปจากอดีตที่ปลอดวิถี
เป็นไปตามธรรมชาติและการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เรียนรู้เพื่อเตรียมตนเองให้ปลอดภัยจากการสร้าง
บ้านเรือนที่ยกพื้นสูงให้พื้นน้ำ เตรียมด้านอาหารการกิน รวมทั้งพาหนะเดินทาง

วิถีการพัฒนาได้พัดพัดลงทั้งทางภาครัฐและตัวตนของคนในพื้นที่ หลังจากล่มสลายของระบบ
ครอบครัว ขยายมาเป็นครอบครัวเดี่ยวในวิถีบริโภค องค์ความรู้ของคนในอดีตขาดช่วง การส่งต่อ
การยอมรับในพื้นที่ห่างไกลจากฐานรากตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน ไปจนถึงสังคมส่วนรวม ทางด้าน
การพัฒนาของภาครัฐในเชิงการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมได้รับการตอบสนองน้อย เพราะมุ่งเน้นตอบสนอง
ด้านทุน และการกระจายตัวทางเศรษฐกิจ รวมศูนย์เข้าสู่การเป็นตลาด เพื่อการบริโภคในทุกระดับ มากกว่า
การสร้างการเรียนรู้การใช้ชีวิตร่วมกับธรรมชาติ จึงปรากฏของการพัฒนาแบบการขุด ถม ดัดแปลง บุกรุก
ทำถนน ที่ขาดการคำนึงของวิถีธรรมชาติ โดยเฉพาะยังขาดการเชื่อมโยงถึงระบบใหญ่ในเชิงนิเวศน์
รอบลุ่มทะเลสาบ ซึ่งในอดีตระบบทางน้ำตามอย่างธรรมชาติเป็นสายห้วย ลำคลองจะเชื่อมโยงทั้ง 3 น้ำ คือ
น้ำเค็ม น้ำกร่อย และน้ำจืด โดยมีลำคลองกึ่งกั้นสาขาระบายตัวไปทุกพื้นที่ของการระบายน้ำ รับน้ำเข้าออก
เพื่อความสมดุลตามธรรมชาติ

จำได้ว่า...บริเวณพื้นที่ทุ่งระโนด สทิงพระ ห้วยไทร พื้นที่เหล่านี้จะเต็มไปด้วยคลองที่ขุดเพิ่มขึ้นมา และมีตามธรรมชาติ เพื่อรองรับเป็นเส้นทางคมนาคม เพื่อการเกษตร และระบายน้ำ เต็มไปทุกพื้นที่ เมื่อน้ำเหนือ (หมายถึงน้ำจากจังหวัดพัทลุง) ลงมาจากปากตะวันตกก็จะไหลลงสู่อ่าวไทย และคลองเหล่านี้ ยังบ่งบอกถึงความสมบูรณ์ด้านอาหาร มีปลา กุ้ง เต็มไปหมด สภาพปัจจุบันคลองเหล่านี้หายไปแทบ ไม่ปรากฏร่องรอย และบางลำคลองถูกปิดตายด้วยระบบชลประทานแผนใหม่เพราะระบบการผลิต (ทำนา) เปลี่ยนแปลงไป

และจำได้อีกว่า...ภาพในอดีตเมื่อถึงฤดูน้ำท่วม (น้ำพะ) ไม่มีใครบ่นถึงความขาดแคลน แต่อาจจะเครียดเรื่องการเดินทางในบางครั้ง เมื่อพ่อแม่ต้องการสร้างบ้านใหม่ พ่อกับญาติๆ บ้านใกล้เรือนเคียงเลือกเอาช่วงเวลาน้ำท่วมมาใช้เรือเดินทางเข้าตลาด และกลับมาด้วยกระดานไม้เคี่ยมขนาดหน้ากว้าง 12 นิ้วหนา 2 นิ้ว และยาว 12 เมตร จำนวน 20 แผ่น ลากจูงเป็นแพเตรียมไว้สร้างบ้านใหม่แทนหลังเก่าที่มักจะแกว่งไกวไปตามแรงลม

แน่นอนว่า...ภาพในอดีตของคนลุ่มน้ำรอบทะเลสาบจะเครียดมากขึ้น เมื่อปีใดฝนทิ้งช่วงเป็นเวลานานเกินไปจนทำให้ต้นข้าวยืนแห้งตาย หรือเมล็ดลีบรวงข้าวชี้ตรงรับแสงตะวัน แต่กับสภาพน้ำท่วมชุมชนไม่ได้เครียดไปกับสายน้ำที่เอ่อท่วมท้องทุ่ง แต่ต่างจากสภาวะปัจจุบัน เมื่อเหตุการณ์น้ำท่วมจะกลายเป็นเรื่องใหญ่ทั้งในระดับชาติ ท้องถิ่น ต่างตระเตรียมข้าวของเพื่อแจกน้ำท่วม ส่วนมากมักจะเป็นข้าวสาร ปลากระป๋อง น้ำปลา ไข่ กระทั่งยารักษาโรคน้ำกัดเท้า ซึ่งในอดีตขณะที่น้ำกัดเท้าไม่มีหยูกยาได้แต่ใช้ใบฝรั่งเคี้ยวหรือตำให้ละเอียดแล้วพอกบริเวณที่ถูกน้ำกัดเท้าไม่กี่วันก็หายและเล่นน้ำต่อ

องค์ความรู้ การเรียนรู้ที่จะใช้ชีวิตร่วมกับธรรมชาติหายไป เมื่อหลักสูตรทางการศึกษาถูกผลิตขึ้นมาเพื่อรองรับการเคลื่อนตัวของแรงงานตามระบบเศรษฐกิจทุนสมัยใหม่ และวิถีแผนใหม่เปลี่ยนแปลงชีวิตไปอย่างสิ้นเชิงในทุกด้าน เป็นการพัฒนาที่นำไปสู่ความถดถอยไกลไปจากรากเหง้าตนเอง

แต่น่ายินดีเป็นอย่างยิ่งว่า...การเคลื่อนของสังคมได้ถูกจุดรั้งก่อนที่จะไปไกลจนเกินดึงกลับด้วย **แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้ทรงพระราชทานไว้ให้กับคนไทยได้วางแนวทางการใช้ชีวิตที่มีฐานบนวิถีทางธรรมชาติอันทันสมัย

เป็นการเรียนรู้จะอยู่กับธรรมชาติอย่างมีองค์ความรู้และที่สำคัญคือ การมีความรู้คู่คุณธรรมใช้ในการอยู่ร่วมกัน..เรียนรู้ในตนเองและครอบครัว สร้างความมั่นคงในด้านอาหารให้กับครอบครัวพึ่งพาตนเองให้มากที่สุด คือ แก่นของชีวิตที่มีมาตั้งแต่ในอดีต...แต่เราหลงลืมไปนั่นเอง ?

“ลมหายใจของคนเป็นครู”

นายแพทย์ วศัญญ ชันภักดี

ผมเป็นหมอครับ ชีวิตผมล้มต่าขึ้นมาก็ตรวจรักษาคนไข้ เข้าห้องผ่าตัด ตรวจคนไข้ นอกเวลาราชการอยู่อย่างนี้ทุกวัน มีบางช่วงเวลาที่รู้สึกเหนื่อยจนไม่อยากทำงาน ด้วยอาชีพของผม ทำให้ในแต่ละวันต้องพบเจอกับคนไข้หลากหลายอาชีพที่มาปรึกษา ผมมีคนไข้อยู่คนหนึ่งครับ ท่านเป็น**คุณครู** ผมไม่อาจเปิดเผยชื่อท่านได้ เนื่องจากเป็นความลับของผู้ป่วย

คุณครูท่านนี้มารักษาด้วยอาการคอกพอกขนาดใหญ่มาเป็นหลายสิบปี เคยผ่าตัดออกบางส่วนแต่ก้อนเนื้อก็โตขึ้นมาใหม่ จนกดเบียดหลอดลม และเส้นประสาทเสียง ทำให้หายใจไม่สะดวกและมีอาการเสียงแหบเล็กน้อย จำเป็นต้องผ่าตัดรักษา

การผ่าตัดคอกพอกผ่านไปได้ด้วยดี แต่โชคร้ายของคุณครูที่เส้นประสาทที่ไปเลี้ยงกล่องเสียงได้รับบาดเจ็บขณะผ่าตัด มีผลให้เส้นเสียงไม่ยับและตีบเข้าหากันเกือบแนบสนิท ครูจึงเหลือทางเดินหายใจเพียง 1 มิลลิเมตรเท่านั้น ภาวะเช่นนี้มีโอกาสที่จะเกิดทางเดินหายใจอุดตัน หายใจไม่ออกและเสียชีวิตได้ จำเป็นต้องเจาะคอเพื่อให้อาหารหายใจ หรือตัดเส้นเสียงที่ตีบ เพื่อเปิดทางเดินหายใจ แต่ไม่ว่าจะเลือกวิธีการใด เสียงจะแหบมากขึ้นหรือไม่มีเสียงพูดได้

จำได้ว่าวันนั้นผมเดินไปบอกครูที่เตียงคนไข้บนหอผู้ป่วย ถึงข้อดีข้อเสีย โอกาสเสียชีวิตหากไม่รักษา หรือโอกาสที่เสียงจะหายไป หลังจากผมเล่าจบ สีหน้าครูเศร้าอย่างเห็นได้ชัด ครูนั่งนิ่งอยู่ครู่หนึ่ง ผมเริ่มสังเกตเห็นน้ำตาเอ่อล้นดวงตาของครู ผมได้แต่ยืนจับมือครูไว้แน่นก่อนที่ครูจะเงยหน้ามองผมอีกครั้ง และพูดกับผมว่า **“คุณหมอคะ ป้าจะสอนหนังสือนักเรียนได้อีกไหมคะ”**

ผมยืนนิ่ง... ไม่มีแม้คำพูดที่จะชักถามถึงการรักษาของครู เหมือนน้ำตาเอ่อล้นออกมา ภาพข้อความพระราชดำรัสของพระราชบิดาที่จารึกบนตึกอาคารเรียนคณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น สมัยเป็นนักศึกษาแพทย์ ย้อนแจ่มชัดขึ้นว่า **“ขอให้ถือประโยชน์ส่วนตัวเป็นที่สอง ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจหนึ่ง”** ในวินาทีที่ครูคนหนึ่งต้องตัดสินใจบนความเป็นความตายของชีวิต ท่านกลับนึกถึงคนอื่นเป็นอันดับแรกนั่นคือ**ลูกศิษย์** ครูไม่กลัวการผ่าตัดจะล้มเหลว หลอดลมตีบซ้ำ หรือเสียชีวิต แต่กลับกลัวที่จะไม่มีเสียงพูดไว้สอนนักเรียน ไม่มีชีวิตต่อเพื่อทำหน้าที่**ครู** ลมหายใจของคุณครูเป็นลมหายใจของความหวังที่จะมีต่อไปเพื่อการได้ทำหน้าที่**“ครู”** ...ท่านทำให้ผมคิดถึงครูที่เคยสอนผมจับใจ ครูของผมเหล่านั้นกับคุณครูที่อยู่ตรงหน้า ไม่เคยพบเจอรู้จักกัน แต่คุณครูมีจิตวิญญาณความเป็นครูเหมือนกัน รักและศรัทธาในวิชาชีพครู ครูสร้างความคิดที่บริสุทธิ์ เป็นความคิดที่กระทำออกมาจากจิตใจภายใน เป็นความคิดที่ได้ทำไว้ทั้งต่อหน้าและลับหลัง ความคิดที่ไม่ต้องการการรับรู้ด้วยคำสรรเสริญเยินยอใดๆ จากใคร

คุณครูที่อยู่ตรงหน้าผมไม่ใช่เป็นเพียงคนไข้ของผม แต่ท่านเปรียบเหมือนครูของผมก็ได้ เพราะสิ่งที่ท่านทำสอนให้ผมตระหนักถึง **“หน้าที่ของตน”** รวมถึงหน้าที่ของศิษย์ที่พึงตอบแทนพระคุณ ผมสัญญาว่าผมจะเป็นหมอที่ดี ตั้งใจดูแลคนไข้ทำหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุด และเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม เป็นคนดีของสังคมให้คู่ควรกับ**“ความดี”** ที่ครูควรปฏิบัติต่อสังคม เป็นแบบอย่างตลอดมา สองมือของครูมีไว้สร้างความคิด สร้างคนดี ... สองมือของผมก็จะสร้างความคิดต่อสังคมเช่นกัน ผมขอสัญญา

คืนก่อนผ่าตัดรักษาจะเริ่มขึ้น คุณครูยิ้มให้ผม ก่อนจะบอกผมว่า **“ไม่เป็นไรนะหมอ ถึงป้าจะไม่มีเสียง ป้าก็จะเขียนกระดานแทนการใช้เสียงสอนนักเรียนต่อไป”**

ด้วยรำลึกถึงพระคุณครู

ครูในดวงใจศิษย์นิจนิรันดร์

นายอภิษฐ์ ศรีภูธร

ครูในดวงใจที่ผมไม่เคยลืมเลือน มีสมญาว่า “ครูอวบ” หญิงสาวร่างอวบในเครื่องแบบสีกาเกี๊ยผิวขาวผมหันประป่า ทำที่รีบเร่ง สีหน้าแววตาแสนห่วงกังวล ตระกองอุ่มผมขึ้นนั่งซ้อนท้ายมอเตอร์ไซด์คันเก่าบุโรทั่งของลุงภารโรงเพื่อพาไปส่งโรงพยาบาลยังคงกระจ่างชัดเจนตราบจนวันนี้

ครูอวบ คือ ครูคนแรกในชีวิตของผมและเด็กทุกคนในหมู่บ้าน เพราะเป็นครูประจำชั้นอนุบาลคนเดียวของโรงเรียน แม้วันเวลาจะล่วงเลยผ่านไปเนิ่นนานแค่ไหน ครูยังคงอยู่ในภาพจำของศิษย์ทุกคน เมื่อมีใครเอื้อนเอ่ยถึงครู แวดตาเปี่ยมสุขใจจะเปล่งประกายเด่นชัดขึ้นทันที เพราะครูเป็นคนสำคัญในเรื่องเล่าวัยเยาว์

เมื่อผมเติบโตใหญ่ถึงได้รู้ว่าโรงเรียนบ้านป่าหลังเขามีครูที่ใช้เทคนิคการสอนด้วยวิธีที่ชาวบ้านมองว่าผิดแปลกแค้นกันไปวันๆ หลอกล่อให้เด็กๆ อยู่โรงเรียนจนครบวันไม่ร้องกลับบ้านก่อนก็เป็นพอ แต่หาว่าไม่รู้ ครูฝึกให้พวกเราคิดวิเคราะห์หามานับแต่นั้นด้วยตรรกะที่สมเหตุสมผล เปิดโลกแห่งความจริงให้มองโลกจากเรื่องง่ายๆ ตามวัยไร้เดียงสาให้รู้กฎรู้ผิด ครูมีวิธีสร้างความสนใจใฝ่เรียนรู้โดยไม่ซ้ำคร่อมอบความรักให้ความอบอุ่นท่อมความห่วงใย ใส่ใจพวกเราดุจแม่ผู้เลี้ยงลูกหลายคนโดยไม่รู้เหน็ดเหนื่อย น้ำเสียงที่อ่อนละมุนจะขึ้นต้นลงท้ายด้วยคำว่าลูกเสมอ ไม่เคยดุ ไม่เคยตี แต่ครูมีวิธีจัดการปัญหาในกระดิ่งให้นิ่งฟังและสนใจครูได้ง่ายดาย

แม้จะมีองเงแยงของเล่น กลั่นแกล้งตีกันบ้างเป็นปกติ แต่ทุกเหตุการณ์ล้วนจบลงด้วยหลักชนะกับชนะพร้อมคำสอนที่ทุกคนต้องจดจำ ให้รู้จักแบ่งปัน ขอบคุณ ขอโทษ และให้อภัย ครูทำให้พวกเราทุกคนอยากมาโรงเรียน ห้องเรียนสี่เหลี่ยมถูกตกแต่งด้วยสีสันสดใสสวยงามทุกมุมทุกด้านเอื้อต่อการเรียนรู้ซึ่งครูเป็นผู้เฝ้าระวัง ก่อนเข้านอนช่วงบ่าย ครูจะนำร้องเพลงและทำกิจกรรมเข้าจังหวะจนพอเหนื่อย เสียงเพลงกล่อมลูกภาควคือसान นิทานพื้นบ้านถิ่นที่ครูเคยเล่าให้พวกเราฟังยังคงดังกังวานในความทรงจำที่มีคุณค่าควรจดจำ

จากอนุบาลถึงป.6 ครูยังคงสอนการบ้านผมทุกครั้งที่ชอบหนังสือไปปรึกษา เนื้อหาที่ไม่เข้าใจแจ่มแจ้งจริงได้เพราะครู ผมไม่แปลกใจเลยว่าทำไมเด็กๆ ทุกคนในโรงเรียนถึงรักครู เพราะครูไม่เคยหยุดที่จะเป็นผู้ให้ ให้ด้วยหัวใจอันบริสุทธิ์ ครูให้นมนำพระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชบรมนาถบพิตร เป็นหลักชัยในชีวิต “**จงเป็นคนใจกล้าและเด็ดเดี่ยว เมื่อเหลียวไปดูอดีตเราจะเสียใจในสิ่งที่อยากทำแล้วไม่ได้ทำมากกว่าเสียใจในสิ่งที่ทำไปแล้ว**” เป็นพระราชดำรัสที่ครูคอยย้ำและพร่ำสอนเสมอมา ครูเคยบอกกับผมว่า “**หาฝันของตัวเองให้เจอ ทำให้เป็นจริงก่อนทุกสิ่งจะสายเกินไป**” ผมยังจดจำคำสอนนี้ได้ไม่ลบเลือน

วันเวลาล่วงเลยผ่านไปแล้วกว่าสามสิบกว่าปี นับตั้งแต่ครูย้ายจากไป ผมไม่ได้ติดต่อและทราบข่าวครูอีกเลย ด้วยนวัตกรรมด้านการสื่อสารไร้พรมแดนในศตวรรษที่ 21 ได้เชื่อมโยงให้ผมได้พบเจอครูอีกครั้งในวัยใกล้เกษียณ ครูยังสอนชั้นอนุบาลที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในค่ายทหารแห่งหนึ่งในจังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งอยู่ไม่ไกลจากที่ทำงานผมเท่าใดนัก พอว่างเว้นจากงาน ผมรีบเดินทางไปหาครู

หญิงชราร่างอวบในเครื่องแบบสีทึบก็หันมาตามเสียงเรียกด้วยความสงสัย ผมนั่งลงกราบที่ตักของครู มอบมาลัยข้อมือน้อมโอบกอดครูด้วยความคิดถึง ครูถามว่า “**ใครลูก**” ผมตอบครูว่า “**เด็กชื่อโรคของครูอวบ**” เพียงเท่านั้นน้ำตาแห่งความปลื้มปิติของครูและผม พลันหลั่งไหลออกมาไม่ทันตั้งตัวครูจำลูกศิษย์ได้ทุกคน

ผมกลับไปหาครูอีกครั้งในวันที่ทราบข่าว วันนั้นทำให้ผมเข้าใจลึกซึ้งในพระราชดำรัสและถ้อยคำที่ครูเคยย้ำพร่ำสอน แม้ผมจะภาคภูมิใจที่สามารถทำความฝันให้เป็นจริงได้เพราะมีครูเป็นแบบอย่าง เป็นพลังใจให้มุ่งมั่นตั้งใจ แม้ผมจะเสียใจที่ยังไม่เคยบอกคำว่า “**ผมรักครู**” ครูศิรินทิพย์ เต็มวงศ์ (ครูอวบ) จะยังคงอยู่ในหัวใจศิษย์คนนี้อย่างตลอดไป ด้วยรักและอาลัย “**ครูในดวงใจศิษย์นิรันดร์**”

“ครูชาวนา”

นายประกอบ ตันมูล

สายฝนปรอยๆ ตกกระทบกับผิวโคลนที่ผ่านการไถคราดเสียงดังเปาะเปาะ สร้างความชุ่มฉ่ำเย็นสบายผ่อนคลายความเหนียวเหนอะของหยาดเหงื่อที่ไหลท่วมกาย หลังจากตอนเช้าต้องทรมานกับเปลวแดดที่แผดเผาแผ่นหลังในยามก้มลงปักต้นกล้า คราวละ 4 - 5 ครั้ง สลับกับการงัดตัวขึ้นตรงเพื่อขอฟัก “ใช้มือปักต้นกล้าลงในโคลนเบาๆ เดี๋ยวกระดูกจะพังอย่าให้คอกกล้าหัก” เสียงของชายรูปร่างผอมสูง

ผิวดำจากการตากแดดกลางแจ้งที่คนรู้จักกันว่า “กระดูกสันหลังของชาติ” การโอบน้อมกอดกำลังสาธิตวิธีการ
การอุ้มมัดต้นกล้าด้วยมือซ้าย ในขณะที่มือขวาค่อยๆ จับบริเวณเหนือรากของต้นกล้า 2 - 3 ต้น
แล้วบรรจุปลงดินด้วยท่าทางทะมัดทะแมง การทำนาที่ถูกต้องคือ ดำแล้วเดินถอยหลัง อย่าหักคอกกล้า
เพราะจะทำให้ต้นกล้าตาย การโอบน้อมกอดนักเรียนตัวโตชั้น ป.4 - 6 ให้รู้จักวิธีการทำนา เริ่มตั้งแต่
การไถโดยใช้ควายเมื่อหลายปีก่อน เมื่อวันเวลาเปลี่ยนไปจึงหันมาใช้รถไถนาเดินตามแทน การไถนา
จะเป็นหน้าที่ของนักเรียนชาย กระผมและเพื่อนๆ มีความสุขมากเมื่อเข้าสู่ฤดูฝน เพราะแต่ละคน
ต่างรอคอยที่จะได้แสดงฝีมือการไถนาที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากการโอบน้อมกอด ส่วนนักเรียนหญิง
มีหน้าที่ในการถอนต้นหญ้าโดยใช้สองมือถอนให้ได้เต็มกำ หลังจากนั้นจะจุ่มรากของต้นกล้า
ลงในน้ำ แล้วใช้เท้าเตะไล่ดินบริเวณรากของต้นกล้าออกให้หมด มัดบริเวณตรงกลางของต้นกล้า
ด้วยตอกไม้ไผ่ที่การโอบน้อมกอดให้พวกเราจักเป็นเส้นความยาวประมาณหนึ่งศอก แรกๆ กระผมจักตอก
ไม้เป็นทำให้งานมัดมือได้เล็ดลอดอยู่เป็นประจำ แต่การโอบน้อมกอดได้สอนด้วยวิธีการสาธิตให้เรารู้จักวิธี
การจับพรวน การผ่า และเหล่าไม้ไผ่ ฝึกทำอยู่ซ้ำๆ จนสามารถทำด้วยตนเอง ตอกนอกจากจะใช้มัด
ต้นกล้าแล้วยังสามารถจักเป็นเส้นยาวเพื่อใช้สำหรับมัดพ่อนข้าวในเวลาเก็บเกี่ยวอีกด้วย หลังจาก
นักเรียนชายไถคราดนาเสร็จแล้ว นักเรียนหญิงจะช่วยกันหามัดกล้าไปวางกระจายไว้จนทั่วไร่นา
หลังโรงเรียนประมาณ 5 ไร่ ซึ่งเป็นผืนนาที่มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยปุ๋ยหมักที่การโอบน้อมกอดให้นักเรียน
นำเศษใบไม้ที่ร่วงหล่นภายในบริเวณโรงเรียนและนักเรียนร่วมกันเก็บ แล้วนำมาหมักจนเปื่อยยุ่ยเป็น
ปุ๋ยชั้นดี สำหรับรองพื้นก่อนการไถสีของน้ำยังดำเท่าไรยิ่งแสดงว่าจะสามารถปลูกข้าวได้งาม การดำนา
จะใช้เวลา 2 - 3 วัน ด้วยความร่วมมือร่วมใจของครู นักเรียน และการโอบน้อมกอด ตลอดระยะเวลา 3 เดือน
นักเรียนจะได้เรียนรู้การดูแลปริมาณน้ำให้พอเหมาะ เมื่อถึงต้นเดือนพฤศจิกายน เป็นเวลาของ
การเก็บเกี่ยว วันเกี่ยวข้าวเปรียบเสมือนเป็นงานบุญของโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนมาร่วมกัน
ลงแขกเกี่ยวข้าว การโอบน้อมกอดให้พวกเราจักวิธีการจับเคียว การวางพ่อนข้าวตากแดด และ
การมัดพ่อนข้าว พวกเราตั้งตอมัดข้าวจนมือแตกและด้านหลังจากขนพ่อนข้าวมากองรวมกันบนลาน
นวดข้าว ตอนกลางคืนพวกเราช่วยกันตีพ่อนข้าวกระทบกับแผ่นไม้ นักเรียนชายส่วนหนึ่งจะช่วยกัน
ตักเมล็ดข้าวใส่ในกระสอบ แล้วแบกไปเก็บใส่ในถุงจางสำหรับเป็นอาหารกลางวันของโรงเรียนได้ตลอดปี
การเรียนรู้ของพวกเราไม่ได้เกิดจากตำรา แต่เกิดจากภูมิปัญญาของการโอบน้อมกอดที่ได้ถ่ายทอด
ให้กับนักเรียนผ่านการทำงานในชีวิตประจำวัน ซึ่งไม่สามารถรู้หรือปฏิบัติได้ถ้าไม่ลงมือทำ วิธีการสอน
ของการโอบน้อมกอดจึงไม่ได้ต่างจากครูผู้หนึ่งที่มีเป้าหมายเพื่อให้นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้
ในการดำรงชีวิต กระผมและเพื่อนๆ มีความภาคภูมิใจที่จะมอบคำว่า “ครูชาวนา” ให้กับท่าน

แนวคิด / ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง / กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

8. ถาม : ข้อบกพร่องที่มักพบในการนำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องคืออะไร

ตอบ : ข้อบกพร่องที่สำคัญ เช่น

1. เอกสารและงานวิจัยที่นำมาไม่เกี่ยวข้อง หรือเกี่ยวข้องน้อยมากกับหัวข้อ คำสำคัญหรือตัวแปรในการวิจัย ไม่เชื่อมโยงให้เห็นความจำเป็นที่ต้องทำวิจัยเรื่องนี้

2. การนำเสนอไม่เป็นการวิเคราะห์ สังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่ศึกษา เป็นการคัดลอกข้อมูลจากแหล่งต่างๆ มาต่อกัน งานวิจัยคัดลอกบทคัดย่อมาทั้งหมด ไม่มีการสรุปทั้งในแต่ละประเด็นย่อยที่เชื่อมโยงกับนิยามศัพท์ และการสรุปรวมที่สัมพันธ์กับกรอบแนวคิด

3. การเรียบเรียงเนื้อหาสาระไม่เป็นระบบ ไม่กำหนดเค้าโครง โดยจัดลำดับหัวข้อหลัก หัวข้อรอง หัวข้อย่อยที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กัน และสอดคล้องกับประเด็นสำคัญที่จะศึกษา

4. เอกสารที่นำมาอ้างอิงลำสมัยโดยไม่ชี้แหล่งอ้างอิงที่เก่า ในลักษณะการเป็นต้นความคิด แหล่งข้อมูลที่อ้างอิงไม่ถูกต้อง ไม่น่าเชื่อถือ อ้างต่อกันมาโดยไม่ตรวจสอบกับแหล่งปฐมภูมิ อ้างอิงในลักษณะ “อ้างถึงใน” มากเกินไป โดยเฉพาะแหล่งอ้างอิงที่เป็นภาษาไทย วิธีการเขียนอ้างอิงในเนื้อหาไม่ถูกรูปแบบ บรรณานุกรมไม่ครบ รูปแบบไม่ถูกต้อง

9. ถาม : กรอบแนวคิดการวิจัยมีที่มาอย่างไร และควรนำเสนอในรูปแบบใด

ตอบ : กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual framework) เป็นแนวคิด หรือแบบจำลองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัย ฯลฯ เพื่อแสดงภาพรวมของเรื่องที่ทำวิจัย ในกรณีที่มีตัวแปร กรอบแนวคิดต้องแสดงโครงสร้างความสัมพันธ์ที่ชัดเจนระหว่างตัวแปร ที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น เพื่อนำไปตรวจสอบกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และหาข้อสรุป

การนำเสนอกรอบแนวคิดการวิจัยทำได้หลายรูปแบบ เช่น การบรรยาย การนำเสนอเป็นแผนภาพ แบบจำลองเชิงคณิตศาสตร์ ฯลฯ กรอบแนวคิดการวิจัยอาจมีตัวแปรครบถ้วน หรือน้อยกว่าตัวแปรที่ได้จากกรอบแนวคิด ทฤษฎี (Theoretical framework) ก็ได้ โดยต้องมีเหตุผลสนับสนุน การเลือกกำหนดเฉพาะตัวแปรบางตัว หรือการตัดบางตัวแปรออกไป

แบบแผนการวิจัยเชิงทดลอง

10. ถาม : ชื่อเรื่องของการวิจัยเชิงทดลองแตกต่างจากวิธีวิจัยแบบสำรวจแบบวิจัยและพัฒนา หรือแบบอื่นๆ อย่างไร

ตอบ : ควรแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามในการวิจัยเชิงทดลอง เช่น “ผลของการสอนแบบเพื่อนช่วยสอนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4” ส่วนการวิจัยเชิงสำรวจจะต้องระบุตัวแปรตามและประชากรที่ศึกษา เช่น “เจตคติต่อวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร” สำหรับการวิจัยและพัฒนาจะต้องระบุสิ่งที่พัฒนา เช่น “การพัฒนาชุดการสอนวิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6”

11. ถาม : ตัวแปรตามในการทดลองควรมีกี่ตัว

ตอบ : ตามปกติควรมีตัวเดียวเพราะสิ่งที่นำมาทดลองมีพื้นฐานทางทฤษฎีที่มุ่งจะให้ส่งผลต่อตัวแปรตามตัวเดียว เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แต่ถ้าต้องการดูว่าส่งผลต่อเจตคติด้วยหรือไม่ จะต้องมีทฤษฎีรองรับ และถ้าคิดว่าจะมีผลบ้างเล็กน้อยก็จะไม่สามารถเห็นผลได้ ถ้าต้องการจะมีตัวแปรตามหลายตัวจำเป็นจะต้องมีทฤษฎีรองรับและการวิเคราะห์ข้อมูลจะต้องเป็นแบบพหุตัวแปร ส่วนที่มีการวัดความพึงพอใจต่อนวัตกรรมที่ใช้ นั้นไม่ถือว่าเป็นตัวแปรตามที่เป็นผลจากการจัดกระทำในการทดลอง

12. ถาม : ต้องมีสมมุติฐานในการวิจัยเชิงทดลองเสมอไปหรือไม่

ตอบ : การวิจัยเชิงทดลองจำเป็นต้องมีสมมุติฐานเพราะผู้วิจัยจะใช้สมมุติฐานเป็นแนวทางในการออกแบบการทดลอง โดยเหตุผลแล้วผู้วิจัยจะต้องคาดคะเนคำตอบได้ เนื่องจากได้ศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยแล้วว่า จะจัดกระทำในการทดลองอย่างไร ถึงจะส่งผลต่อตัวแปรตามที่ต้องการ

13. ถาม : ต้องนิยามตัวแปรหรือไม่ และนิยามอย่างไร

ตอบ : จะต้องมีการนิยามทั้งตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยเฉพาะการนิยามตัวแปรอิสระจะต้องนิยามวิธีจัดกระทำทุกวิธี รวมทั้งวิธีที่ใช้กับกลุ่มควบคุมก็ต้องนิยามด้วย และต้องนิยามเชิงปฏิบัติการ ซึ่งให้ความหมายเป็นรูปธรรมที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ ถ้านิยามวิธีสอนก็อธิบายให้เห็นว่าสอนอย่างไร ถ้านิยามตัวแปรตามก็ให้เห็นพฤติกรรมที่สังเกตได้ เพื่อจะได้สร้างเครื่องมือวัดได้

14. ถาม : มีแนวทางในการกำหนดปัญหาการวิจัยเชิงทดลองได้อย่างไร

ตอบ : นอกจากการนำทฤษฎี และการวิจัยที่ผ่านมาเป็นแนวทางในการกำหนดปัญหาการวิจัยแล้ว ยังสามารถกำหนดปัญหาการวิจัยให้หลากหลายได้ 3 รูปแบบ คือ 1) แบบให้กับไม่ให้ 2) แบบให้แบบที่ต่างกัน เช่น ทำการฝึก 2 แบบกับกลุ่ม 2 กลุ่ม 3) แบบให้ปริมาณที่ต่างกัน เช่น กลุ่มหนึ่งให้ฝึกน้อย อีกกลุ่มหนึ่งให้ฝึกมากกว่า

15. ถาม : การทดลองใช้บทเรียนช่วยสอนถือว่าการวิจัยเชิงทดลองหรือไม่

ตอบ : การวิจัยบทเรียนช่วยสอนโดยทั่วไป ควรเป็นการวิจัยและพัฒนา (R&D) การทดลองใช้บทเรียนช่วยสอนเป็นขั้นตอนหนึ่งของการวิจัยและพัฒนา ซึ่งจะต้องมีขั้นตอนหลายขั้นตอนจนกว่าจะได้บทเรียนช่วยสอนที่มีประสิทธิภาพ การวิจัยดังกล่าวควรตั้งชื่อว่าการพัฒนาบทเรียนช่วยสอน และใช้วิธีวิจัยและพัฒนาในการวิจัยโดยใช้รูปแบบของบทเรียนช่วยสอนที่รู้ว่าเหมาะสมแล้วมาพัฒนาบทเรียนที่ต้องการ แต่ถ้าต้องการศึกษาว่ารูปแบบของบทเรียนช่วยสอนแบบใดทำให้เกิดการเรียนรู้ดี ก็มุ่งไปที่ศึกษารูปแบบแล้วนำมาทดลองดูผลของรูปแบบว่าได้ผลดีหรือไม่ แบบนี้จึงจะใช้การวิจัยเชิงทดลอง

16. ถาม : ถ้าให้นักเรียนในห้องเรียนที่สอนอยู่สำหรับการทดลองประชากรในการทดลองควรเป็นใคร

ตอบ : ธรรมชาติของการวิจัยเชิงทดลองไม่สามารถสุ่มตัวอย่างจากประชากรได้โดยตรง จึงมีการกำหนดประชากรเป้าหมาย (Target Population) และประชากรที่สามารถทำการสุ่มได้ (Experimentally Accessible Population) เช่น ประชากรเป้าหมาย คือ นักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคใต้ ประชากรที่สามารถสุ่มได้ คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ หรืออาจกำหนดประชากรเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้น ม.1 ในกรุงเทพมหานคร นักเรียนชั้น ม.1 โรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานครที่ผู้ทดลองสอนอยู่เป็นประชากรที่สามารถสุ่มได้

ไม่ควรกำหนดประชากรเล็กๆ แล้วทำการทดลองกับประชากร และไม่ควรกำหนดประชากรเป็นโรงเรียนเดียว เพราะการมีประชากรกว้างขวางกว่า ทำให้การทดลองมีความหมายมากกว่า ควรกำหนดเป็นเขต จังหวัด ภาค หรือกว้างๆ กว่านั้น ธรรมชาติของผลการทดลองมักเป็นจริงกับคนอื่นๆ ได้กว้างขวางกว่าการวิจัยเชิงสำรวจ

17. ถาม : การทดลองเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่ใช้แบบแผนการวิจัยแบบมีกลุ่มเดียว และมีการสอบก่อนและหลังที่ใช้กันทั่วไป มีความเหมาะสมหรือไม่

ตอบ : แบบแผนการทดลองดังกล่าวเป็นแบบแผนที่อยู่ในกลุ่มไม่ค่อยดี (Faulty Research Design) จะต้องนำมาใช้ให้เหมาะสมกับปัญหาการวิจัย

ถ้านำคะแนนสอบก่อนกับสอบหลังมาเปรียบเทียบกันเพื่อสรุปว่านวัตกรรมที่นำมาใช้ได้ผลดี เมื่อพบว่าคะแนนสอบหลังสูงกว่าสอบก่อน ถือว่าไม่เหมาะสม เพราะโดยทั่วไปสอนด้วยวิธีใดมักจะได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

ถ้าใช้กลุ่มทดลองกลุ่มเดียวการวิเคราะห์ข้อมูลที่เหมาะสมควรทดสอบเปรียบเทียบคะแนนสอบหลังการทดลองกับเกณฑ์ เช่น 70% หรือตามความเหมาะสม หรือเทียบคะแนนความก้าวหน้ากับเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเป็นร้อยละ เช่น 30% หรือ 40% ตามความเหมาะสม

18. ถาม : กรณีที่มีกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ถ้าใช้การสุ่มโดยจับฉลาก ให้ห้องหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง อีกห้องหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุม สามารถนำผลการทดลองมาเปรียบเทียบกันได้หรือไม่

ตอบ : ถ้านำผลการทดลองของสองกลุ่มมาเปรียบเทียบกันถือว่าการวิจัยไม่มีความตรงภายใน (Internal Validity) เพราะทั้งสองกลุ่มมีหลายอย่างไม่เท่ากัน เช่น ผลสัมฤทธิ์ แรงจูงใจ ความตั้งใจ เจตคติต่อวิชาที่ทดลอง เป็นต้น ซึ่งเป็นตัวแปรเกินที่จะส่งผลต่อตัวแปรตาม ถ้าจำเป็นต้องทำดังกล่าว ต้องใช้แบบแผนการทดลองแบบกึ่งทดลองแล้วใช้การวิเคราะห์ข้อมูลที่เหมาะสม มิฉะนั้นเอาค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังการทดลองมาเปรียบเทียบกันเพื่อตอบว่าวิธีใดดีกว่ากัน การสุ่มแบ่งเป็นสองกลุ่มที่ต้อง คือ การสุ่มทีละคนเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมสลับกัน ซึ่งเรียกว่า Random assignment จึงจะถือว่าทำให้ทั้งสองกลุ่มเท่าเทียมกันในลักษณะต่างๆ จะต่างกันเฉพาะสิ่งที่ได้รับจากการทดลอง

19. ถาม : ถ้าต้องใช้ห้องเรียนสองห้องเป็นกลุ่มควบคุมหนึ่งห้องเรียน อีกห้องเรียนหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองจะได้หรือไม่

ตอบ : ปกติไม่สะดวกที่จะทำการสุ่มทีละคนเข้ากลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองถ้าต้องการใช้ทั้งห้องดังกล่าว ควรเลือกห้องที่มีลักษณะที่สำคัญที่จำเป็นเท่ากันทั้งสองกลุ่ม เช่น ถ้าทดลองการสอนภาษาไทยจะต้องเลือกห้องที่นักเรียนมีคะแนนวิชาภาษาไทยเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานใกล้เคียงกัน เรียกว่า เป็นการจับคู่โดยการปรับให้ทั้งสองกลุ่มมีการแจกแจงเท่ากัน (Matching by frequency distribution control)

20. ถาม : การศึกษาผลของการใช้ชุดฝึกต่างกันโดยดูจากคะแนนผลสัมฤทธิ์ได้หรือไม่

ตอบ : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนถือว่าเกิดจากกิจกรรมการเรียนที่ใช้แบบฝึกเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมในแผนการเรียนรู้ ดังนั้นการเขียนจุดประสงค์ สมมุติฐานและแปลผลการวิจัยว่าเป็นผลที่เกิดจากชุดฝึกนั้นๆ จึงไม่ถูกต้อง

ผู้ทดลองจึงควรออกแบบการสอนที่เหมาะสม และเลือกรูปแบบของชุดฝึกที่สอดคล้องกับการสอนแล้วทดลองใช้เพื่อศึกษาอิทธิพลของการสอนที่ใช้ชุดฝึกที่ต้องการ

กรณีที่ต้องการศึกษาอิทธิพลของชุดฝึกเพียงอย่างเดียวควรใช้แบบแผนการทดลองโดยให้กลุ่มควบคุมใช้การฝึกตามแผนการสอนปกติ และให้กลุ่มทดลองใช้การสอนแบบเดียวกัน แต่ใช้ชุดฝึกตามที่คิดขึ้นมาใหม่ ถ้าได้ผลสัมฤทธิ์ที่ต่างกันแสดงว่าชุดฝึกที่คิดขึ้นมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีกว่าแบบเดิม

เท่าที่พบเห็นผลงานที่ใช้ขอตำแหน่งวิทยฐานะ มักใช้กลุ่มเดียวในการทดลองแล้วสรุปว่าเป็นอิทธิพลของชุดฝึกเมื่อพบว่าคะแนนสอบหลังการทดลองสูงกว่าคะแนนสอบก่อนซึ่งถือว่าไม่ถูกต้องที่แปลผลว่าเป็นผลของแบบฝึก และไม่สมเหตุผลเพราะใช้การเปรียบคะแนนสอบก่อนกับหลังการทดลอง

21. ถาม : ในหัวข้อขอบเขตการวิจัยเมื่อกล่าวถึงประชากรมักจะกล่าวถึงกลุ่มตัวอย่างทั้งขนาดและวิธีสุ่ม จำเป็นหรือไม่

ตอบ : กลุ่มตัวอย่างมีขนาดเท่าไร ได้มาอย่างไรนั้นอยู่ในหัวข้อวิธีดำเนินการวิจัยซึ่งโดยปกติจะอยู่ในบทที่ 3 ในหัวข้อขอบเขตการวิจัยควรระบุประชากร เพราะต้องการจะชี้ให้เห็นว่าสามารถสรุปหาพิงผลการวิจัยไปได้กว้างขวางเพียงใด

22. ถาม : กลุ่มควบคุม คือ กลุ่มที่ไม่ได้รับการทดลองโดยวิธีใดๆ ใช่หรือไม่

ตอบ : กลุ่มควบคุมเป็นได้ทั้งกลุ่มที่ไม่ได้รับการจัดกระทำใดๆ หรืออาจเป็นกลุ่มที่ได้รับการจัดกระทำตามปกติ ผู้ทดลองจะต้องใช้พิจารณาว่าเหมาะสมหรือไม่ที่จะมีการจัดกระทำแบบใดกับกลุ่มควบคุม เช่น มีการสอนตามคู่มือครูในกลุ่มควบคุม หรือไม่ต้องสอนเลยในกลุ่มควบคุม

23. ถาม : ถ้าห้องเรียนที่สอนอยู่มีนักเรียนน้อย สามารถทำการทดลองได้หรือไม่

ตอบ : การทำการทดลองกับกลุ่มเล็กเกินไปย่อมไม่เหมาะสมด้วยเหตุผลทางสถิติ ถึงแม้จะสามารถใช้นอนพารามेटริกได้ก็ตาม ถ้าสามารถเลือกขนาดกลุ่มที่ใหญ่กว่าได้ควรทำ ถ้ามีความจำเป็นก็ทำได้ แต่เสนอให้ทำซ้ำหลายๆ ครั้งเพื่อยืนยันผล

24. ถาม : ให้ครูคนหนึ่งสอนตามปกติ และผู้วิจัยสอนตามวิธีที่ต้องการ แล้วนำผลมาเปรียบเทียบกัน ถือว่าเหมาะสมหรือไม่

ตอบ : ใช้ผู้ทดลองต่างกันย่อมมีผลที่เกิดจากผู้ทดลองต่อตัวแปรตาม ถ้าจำเป็นต้องใช้ควรเลือกผู้ทดลองที่มีลักษณะทางกายภาพและทางจิตวิทยาใกล้เคียงกัน รวมทั้งควรมีการฝึกการทดลองเพื่อให้สามารถทำการทดลองใกล้เคียงกัน

**25. ถาม : ไม่รู้ว่าจะทดลองนานเท่าไร จึงทดลองทั้งภาคเรียนเลย
จะได้ทดลองทุกหน่วย น่าจะได้ผลการวิจัยที่ดีใช่ไหม**

ตอบ : ต้องศึกษางานวิจัยที่ผ่านมาว่ามีการทดลองนานเท่าไร เป็นแนวทาง การทดลองน้อยครั้งเกินไป จะยังไม่ทันเห็นผลของตัวแปรอิสระ การทดลองนานเกินไปย่อมเปิดโอกาสให้เกิดอิทธิพลของตัวแปรเกิน มากขึ้น เช่น วุฒิภาวะ เหตุการณ์ ความอ่อนล้า เป็นต้น มีเงื่อนไข สองประการที่จะสามารถเห็นผลของตัวแปรอิสระ คือ ตัวแปรอิสระ มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามจริงๆ (Necessary Condition) และมีการจัดกระทำ ที่มากพอที่อิทธิพลของตัวแปรอิสระจะส่งผลต่อตัวแปรตาม (Sufficient condition) เช่น บุหรี่เป็นสาเหตุทำให้เกิดโรคมะเร็ง จะต้องใช้เวลานาน เท่าไรจึงจะเห็นผลถ้าจะทำการทดลอง

26. ถาม : การทำการทดลองนำร่องจำเป็นหรือไม่

ตอบ : ถ้าต้องการทราบว่าการทดลองจะได้ผลตามที่ตั้งสมมุติฐาน ไว้หรือไม่ สามารถตรวจสอบเบื้องต้นด้วยการทดลองกับกลุ่มเล็กๆ นอกจากจะได้ตรวจสอบผลเบื้องต้นแล้วยังสามารถตรวจสอบเครื่องมือ และกระบวนการได้ด้วย รวมทั้งยังช่วยให้ผู้ทดลองได้คุ้นเคยกับการทดลอง อีกด้วย การทดลองที่ต้องสิ้นเปลืองมากอาจมีการทดลองนำร่อง เพื่อตรวจสอบผลเบื้องต้นก่อน

**27. ถาม : จำเป็นต้องมีการสอบก่อน สอบหลังการทดลองหรือไม่
ในการทดลองเกี่ยวกับวิธีสอน หรือสื่อการสอน**

ตอบ : การสอบก่อน สอบหลังการทดลองมักใช้กับแบบแผนการวิจัย แบบกึ่งทดลอง เพราะกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมมีลักษณะหลายอย่าง ไม่เท่ากัน จะได้วิเคราะห์ผลของความก้าวหน้า หรือใช้การวิเคราะห์ ความแปรปรวนร่วมในการทดสอบสมมุติฐานได้

**28. ถาม : ในรายงานการวิจัยเชิงทดลองควรกล่าวถึงอะไรบ้างในหัวข้อ
การดำเนินการทดลอง**

ตอบ : ในหัวข้อการดำเนินการทดลองมักจะพบว่าการเสนอ รายละเอียดน้อยเกินไป ควรเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการ ทดลองจนสามารถเห็นว่าผู้อื่นสามารถทำได้ตามที่ต้องการ และสามารถ เห็นได้ว่าการดำเนินการอย่างเคร่งครัดในการควบคุมตัวแปรเกิน เช่น ระบุผู้ทดลองว่าเป็นใคร หรือกรณีที่มีมากกว่า 1 คน ก็บอกว่ามีการฝึก และมีลักษณะอย่างไร มีการเตรียมการอย่างไร และการแนะนำก่อน และหลังการทดลองอย่างไร เป็นต้น

29. ถาม : ทำการวิจัยเชิงทดลองอย่างไร ถึงจะเป็นผลงานทางวิชาการที่เหมาะสมสำหรับขอตำแหน่งวิทยฐานะ

ตอบ : จากเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลงานทางวิชาการระบุประเด็นสำคัญเกี่ยวกับ 1) ความสำคัญของผลที่ได้รับจากการวิจัย 2) สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ได้กว้างขวางเพียงใด และ 3) การดำเนินการวิจัยมีความถูกต้องหรือเหมาะสม ตัวอย่างในการวิจัยและพัฒนา เช่น ถ้าการพัฒนาบทเรียน CAI สำหรับใช้สอนควรทำให้สามารถใช้ได้ทั้งภาคเรียนเป็นอย่างน้อย หรือใช้ได้ทั้งปียิ่งดี สำหรับการวิจัยเชิงทดลองควรเลือกทดลองวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบต่างๆ ที่สามารถนำผลไปใช้ประโยชน์ได้กว้างขวาง

30. ถาม : ความตรงในการวิจัยเชิงทดลองมีความสำคัญอย่างไร

ตอบ : ความตรงในการวิจัยมีความสำคัญอย่างยิ่ง ความตรงในการวิจัยมี 2 ชนิด คือ ความตรงภายใน หมายถึง ผลการวิจัยที่ได้เป็นอิทธิพลของตัวแปรอิสระอย่างแท้จริง ผู้วิจัยจะต้องทำการควบคุมอิทธิพลของตัวแปรเกินและสิ่งอื่นๆที่ไม่ใช่ตัวแปรอิสระที่จะมีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม ส่วนความตรงภายนอก หมายถึง ความสามารถในการสรุปพาดพิงผลการวิจัยไปยังประชากรเป้าหมายได้ ผู้ทดลองจะต้องทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างให้เป็นตัวแทนที่ดีของประชากร การวิจัยจำเป็นต้องมีความตรงทั้งสองชนิด ความตรงภายนอกเป็นจุดอ่อนของการวิจัยเชิงทดลองที่ไม่สามารถใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างใหญ่มาก และไม่สามารถสุ่มได้โดยตรงจากประชากร ผู้วิจัยจะต้องเน้นที่การทำให้เกิดความตรงภายใน

31. ถาม : องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัยเชิงทดลอง นำไปใช้ประโยชน์อย่างไร

ตอบ : ถ้าค้นพบเทคนิควิธีหรือนวัตกรรมย่อยๆ เช่น ใช้เทคนิคการสอนที่ทำให้จำได้ดี หรือทำให้สนใจการเรียน หรือทำให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบางอย่างครูสามารถนำไปใช้สอดแทรกในกระบวนการเรียนการสอนได้ทั่วไปตามความเหมาะสม และนำไปใช้ทำวิจัยกับกลุ่มอื่นๆ หรือวิชาอื่นๆ หรือสภาพแวดล้อมอื่นๆ ต่อไปได้

ถ้าเป็นการวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน หรือนวัตกรรม การสอน เช่น การสอนแบบสืบเสาะ การสอนโดยใช้ระบบเครือข่ายออนไลน์ การสอนแบบโครงการ จะทำให้สามารถนำวิธีสอน ที่ใช้ทดลองใช้ในการเรียนการสอน หรือนำไปใช้ทำวิจัยและพัฒนา ชุดการสอนทั้งวิชาได้ เช่น พัฒนาชุดการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน หรือพัฒนาชุดการสอนโดยใช้บทเรียนออนไลน์ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังสามารถนำไปทดลองกับกลุ่มประชากรอื่นๆ หรือวิชาอื่นๆ หรือสภาพแวดล้อมที่ต่างกัน

32. ถาม : การที่มีผู้ทรงคุณวุฒิกล่าวว่า ในการส่งผลงานวิจัยเพื่อ ขอตำแหน่งวิทยฐานะให้ทำรายงานผลการสอนว่าได้ผลเพียงใด หมายความว่าอย่างไร

ตอบ : อาจมีการสื่อสารน้อยเกินไปจนทำให้เข้าใจผิดได้ ความหมาย ที่ถูกต้อง คือ ผู้วิจัยจะต้องสร้างชุดการสอนที่เหมาะสมตามหลักวิชา แล้วนำไปใช้เพื่อดูผลของชุดการสอนที่สร้างขึ้น ซึ่งเข้าข่ายการวิจัย และพัฒนา ถ้ามีการอธิบายกระบวนการตั้งแต่เลือกแนวคิดที่จะใช้ ในการทำชุดการสอนจนถึงได้ผลการใช้ที่ใช้วิธีวิจัยและพัฒนา ก็จะเป็นการวิจัยและพัฒนาอย่างแท้จริง โดยมีการเขียนรายงาน อย่างเป็นระบบ มีรูปแบบที่เป็นการวิจัยและพัฒนา

33. ถาม : ควรแปลผลการทดสอบทางสถิติ เช่น การทดสอบค่า t หรือการทดสอบค่า F ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนอย่างไร

ตอบ : ควรแปลผลการทดสอบและระบุค่าสถิติทดสอบก่อนว่า มีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ ที่ระดับใด แล้วจึงอธิบายว่าค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม แตกต่างกันหรือไม่ เช่น แปลผลว่า “ผลการทดสอบมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ($t_{(28)} = 3.258, P = .008$) แสดงว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ ทางวิทยาศาสตร์หลังทดลองของกลุ่มที่สอนด้วยวิธีสืบเสาะสูงกว่า ของกลุ่มที่สอนด้วยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01”

หนังสือเรียน หนังสือนวัตกรรม

หนังสือเรียน หนังสือนวัตกรรม

วงศ์สุภา ประจำปี ๒๕๖๐

รูปแบบการบริหารการจัดการอาชีวศึกษาแบบบูรณาการ ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จังหวัดชลบุรี

วิทยาลัยเทคโนโลยีชลบุรี เลขที่ ๘๐/๙๐ หมู่ ๓ ถนนสุขุมวิท ตำบลเสม็ด
อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี รหัสไปรษณีย์ ๒๐๐๐๐

ปฐมบท ปรากฏการณ์

วิทยาลัยเทคโนโลยีชลบุรี เป็นสถานศึกษาเอกชนระดับอาชีวศึกษาเปิดสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในประเภทวิชาอุตสาหกรรม, ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ/พาณิชยกรรม และประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว มีจำนวนนักเรียนและนักศึกษาทั้งสิ้น ๓,๑๖๗ คน ในแต่ละปีการศึกษา ๒๕๕๙ มีนักเรียน นักศึกษา สำเร็จการศึกษา ๑,๑๒๙ คน

นโยบายการปฏิรูปการศึกษาที่ใช้แนวคิดการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่เป็นฐาน (Area Based Education Management) และการปฏิรูปการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งแนวทางการพัฒนาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของประชากรวัยเรียนทุกระดับการศึกษา ให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ พฤติกรรมการทำงาน และคุณลักษณะนิสัยในการประกอบอาชีพ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพ และปลูกฝังให้ผู้เรียนมีสมรรถนะและความพร้อมที่จะดำเนินชีวิตในสังคมที่มีการทำงานอุตสาหกรรมเป็นฐาน (Industry - Based Society) ให้สามารถประกอบอาชีพ สร้างรายได้ที่มั่นคงและมั่นคง เป็นบุคคลที่มีวินัยเปี่ยมไปด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคมโลก

ปีการศึกษา ๒๕๕๘ วิทยาลัยเทคโนโลยีชลบุรีได้รับการคัดเลือกให้เป็นวิทยาลัยนำร่องในโครงการปฏิรูปการศึกษาโดยใช้จังหวัดเป็นฐาน เพื่อคุณภาพของนักเรียน นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ (Attitude) ให้เกิดในตัวของนักเรียนนักศึกษา โดยเฉพาะนิสัยในการประกอบอาชีพที่จำเป็นต่อการทำงาน รวมถึงมีทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ (Skills) ได้แก่ ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ และทักษะวิชาชีพช่างพื้นฐานและงานอาชีพ ตลอดจนมีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพ (Knowledges) ความรู้ตามหลักสูตรแกนกลางแต่ละระดับการศึกษา ความรู้ตามสาขาอาชีพในจังหวัดชลบุรี และความรู้ตามสมรรถนะวิชาชีพในการปฏิบัติงาน

ปีการศึกษา ๒๕๕๙ คณะรัฐมนตรี มีมติเห็นชอบหลักการโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor Development) ให้เป็นเขตเศรษฐกิจชั้นนำของอาเซียน เพื่อส่งเสริม ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมายให้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคต (New Engine of Growth) โดยมีกรอบแนวคิดในการพัฒนาพื้นที่พื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกให้เป็นฐานการผลิต อุตสาหกรรมหลักของประเทศที่ขยายตัวอย่างมีสมดุล มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ บนพื้นฐานการมีส่วนร่วม และได้รับการยอมรับจากชุมชน

สร้างสรรค์งานวิทยาลัยนักคิด

เพื่อเป็นการต่อยอดโครงการปฏิรูปการศึกษาโดยใช้จังหวัดเป็นฐาน การจัดการศึกษาเพื่อการทำงาน วิทยาลัยเทคโนโลยีชลบุรี ได้พัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยเฉพาะการวางแผนงาน เพื่อเพิ่มปริมาณผู้เรียนสายอาชีพ ในปีการศึกษา ๒๕๖๐ ภายใต้หลักการสำคัญ คือ การทำให้วิทยาลัย เป็นเลิศทางการศึกษาเฉพาะทาง เน้นเปิดสาขาวิชาใหม่รองรับภาคอุตสาหกรรม การปรับค่านิยมและ ภาพลักษณ์ โดยจัดทวิภาคร่วมกับโรงเรียน สถานประกอบการ จัดตั้งเครือข่ายสถานศึกษาร่วมกัน การศึกษาดูงาน ฯลฯ ประการสำคัญคือ การประกันคุณภาพผู้เรียนอาชีวศึกษา ที่จะต้องพัฒนาผู้เรียน ให้มีสมรรถนะดีและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ การจัดหาตลาดแรงงานรองรับ การให้ทุนการศึกษา การทำให้เห็นเส้นทางความก้าวหน้าของอาชีพที่ชัดเจน รวมทั้งการจัดการอาชีวศึกษาร่วมกับต่างประเทศ ในภูมิภาคอาเซียนและภูมิภาคยุโรป ด้วยความร่วมมือร่วมใจจัดสรรทรัพยากรระหว่างภาครัฐและเอกชน เพื่อการอาชีวศึกษา

สรุปสาระสำคัญ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างผลงานเดิมกับผลงานใหม่ เป็นดังนี้

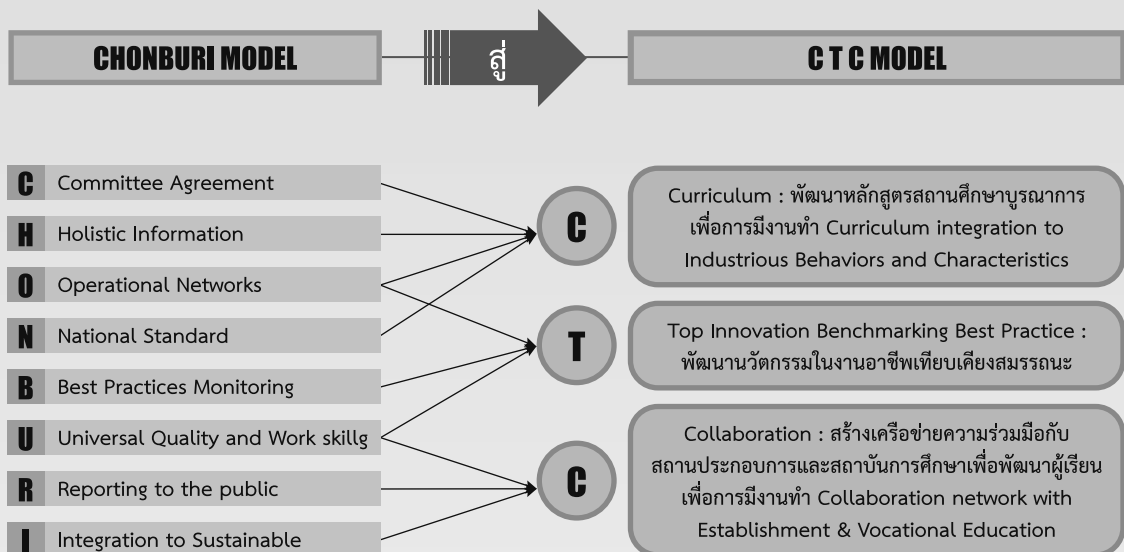
	ผลงานเดิม ๒๕๕๙	ผลงานใหม่ ๒๕๖๐
๑. กรอบแนวคิด	พัฒนาหลักสูตรส่งเสริมการมีงานทำ	พัฒนาหลักสูตรสาขาใหม่รองรับระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จังหวัดชลบุรี
๒. ขั้นตอนการพัฒนา	Road Map กรอบการดำเนินการขับเคลื่อน CTCMODEL รูปแบบการบริหารสถานศึกษา เพื่อการมีงานทำของวิทยาลัยเทคโนโลยีชลบุรี ทุกขั้นตอนใช้กระบวนการ PDCA	Road Map กรอบการดำเนินการขับเคลื่อน CTCOS MODEL รูปแบบการบริหาร การจัดการอาชีวศึกษาแบบบูรณาการระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จังหวัดชลบุรี เพิ่ม OS = Occupational Standard ทุกขั้นตอนใช้กระบวนการ PDCA
๓. ผลที่เกิดขึ้น	ผู้เรียนมีงานทำในบริบทของจังหวัดชลบุรี - คุณลักษณะนิสัยเพื่อการประกอบอาชีพ - ทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ - ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพ	ผู้เรียนมีงานทำในและได้เรียนรู้หลักสูตร ในสาขาที่สอดคล้องกับการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จังหวัดชลบุรี วิชาชีพได้รับการยอมรับจากสถานประกอบการ - คุณลักษณะนิสัยเพื่อการประกอบอาชีพ - ทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ - ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพ - ได้คุณวุฒิ : มาตรฐานวิชาชีพ (OS)

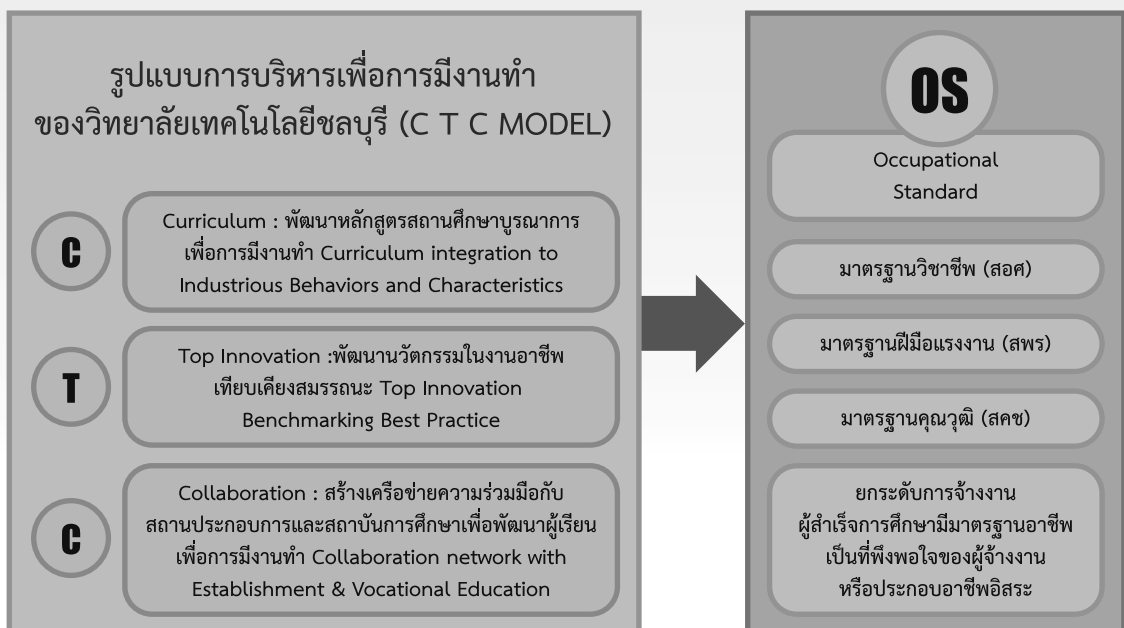
หนึ่งโรงเรียน หนึ่งนวัตกรรม

ของคุรุสภา ประจำปี ๒๕๖๐

	ผลงานเดิม ๒๕๕๙	ผลงานใหม่ ๒๕๖๐
๔. สิ่งที่ได้เรียนรู้	๑. ด้านนักเรียน นักศึกษา ได้รับการพัฒนาให้เกิดความพร้อมในการเข้าสู่การทำงานอาชีพที่ตรงประเด็น ทั้งการปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่สถานประกอบการต้องการทักษะความสามารถในงานอาชีพเฉพาะสาขาอาชีพที่เรียน ทำให้นักเรียน นักศึกษาเห็นความสำคัญของการทำงาน จนเกิดพฤติกรรมที่ดีต่อการทำงาน ทำให้ลดปัญหาการไม่ยอมรับของสถานประกอบการได้	๑. ด้านนักเรียน นักศึกษา ได้รับการพัฒนาให้เกิดความพร้อมในการเข้าสู่การทำงานอาชีพที่ตรงประเด็น ทั้งการปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่สถานประกอบการต้องการ ทักษะความสามารถในงานอาชีพเฉพาะสาขาอาชีพที่เรียน ทำให้นักเรียน นักศึกษาเห็นความสำคัญของการทำงาน จนเกิดพฤติกรรมที่ดีต่อการทำงาน ทำให้ลดปัญหาการไม่ยอมรับของสถานประกอบการได้ โดยจัดแบบทวิภาคีและการบ่มเพาะรัฐวิสาหกิจชุมชน
	๒. ด้านครูผู้สอน ได้แนวทางในการจัดการสอนที่สอดคล้องกับงานอาชีพ โดยเฉพาะการที่ครูผู้สอนในแต่ละสาขาได้ทำการวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชาและสกัดความสำคัญของสาระที่เรียนเชื่อมโยงกับงานอาชีพ ทำให้สามารถจัดประสบการณ์ให้นักเรียน นักศึกษาในเชิงลึกดียิ่งขึ้น	๒. ด้านครูผู้สอน ได้แนวทางในการจัดการสอนที่สอดคล้องกับงานอาชีพ โดยเฉพาะการที่ครูผู้สอนในแต่ละสาขาได้ทำการวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชาและสกัดความสำคัญของสาระที่เรียนเชื่อมโยงกับงานอาชีพ ทำให้สามารถจัดประสบการณ์ให้นักเรียน นักศึกษาในเชิงลึกดียิ่งขึ้นในเรื่องนั้น สาขาที่รองรับการเปิดระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จังหวัดชลบุรี
	๓. ด้านสถานศึกษา ทำให้วิทยาลัยเทคโนโลยีชลบุรีมีแนวทางการบริหารที่สอดคล้องกับแนวคิดหลัก จนได้รูปแบบการบริหารที่เป็น Best Practice ให้แก่สถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาอื่นๆ ในจังหวัดชลบุรีในเรื่องการจัดการศึกษาที่มีงานทำนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาต่อไป	๓. ด้านสถานศึกษา ทำให้วิทยาลัยเทคโนโลยีชลบุรีมีแนวทางการบริหารที่สอดคล้องกับแนวคิดหลักจนได้รูปแบบการบริหารที่เป็น Best Practice การพัฒนาหลักสูตรรองรับระเบียบเศรษฐกิจภาคตะวันออก จ.ชลบุรีให้แก่สถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาอื่น ๆ ในจังหวัดชลบุรีนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาต่อไป

กรอบแสดงความเชื่อมโยงจาก CHONBURI MODEL ไปสู่การกำหนดรูปแบบการบริหารเพื่อการมีงานทำ ของวิทยาลัยเทคโนโลยีชลบุรี (C T C MODEL)

หนึ่งโรงเรียน หนึ่งนวัตกรรม

วงศ์สุภา ประจำปี ๒๕๖๐

จากการดำเนินการตามรูปแบบของการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อการมีงานทำ CTC Model ได้นำมาพัฒนาต่อยอดเป็น รูปแบบการบริหารจัดการอาชีวศึกษาแบบบูรณาการระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จังหวัดชลบุรี เป็นการประกันคุณภาพผลผลิต จัดให้นักเรียน นักศึกษาผ่านการทดสอบมาตรฐานอาชีพ โดยมีจุดเน้นในการพัฒนา ๓ บวก ๑ ประกอบด้วย

C = Curriculum integration to Industrious Behaviors and Characteristics พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาบูรณาการเพื่อการมีงานทำ โดยเพิ่มเติมการเปิดหลักสูตรในสาขาใหม่รองรับ EEC ได้แก่

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
ประเภทวิชาพาณิชยกรรม	ประเภทวิชาอุตสาหกรรม
สาขาวิชาธุรกิจสถานพยาบาล	- สาขาวิชาเทคนิคเครื่องกล สาขางานเทคนิคเครื่องกลระบบขนส่งทางราง (ทวิภาคี) - สาขาวิชาไฟฟ้า สาขางานบำรุงรักษาระบบไฟฟ้าในระบบขนส่งทางราง (ทวิภาคี)
	ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ
	- สาขาวิชาธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ - สาขาวิชาการตลาด - สาขางานธุรกิจการบริการยานยนต์ (ทวิภาคี) - สาขาวิชาธุรกิจสถานพยาบาล

T = Top Innovation Benchmarking Best Practice พัฒนานวัตกรรมในงานอาชีพเทียบเคียงสมรรถนะ เพื่อให้ผู้เรียนทักษะในการสร้างงานสร้างอาชีพ โดยมีจุดเน้นในการพัฒนาโดยใช้เทคโนโลยีขั้นสูงมาใช้ในการพัฒนานวัตกรรม เช่น การสร้างหุ่นยนต์แขนกล เป็นต้น

C = Collaboration network with Establishment & Vocational Education สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถานประกอบการ และสถาบันการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนเพื่อการมีงานทำ โดยมีจุดเน้นในการเปิดหลักสูตรในระบบทวิภาคี

OS = Occupational Standard ประกันคุณภาพผลผลิต โดยจัดให้นักเรียน นักศึกษามีการทดสอบมาตรฐานอาชีพ เพื่อให้สถานประกอบการสามารถรับเข้าทำงานได้

เมื่อได้รูปแบบนวัตกรรมใหม่จากการพัฒนาต่อยอดนวัตกรรมจากปีที่แล้ว ซึ่งเป็นการสร้างนวัตกรรมเพื่อการบริหารตามบริบทของสถานศึกษา ได้ดำเนินการขับเคลื่อน CTC OS MODEL รูปแบบการบริหารจัดการอาชีวศึกษา แบบบูรณาการระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จังหวัดชลบุรี มีกระบวนการ ๕ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ เป็นการศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์แรงงานในจังหวัดชลบุรี ประมวลข้อมูลสารสนเทศ เพื่อนำไปใช้ในการจัดการอาชีวศึกษาแบบบูรณาการระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จังหวัดชลบุรี ทำให้วิทยาลัยมีสารสนเทศนำไปวางแผนจัดการอาชีวศึกษาแบบบูรณาการระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จังหวัดชลบุรี

๒. การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การบริหาร โดยทบทวนและกำหนดนโยบาย/ยุทธศาสตร์ในการจัดเพื่อไปวางแผน และสร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการ/ หน่วยงาน ต่าง ๆ แล้วนำไปปรับกลยุทธ์สถานศึกษาเพื่อรองรับการจัดการอาชีวศึกษาบูรณาการระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จังหวัดชลบุรี

๓. พัฒนาหลักสูตรและการสอน พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยเสริมจุดเน้นความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพ ส่งเสริมให้บุคลากรจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน รวมทั้งการประเมินคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านคุณลักษณะนิสัยเพื่อการประกอบอาชีพ ทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพ และการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพ ทำให้ได้หลักสูตรสถานศึกษาแบบบูรณาการระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ ภาคตะวันออก จังหวัดชลบุรี อย่างเป็นรูปธรรม

๔. พัฒนาระบบนิเทศ/ประเมินฯ แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครู ๓ กลุ่ม คือ คณะบริหารธุรกิจ คณะช่างอุตสาหกรรม และกลุ่มวิชาสามัญ จำแนกตามสาขาวิชา นิเทศการจัดการเรียนการสอนตามตารางการนิเทศที่กำหนดไว้ และสรุปรายงานผลนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ๓ กลุ่ม คือ คณะบริหารธุรกิจ คณะช่างอุตสาหกรรม และกลุ่มวิชาสามัญ จำแนกตามสาขาวิชา เพื่อนำผลไปพัฒนานบูรณาการระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จังหวัดชลบุรี ในปีการศึกษาต่อไปอย่างต่อเนื่อง

๕. พัฒนาระบบประชาสัมพันธ์ กำหนดวัตถุประสงค์การประชาสัมพันธ์ เลือกรวิธในการประชาสัมพันธ์ตามกลุ่มเป้าหมาย บุคลากรในสถานศึกษา นักเรียน นักศึกษาในวิทยาลัย ผู้ปกครองนักเรียน นักศึกษา และภาคเครือข่ายความร่วมมือ (สถานประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง) ประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินการของสถานศึกษาในการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ นำผลการประเมินไปใช้ในการวางแผนพัฒนาในปีการศึกษาต่อไป

ผลิิตภาพ หนึ่งโรงเรียนหนึ่งนวัตกรรม

ด้านคุณภาพผู้เรียน นักเรียน/นักศึกษาของวิทยาลัยเทคโนโลยีชลบุรี มีคุณลักษณะนิสัยเพื่อการประกอบอาชีพ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการสื่อสารภาษาต่างประเทศอยู่ในระดับพอใช้ มีทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ และความรู้เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพ อยู่ในระดับดีมาก และทำให้สามารถพัฒนานวัตกรรมหลากหลายในงานอาชีพเทียบเคียงสมรรถนะ Top Innovation Benchmarking Best Practice นักเรียน นักศึกษาที่ร่วมกิจกรรมบ่มเพาะวิสาหกิจที่มุ่งให้ได้ฝึกการเป็นผู้ประกอบการ อยู่ในระดับดีมาก โดยเฉพาะนักเรียน/นักศึกษากลุ่มทวิภาคี มีความเป็นเลิศทางการศึกษาเฉพาะทางในสาขางานอาชีพที่สถานประกอบการที่ทำงานด้วยพึงพอใจ และนักเรียน นักศึกษาผ่านการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพ เป็นที่ต้องการของผู้ประกอบการ ร้อยละ ๙๘.๐๐ ของผู้เข้ารับการทดสอบ

หนึ่งโรงเรียน หนึ่งนวัตกรรม

วงศ์สุภา ประจำปี ๒๕๖๐

ด้านคุณภาพกระบวนการ วิทยาลัยเทคโนโลยีชลบุรีมีหลักสูตรสถานศึกษาบูรณาการรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาบูรณาการระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จังหวัดชลบุรี สามารถที่เป็นแบบอย่างแก่สถานศึกษาในระดับอาชีวศึกษาที่จะจัดการศึกษาบูรณาการระเบียงเศรษฐกิจพิเศษได้ โดยเฉพาะการจัดตั้งศูนย์ทดสอบมาตรฐานวิชาชีพในวิทยาลัย ซึ่งทำให้ผู้เรียนที่เข้าทดสอบได้รับคุณวุฒิผ่านการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพ

ด้านคุณภาพสถานศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีชลบุรีมีเครือข่ายความร่วมมือกับสถานประกอบการและสถาบันการศึกษาในการพัฒนาสมรรถนะอาชีพรองรับระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จังหวัดชลบุรี โดยเฉพาะการจัดการศึกษาส่งเสริมอาชีพ ด้วยการเปิดสาขาวิชาใหม่รองรับภาคอุตสาหกรรม การปรับค่านิยมและภาพลักษณ์โดยจัดทวิภาคร่วมกับสถานประกอบการ จัดตั้งเครือข่ายสถานศึกษาร่วมกัน การศึกษาดูงาน ฯลฯ จนได้รับการยอมรับมีสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี มาขอศึกษาดูงานเพื่อนำไปพิจารณาปรับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตนเองเพื่อรองรับระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ ภาคตะวันออก จังหวัดชลบุรี

รูปธรรมที่ภาคภูมิใจ

๑. นักเรียน นักศึกษา ได้รับการพัฒนาให้เกิดความพร้อมในการเข้าสู่การทำงานอาชีพที่ตรงประเด็น ทั้งการปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่สถานประกอบการต้องการ ทักษะความสามารถในงานอาชีพ เฉพาะสาขาอาชีพที่เรียน ทำให้นักเรียน นักศึกษาเห็นความสำคัญของการทำงาน จนเกิดพฤติกรรมที่ดีต่อการทำงาน ทำให้ลดปัญหาการไม่ยอมรับของสถานประกอบการได้

๒. ครูผู้สอนได้แนวทางในการจัดการสอนที่สอดคล้องกับงานอาชีพ โดยเฉพาะการที่ครูผู้สอนในแต่ละสาขาได้ทำการวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชาและสกัดความสำคัญของสาระที่เรียนเชื่อมโยงกับงานอาชีพ ทำให้สามารถจัดประสบการณ์ให้นักเรียน นักศึกษาในเชิงลึกดียิ่งขึ้น

๓. สถานศึกษา ทำให้วิทยาลัยเทคโนโลยีชลบุรีมีแนวทางการบริหารที่สอดคล้องกับแนวคิดหลัก จนได้รูปแบบการบริหารที่เป็น Best Practice ให้แก่สถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาอื่น ๆ ในจังหวัดชลบุรี นำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาต่อไป

บันทึกถึงดวงดาว 88

การเดินทางอยู่บนถนนที่ชื่อว่า “ครู” ย่อมได้พบเห็นและสัมผัสเรื่องราวมากมาย มีหลายๆ เรื่องที่คาดไม่ถึง โดยเฉพาะการเรียนการสอนที่ปฏิบัติเป็นประจำ คือทั้ง “สั่ง” และ “สอน” บางคราวสอนเพลินบวกกับความหวังดีอยากให้นักเรียนรู้และเข้าใจมากๆ เพราะเห็นว่าเนื้อหาต่างๆ มีความจำเป็นที่จะต้องเรียนจึง “สั่งให้ทำงาน” แต่สัปดาห์ต่อมา “ยังไม่ได้ออกนักเรียนเลยจะเรียนไปทำไม จะนำไปใช้ประโยชน์หรือประยุกต์กับเรื่องในอนาคตอย่างไร” เช่นกิจกรรมหนึ่งพอถึงชั่วโมงพักแอกไปกิจกรรมให้นักเรียนไปนับจำนวนบันไดของอาคารที่กำหนด โดยกำชับว่า “ต้องไปนับจริงๆ” เมื่อนับเสร็จแล้วให้กลับมาทำกิจกรรมต่อในห้อง ดังนี้

1. นับจำนวนชั้นบันไดตามอาคารที่กำหนด
2. ให้ตอบคำถาม

2.1 อาคาร 1 มีบันไดจำนวน.....ชั้น

2.2 อาคาร 2 มีบันไดจำนวน.....ชั้น

2.3 อาคาร 3 มีบันไดจำนวน.....ชั้น

2.4 บันไดไม้คือ...? (ต้องไม่ตอบว่า “คือบันไดที่ทำด้วยไม้”)

2.5 บันไดปูนคือ...? (ต้องไม่ตอบว่า “คือบันไดที่ทำด้วยปูน”)

2.6 บันไดเหล็กคือ...? (ต้องไม่ตอบว่า “คือบันไดที่ทำด้วยเหล็ก”)

2.7 บันไดรักคือ...?

3. วาดภาพ “บันไดสวรรค์” พร้อมคำบรรยายสั้นๆ 2 - 3 บรรทัด

หลังจากนักเรียนนับจำนวนชั้นบันไดกลับมาที่ห้องพร้อมเม็ดยกและอาคาร หอบแฮกๆ หลายคนตั้ง

คำถามกับพี่ว่า “ให้นับทำไม” พี่จึงนึกได้ว่าจริงๆ แล้วต้องบอกนักเรียนให้ทราบก่อนว่ากิจกรรมที่ทำชั่วโมงนี้จะพิสูจน์เรื่อง “การเขียนเรื่องจริงกับเรื่องในจินตนาการว่าแบบใดเขียนง่ายกว่ากัน”

หลังจากทำกิจกรรมเสร็จแล้วนักเรียนจึงทราบว่า

กิจกรรมข้อ 1. กับข้อ 2.1 - 2.3 เขียนได้ง่ายที่สุดเพราะเขียนจากเหตุการณ์ที่สัมผัสด้วยตัวเอง

กิจกรรมตั้งแต่ข้อ 2.4 ถึงข้อ 3. เป็นเรื่องที่ต้องใช้ “จินตนาการ” ซึ่ง “เขียนได้ยากกว่า” แต่ไม่ยากเกินไปหากได้ฝึก “คิด - ผัน - บันทึกรัก”

น้องดาวจะเห็นว่าถ้าพี่ไม่ให้ทำกิจกรรมข้อ 1. และข้อ 2.1 - 2.3 นักเรียนจะไม่มีข้อมูลเปรียบเทียบกับการเขียนเรื่องจากจินตนาการได้ ข้อ 2.4 - 2.6 ถ้าตอบ “แบบกำปั้นทุบดิน” นักเรียนจะตอบตามแนวที่พี่ห้ามไว้ซึ่งง่ายเกินไป สุดท้ายพี่จึงได้คำตอบตาม “จินตนาการของนักเรียน” เช่น

- บันไดไม้คือ “ตัวแทนเรื่องความรักของมนุษย์ เพราะไม้เมื่ออยู่ไปนานๆ ต้องเจอแดดเจอฝน ทำให้ผุพังได้ ความรักก็เช่นกัน เมื่ออยู่ไปนานๆ ก็อาจต้องแยกจากกัน” (ด.ญ.สุภาพร สาสีกร)
- บันไดปูนคือ “บันไดที่เจอเรื่องที่เลวร้ายจะหักพังหรือแตกสลายไม่มีวันจะกลับคืนมาได้” (ด.ญ.กวิณา สกุลแก้ว)
- บันไดเหล็กคือ “บันไดแห่งความผูกพันที่มั่นคง” (ด.ช.พศุภพิพงษ์ แยมวัตร)
- บันไดรักคือ “บันไดพรหมลิขิตที่ทำให้คนรักกัน” (ด.ญ.ฐิติกาญจน์ ด้วงรอด)
- บันไดสวรรค์ “บันไดสวรรค์ ทำจากเมฆ ที่อยู่เหนือพื้นโลก ในยามค่ำคืนจะเห็นดวงดาวและพระจันทร์” (ด.ช.ศราพิชัย มาลีตา)

ในบางครั้งการฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดและสร้างจินตนาการก็ทำให้ครูคลายเครียดได้เหมือนกัน เช่น ครูคนหนึ่งให้นักเรียนทำกิจกรรมเกี่ยวกับสำนวนไทย กำหนดให้นักเรียนยกตัวอย่างสำนวนไทยที่มีคำว่า “ไข” ประสมอยู่ด้วย แล้วครูก็ได้สำนวน “ไข่นไข่มุก / ไข่จับตักแตน / เห็นช้างไข่ไข่ตามช้าง...” อ่านแล้วได้หัวเราะกันสนุกสนานทั้งครูและนักเรียน กันนับว่าเป็นเรื่องที่ดีที่ไม่ถึงเช่นกัน

ผลงานนักเรียนนอกเหนือจากการวัด-ประเมินผลตามจุดประสงค์ที่ครูวิเคราะห์และกำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว ครูอาจได้พบอะไรๆ ที่ซ่อนอยู่ เป็นเรื่องราวที่นักเรียนมิได้ตั้งใจบอกเล่าให้ครูรู้ แต่หากครูสังเกตจะพบอะไรๆ มากมาย เช่น พี่ให้นักเรียนแต่งกาพย์ยานีจำนวน 2 บท แต่ต้องมีชื่อจริงของเพื่อนในห้องจำนวนอย่างน้อย 4 ชื่อประสมอยู่ด้วย น้องดาวลองอ่านผลงานนักเรียนพี่นะ แล้วลองตอบตัวเองในใจก็ได้ว่า พี่รู้อะไรมากกว่าการวัดและประเมินผลนักเรียนแต่งกาพย์ยานี 11 ผ่านหรือไม่ผ่าน

• ผลงาน ด.ญ.จิรัชญา แซ่โจ้ว

เพื่อนฉันชื่อคริสซิต
สุภาภรณ์ชอบล้างจาน
ขุติกาเสียงดังจริง
แพร่วรุ่งคร้านไม่มี

ชอบสะกิดลอกการบ้าน
ช่วยพ่อแม่ทำงานดี
วิ่งหนีงานทุกทุกที
ชอบช่วยเพื่อนทำงานเออ

• ผลงาน ด.ญ.สุภาพร สาสิกร

เด็กหญิงชื่อแพร่วรุ่ง
ขยันและพากเพียร
วันหนึ่งธัญยาภรณ์
คริสซิตจึงไปหา

รักไม่ยุ่งมุงแต่เรียน
เป็นเพื่อนกับเยาวภา
แอบไปนอนที่ลับตา
แล้วก็พามาห้องเรียน

• ผลงาน ด.ช.ศราพิชัย มาลีตา

เพื่อนผมชื่อศักดิ์พล
กินแล้วถามอาจารย์
วิธีชอบถามว่า
มนตรีนั่งเล่นไลน์

ชอบกินคนเป็นอาหาร
รัฐบาลทำอะไร
ไปพม่าต้องทำใจ
รัฐพงษ์นั่งเล่นเกม

พี่คิดว่าการได้อยู่กับเด็กๆ แม้จะมีเรื่องเครียดๆ บ้าง แต่ถ้าครู “จัดการอารมณ์ของตัวเองได้”
ทุกอย่างที่เกี่ยวกับงานโดยเฉพาะการเรียนการสอนก็จะเดินหน้าไปได้ด้วยดี หากครูเคร่ง - นักเรียนเครียด
แล้วนักเรียนจะฟังพาใครได้นะ

ห้านาหลังเลิกๆ หลังคาผูกๆ คงไม่คุ้มฟ้าคุ้มฝนหรือให้ร่มเงาแก่ใครได้ แต่ภาพห้านา
ที่พี่วาดยังโชคดีที่มีร่มไม้ใหญ่พอให้ผู้คนหลบร้อนจากแดดแรงได้บ้าง หากครูเป็นเสมือนร่มไม้พี่เชื่อว่า
นักเรียนจะมาโรงเรียนอย่างมีความสุข และอะไรๆ ที่ครูและผู้ใหญ่วาดฝันและฝากความหวังไว้กับ
เยาวชนของชาติก็มีใช้เรื่องไกลเกินฝัน

ความรักความเมตตา เราแบ่งปันกันได้...ใช่ไหมน้องดาว

มีรังสายในแววตานำมาฝาก
ยั้งในทรงดวงใจมากโมตรี
โลกมิได้อยู่ด้วยรอยเกลียดชัง
ปลูกดอกรักยากสักหน่อยค่อยฝึกปรือ

อีกลมปากกลืนมวไม่หลากหลายสี
แล้วเช่นนี้ยังเกลียดกัน...กระนั้นฤา
โลกกินทั้งพิฆาตพึงเพราะดังดื้อ
ไม่พันมือหากหมายมั่น...แบ่งปันรัก

รักและคิดถึง
พี่ต้น

คุณลักษณะของคนที่มีคุณสมบัติ เพื่อการขับเคลื่อนประเทศไทย ยุค 4.0

ทุนมนุษย์ เป็นองค์ประกอบสำคัญของการขับเคลื่อนประเทศไทย 4.0 การศึกษาในฐานะที่เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคน จำต้องปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หน่วยงานที่อยู่ใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด คือ สถานศึกษาต้องปรับวิธีเรียนเปลี่ยนวิธีสอน เพื่อให้สอดคล้องสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ที่สำคัญคือ แนวทางการเปลี่ยนประเทศไทยสู่ยุค 4.0 การศึกษาไทยต้องพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความรู้ ความสามารถ มีสมรรถนะ ทักษะที่เหมาะสมและจำเป็น เพราะทั้งนี้ทุนมนุษย์ที่มีคุณภาพ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งของการก้าวเข้าสู่ประเทศไทยยุค 4.0

จากแนวคิดและข้อเสนอของทุกภาคส่วน
พอประมวลได้ว่าคุณลักษณะของคนไทยที่จะเป็นทุน
มนุษย์ที่มีคุณภาพอันจะเป็นองค์ประกอบสำคัญของ
การขับเคลื่อนประเทศไทยยุค 4.0 ควรมี ดังนี้

คุณลักษณะของคนไทยมีคุณภาพ

.....

1. มีวิถีทางการคิด คือ คิดสร้างสรรค์ คิดวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้ และการตัดสินใจ
2. มีวิถีทางของการทำงาน คือ การติดต่อสื่อสารและการร่วมมือ
3. สร้างและใช้เครื่องมือสำหรับการทำงาน คือ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการรู้ด้านข้อมูล
4. มีทักษะสำหรับการดำรงชีวิตในประเทศไทยยุค 4.0 คือ ความเป็นพลเมืองชีวิตและอาชีพ ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
5. รู้ทันรู้ทันโลก มีทักษะในการแสวงหา คัดสรร สร้างความรู้ มีทักษะการใช้และจัดการความรู้ มีทักษะทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหา มีทักษะทางภาษา และการสื่อสาร
6. เรียนรู้ชำนาญเชี่ยวชาญปฏิบัติ มีการคิดใหม่ การคิดสร้างสรรค์ การคิดเชิงสร้างสรรค์ มีจิตมุ่งคุณภาพและความเป็นเลิศ
7. การรวมพลังสร้างสรรค์สังคม ด้วยการทำงานแบบร่วมมือเป็นทีมและสร้างเครือข่าย การรู้จัก การแข่งขันอดทนและสู้สิ่งยาก การเห็นแก่ส่วนร่วม เป็นธรรม และยั่งยืน และสามารถ ในการบริหารจัดการ
8. รักชาติวัฒนธรรมไทย ใฝ่สันติ รักและรักษาความเป็นไทยและยึดมั่นในสันติธรรม

ลักษณะของคนไทยที่มีคุณภาพ เพื่อเป็นองค์ประกอบสำคัญของการเข้าสู่ประเทศไทยยุค 4.0 นั้น ต้องคิดเป็นคิดวิเคราะห์สร้างสรรค์ สามารถสร้างผลงานได้ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม มีความมั่นใจในตนเอง มีภาวะผู้นำ เสียสละ อดทน สร้างและใช้นวัตกรรมตลอดจนเทคโนโลยีและข้อมูลข่าวสารมีคุณภาพ และรู้จักการทำงานร่วมกันอย่างมีความรับผิดชอบ รวมทั้งการเพิ่มพูนทักษะใหม่ๆ ที่จำเป็นโดยเฉพาะอย่างยิ่ง 3R + 7C + 2L

การที่จะพัฒนาคนไทยให้มีคุณภาพได้นั้นการบริหารจัดการเรียนรู้และการบริหารสถานศึกษา ควรได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนเป็นอย่างยิ่ง

บรรณานุกรม

- ไพฑูรย์ สินลารัตน์. (2557). ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ต้องก้าวให้พ้นกับดักของตะวันตก. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- . (2558). ปฏิรูปการศึกษากลับทางจากล่างขึ้นบน. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา
- สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. (2557). การจัดการศึกษาสู่กระบวนการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. เอกสารสัมมนาทางวิชาการ. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ. สุมณ อมรวิวัฒน์. (2541). ทำไมต้องปฏิรูปการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. . (2554). ครุศึกษากับการเปลี่ยนแปลงที่ท้าทาย. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิทย์ เมษินทรีย์. (2559) "ประเทศไทย 4.0" สร้างเศรษฐกิจใหม่ ค้นเมื่อ 2 พฤษภาคม 2559 จาก [Http://www. Thairath.co.th/ content/613903](http://www.Thairath.co.th/content/613903).

สื่อการเรียนการสอนยุคเทคโนโลยี

สื่อการเรียนการสอน คือ สิ่งต่างๆ ที่เป็นบุคคล วัสดุ อุปกรณ์ และเทคนิค วิธีการ เป็นตัวกลางทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ของการเรียน การสอน เป็นเครื่องมือและตัวกลางที่เป็นส่วนสำคัญในกระบวนการเรียน การสอน เป็นสื่อนำความต้องการของครูไปสู่ตัวนักเรียนอย่างถูกต้องและ รวดเร็ว เป็นผลให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามจุดมุ่งหมายการเรียน การสอนได้ เช่น อุปกรณ์การสอน สื่อทัศนูปกรณ์ เทคโนโลยีการศึกษา สื่อการเรียนการสอนสื่อการศึกษา เป็นต้น

สื่อการเรียนการสอนสมัยใหม่ เป็นตัวกลางที่มีความสำคัญในกระบวนการเรียนรู้ในยุคที่ เต็มไปด้วย ICT เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารต่างๆ โดยเครื่องมือเหล่านี้ช่วยสร้างสีสันดึงดูดใจ เปิดโลกการเรียนรู้กว้างไกลต่อผู้เรียนมากยิ่งขึ้น ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้ จะส่งผลโดยตรงถึงตัวผู้เรียนเอง ทำให้ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เปลี่ยนแปลงวิธีการเรียนรู้ พฤติกรรมในที่นี้หมายถึง ลักษณะในการเรียนจะมีความอยากรู้อยากเห็นมากยิ่งขึ้นเพราะสิ่งที่เห็นอยู่นั้นถือเป็นสิ่งที่แปลกใหม่ และแปลกตาสำหรับเด็กนักเรียนโดยสื่อการเรียนการสอนที่ครูนำมาสอนส่วนใหญ่แล้วมักจะเป็น สิ่งที่ทันสมัยมีการพัฒนาไปตามการเปลี่ยนแปลงต่างๆ อย่างไม่หยุดยั้ง ซึ่งครูผู้สอนหรือนักวิชาการ จะเรียกชื่อสื่อการสอนเหล่านี้แตกต่างกันออกไป อย่างเช่น สื่อทัศนูปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าทั้งสื่อการเรียนการสอนและสื่อการเรียนการสอนสมัยใหม่มีความหมาย ที่ใกล้เคียงกันจะแตกต่างกันตรงที่เครื่องมือที่ใช้เป็นตัวกลาง ในการเรียนการสอนนั้นไม่เหมือนกัน ในส่วนของสื่อการเรียนการสอนแบบเดิมนั้นจะเป็นสื่อที่ไม่หลากหลาย อาจจะไม่มีความทันสมัย ไม่น่าสนใจ อย่างเช่น ภาพ เสียง หรือสื่ออะไรที่เก่าๆ แต่สำหรับสื่อการเรียนการสอนสมัยใหม่นั้น ส่วนมากแล้วจะเป็นสื่อที่มีการนำนวัตกรรมเทคโนโลยี ITC ต่างๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความสนใจ อยากที่จะเรียนมากขึ้น อย่างเช่น สื่อ CAI บทเรียนออนไลน์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

ตัวอย่างสื่อการเรียนการสอนสมัยใหม่

1. สื่อ CAI

คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer Assisted Instruction) หรือ ซีเอไอ (CAI) คอมพิวเตอร์ช่วยสอนหรือโปรแกรมช่วยสอน คือ สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนอันหนึ่ง CAI คล้ายกับสื่อการสอนอื่นๆ เช่น วิดีโอช่วยสอน บัตรคำช่วยสอน โปสเตอร์ แต่คอมพิวเตอร์ช่วยสอนจะดีกว่าตรงที่ตัวสื่อการสอนคอมพิวเตอร์นั้น สามารถโต้ตอบกับนักเรียนได้ ไม่ว่าจะเป็นการรับคำสั่งเพื่อมาปฏิบัติ ตอบคำถามหรือไม่เช่นนั้นคอมพิวเตอร์ก็จะเป็นฝ่ายป้อนคำถาม

การนำคอมพิวเตอร์มาเป็นเครื่องมือสร้างให้เป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อให้ผู้เรียนนำไปเรียนด้วยตนเองและเกิดการเรียนรู้ในโปรแกรมประกอบไปด้วย เนื้อหาวิชา แบบฝึกหัด แบบทดสอบ ลักษณะของการนำเสนออาจมีทั้งตัวหนังสือ ภาพกราฟิก ภาพเคลื่อนไหว สีหรือเสียงเพื่อดึงดูดให้ผู้เรียนเกิดความสนใจมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการแสดงผลการเรียนรู้ให้ทราบทันทีด้วยข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) แก่ผู้เรียนและยังมีการจัดลำดับวิธีการสอนหรือกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละคน นอกจากนี้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนเองยังมีลักษณะที่เรียกว่า “บทเรียนสำเร็จรูป” แต่เป็นบทเรียนสำเร็จรูปโดยการใช้ไมโครคอมพิวเตอร์เป็นตัวกลางแทนสิ่งพิมพ์หรือสื่อประเภทต่างๆ ทำให้บทเรียนสำเร็จรูปในคอมพิวเตอร์มีศักยภาพเหนือกว่าบทเรียนสำเร็จรูปในรูปแบบอื่นๆ ทั้งหมดโดยเฉพาะมีความสามารถที่เกือบจะแทนครูที่เป็นมนุษย์ได้

E-LEARNING

2. e - Learning หรือ บทเรียนออนไลน์

คำว่า e - Learning คือ การเรียนการสอนในลักษณะหรือรูปแบบใดก็ได้ซึ่งการถ่ายทอดเนื้อหา นั้นกระทำผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น ซีดีรอม เครือข่ายอินเทอร์เน็ต อินทราเน็ต เอ็กซ์ทราเน็ต หรือทางสัญญาณโทรทัศน์หรือ สัญญาณดาวเทียม (Satellite) ฯลฯ เป็นต้นซึ่งการเรียนลักษณะนี้ได้มีการนำเข้าสู่ตลาดเมืองไทยในระยะหนึ่งแล้ว เช่น คอมพิวเตอร์ช่วยสอนด้วยซีดีรอม การเรียนการสอนบนเว็บ (Web - Based Learning) การเรียนออนไลน์ (On - line Learning) การเรียนทางไกลผ่านดาวเทียมหรือการเรียนด้วยวีดีโอผ่านออนไลน์

ดร.สุรสิทธิ์ วรรณไกรโรจน์ ผู้อำนวยการโครงการการเรียนรู้แบบออนไลน์แห่ง สวทช. ได้ให้คำจำกัดความของ บทเรียนออนไลน์ (Online) e - Learning (อีเลิร์นนิ่ง) คือ การเรียนรู้แบบออนไลน์ หรือ e - learning (อีเลิร์นนิ่ง) การศึกษา เรียนรู้ผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์อินเทอร์เน็ต (Internet) หรืออินทราเน็ต (Intranet) เป็นการเรียนรู้ด้วยตัวเอง ผู้เรียนจะได้เรียนตามความสามารถและความสนใจของตน โดยเนื้อหาของบทเรียนซึ่งประกอบด้วย ข้อความ รูปภาพ เสียง วิดีโอ และมัลติมีเดียอื่นๆ จะถูกส่งไปยังผู้เรียนผ่าน Web Browser โดยผู้เรียน ผู้สอน และเพื่อนร่วมชั้นเรียนทุกคน สามารถติดต่อ ปรึกษา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันได้เช่นเดียวกับการเรียนในชั้นเรียนปกติ โดยอาศัยเครื่องมือการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัย เช่น e-mail webboard และ chat จึงเป็นการเรียนสำหรับทุกคน เรียนได้ทุกเวลา และทุกสถานที่ (Learn for all : anyone, anywhere and anytime)

3. e - Book หรือหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

อีบุ๊ก (e-book, e-Book, eBook, EBook,) เป็นคำภาษาต่างประเทศ ย่อมาจากคำว่า Electronic Book หมายถึง หนังสือที่สร้างขึ้นด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์มีลักษณะเป็นเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ โดยปกติมักจะเป็นแฟ้มข้อมูลที่สามารถอ่านเอกสารผ่านทางหน้าจอคอมพิวเตอร์ทั้งในระบบออฟไลน์ และออนไลน์คุณลักษณะของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามารถเชื่อมโยงจุดไปยังส่วนต่างๆ ของหนังสือ เว็บไซต์ต่างๆ ตลอดจนมีปฏิสัมพันธ์และโต้ตอบกับผู้เรียนได้ นอกจากนั้นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามารถแทรกภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว แบบทดสอบ และสามารถสั่งพิมพ์เอกสารที่ต้องการออกทางเครื่องพิมพ์ได้อีกประการหนึ่งที่สำคัญก็คือ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามารถปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยได้ตลอดเวลา ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้จะไม่มีในหนังสือธรรมดาทั่วไป

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เป็นหนังสือที่จัดทำด้วยระบบคอมพิวเตอร์โดยไม่ต้องพิมพ์เนื้อหาสาระของหนังสือบนกระดาษหรือจัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม หนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามารถเปิดอ่านได้จากจอภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์ เหมือนกับเปิดอ่านจากหนังสือโดยตรง ทั้งนี้สามารถนำเสนอข้อมูลได้ทั้งตัวอักษรหรือตัวเลข เรียกว่า ไฮเปอร์เท็กซ์ (Hypertext) และถ้าหากข้อมูลนั้นรวมถึงภาพ เสียง และภาพเคลื่อนไหว จะเรียกว่า ไฮเปอร์มีเดีย (Hypermedia) โดยการประสานเชื่อมโยงสัมพันธ์ของเนื้อหาที่อยู่ในแฟ้มเดียวกันหรืออยู่คนละแฟ้ม เข้าด้วยกัน ทำให้ผู้ใช้ สามารถค้นหาข้อมูลที่ต้องการได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้เรียนสามารถที่จะเลือกเรียนได้ตามความต้องการไม่จำกัดเวลาและสถานที่

4. Tablet หรือเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับพกพา

“แท็บเล็ต คอมพิวเตอร์ - Tablet Computer” หรือเรียกสั้นๆ ว่า “แท็บเล็ต - Tablet” คือ “เครื่องคอมพิวเตอร์ที่สามารถใช้ในขณะเคลื่อนที่ได้ขนาดกลางและใช้น้ำจอสัมผัสในการทำงานเป็นอันดับแรก มีคีย์บอร์ดเหมือนจริงหรือปากกาติจิตอลในการใช้งานแทนที่แป้นพิมพ์คีย์บอร์ด และมีความหมายครอบคลุมถึงโน้ตบุ๊กแบบ Convertible ที่มีหน้าจอแบบสัมผัสและมีแป้นพิมพ์คีย์บอร์ดติดมาด้วยไม่ว่าจะเป็นแบบหมุนหรือแบบสไลด์ก็ตาม”

5. กระดานอัจฉริยะ: INTERACTIVE BOARD

Interactive Board หรือกระดานอัจฉริยะ เป็นกระดานระบบสัมผัสที่มีหน้าจอขนาดใหญ่ทำหน้าที่เป็นหน้าจอโปรเจกเตอร์คอมพิวเตอร์ (Computer Projector Screen) ซึ่งสามารถควบคุมโดยการสัมผัสหรือเขียนบนหน้าจอแทนการใช้เมาส์หรือคีย์บอร์ด

ผิดเป็นครู

“ห้องปกครองหนาวมาก” นักเรียนมักโพสต์ข้อความนี้
ในเฟซบุ๊กบ่อยๆ หลังออกจากห้องปกครอง

ห้องปกครองกันกระຈກใส แบ่งออกเป็นสามส่วน ด้านหน้าสุดเป็นห้องขนาดใหญ่ ใช้ประชุม
รับแขก และสอบสวนนักเรียน มีโต๊ะประชุมยาวและเก้าอี้หนังได้ 10 คน ทุกวันครูฝ่ายปกครอง
และครูที่ยังไม่มีชั่วโมงสอนจะนั่งจิบน้ำชา - กาแฟ พุดคุย หรือสะสางคดีต่างๆ ที่ค้างค้ำในห้องนี้
ผมจัดให้ครูหัวหน้าระดับชั้นทั้ง 6 ระดับ คือ ม.1 - ม.6 อยู่ประจำการที่ห้องนี้ในสองชั่วโมงแรก
ไม่ต้องมีชั่วโมงสอน คดีไหนตรงกับระดับชั้นไหนให้หัวหน้าระดับชั้นนั้นจัดการสอบสวน ลงโทษกัน
ตามระเบียบ นักเรียนทุกคนที่เข้ามาโรงเรียนต้องมาสแกนบัตรลงเวลาที่หน้าห้องนี้ นักเรียนที่มา
สาย แต่งกายผิดระเบียบ หรือมีความผิดเล็กน้อยรอดสายตาครูฝ่ายปกครองไปได้ โดยภาพรวม
สามารถแก้ปัญหาพฤติกรรมนักเรียนได้มาก ส่วนที่สองเป็นห้องสำนักงาน และส่วนที่สามเป็น
ห้องผม คือห้องรองผู้อำนวยการ

หัวหน้าระดับชั้นแต่ละคนทำหน้าที่ไม่ต่างจากร้อยเวรหรือพนักงานสอบสวน ต้องคอยรับเรื่องราวต่างๆ
และสืบสวนหาข้อเท็จจริง ก่อนจะลงโทษไปตามระเบียบ หัวหน้าระดับชั้นต้องได้ทั้งบู๊และบุ๋น ผมมีหลักในการเลือกคน
มาทำงานโดยดูจิตใจเป็นสำคัญ ต้องเป็นคนจริงใจและรักเมตตาต่อเด็ก ทำงานเพื่องานจริงๆ ไม่ใช่ทำงานเพื่อหวังสองชั้น
พอได้สองชั้นแล้วไม่ทำงาน คนที่จะทำงานเป็นครูฝ่ายปกครองต้องเสียสละพอสมควร เพราะผิดพลาดอาจถูกร้องเรียน
นักเรียนไม่พอใจก็อาจไปกรีดรถ ปล่อยลมยาง สารพัดที่จะโดนกลั่นแกล้ง

คดีชวนปวดหัวเข้านี้เริ่มจากครูปราณีแจ้งมาว่า ปฐมพงศ์นักเรียนชั้น ม.5 หนีชั่วโมงเรียนของแกเมื่อกวาน
ต้องการให้ฝ่ายปกครองลงโทษนักเรียนให้ได้ เมื่อครูไพศาลหัวหน้าระดับชั้นเรียกนักเรียนมาสอบสวน นักเรียนยอมรับว่า
เข้าห้องเรียนช้าไป 10 นาที เลยถูกครูเช็คชื่อให้ขาดเรียน สาเหตุที่เข้าห้องเรียนช้าเพราะชั่วโมงก่อนนั้นเรียนวิชาฟิสิกส์
อีกห้องหนึ่ง เกิดข้อสงสัยเลยซักถามเพื่อให้ครูอธิบายให้เข้าใจหลังจากหมดชั่วโมงทำให้เข้าเรียนวิชาถัดไปช้า เมื่อไปถึง
ครูเช็คชื่อเสร็จแล้ว และครูออกจากห้องไปไม่ได้กลับเข้ามาสอนอีกเลย ถามเพื่อนนักเรียนในห้องบอกตรงกันว่า
ครูปราณีเพียงมาเช็คชื่อแต่ไม่ได้สอน เมื่อสอบถามไปยังครูที่สอนฟิสิกส์ ครูเป็นพยานว่านักเรียนอยู่สอบถามเรื่องฟิสิกส์
หลังจากหมดชั่วโมงจริง คดีนี้ครูไพศาลหมดปัญญาจะตัดสินเลยเข้ามาปรึกษาผม ให้ผมช่วยตัดสิน

“ท่านรองตัดสินเองเถอะคดีนี้” ครูไพศาลยิ้มอย่างอารมณ์ดี

ผมบอกให้เรียกนักเรียนเข้ามาที่ห้องผม ดูจากประวัติแล้วนักเรียนเป็นเด็กตั้งใจเรียน ความประพฤติเรียบร้อย
ไม่เคยมีประวัติทำความผิดมาก่อน

“ครูรู้เรื่องและเข้าใจหมดแล้ว” ผมบอกนักเรียน “เธอจะให้ครูตัดสินอย่างไร เขียนใส่กระดาษแผ่นนี้ไว้”

ผมก็เลยตัดสินไปตามที่นักเรียนเสนอ

หลังจากตัดสินใจเสร็จผมออกไปจับน้ำชากับเพื่อนครูที่ห้องประชุม ผมรินน้ำชาจากกาใส่แก้วแล้ว ยกขึ้นจิบ รู้สึกรสชาติแปลกๆ เลยเปิดฝากาดู

“ใครเอาใบอะไรมาใส่” ผมถาม
ครูสมชายไข่หน้าไปทางครูสมบุญ
ผมหยิบขึ้นมาดูจึงรู้ว่าเป็นใบกระท่อม
“เราเคยจับเด็กตม่น้ำกระท่อม ครูมากินเสียเอง” ผมว่า
“กินเป็นยา” ครูสมบุญว่า “กินแล้ว...แข็ง”

ผมเทน้ำในแก้วของผมทิ้ง ไปกดน้ำร้อนที่กระติกแล้วใส่ใบชา เห็นนักเรียนหญิง ม.ปลาย 2 คน มาสาย จึงเรียกมาสอบถาม

นักเรียนบอกว่ารถจักรยานยนต์ยางรั่ว ผมเห็นแวตามีพิรุณ เลยจับแยกกัน ให้คนหนึ่งนั่งในห้องประชุม ส่วนอีกคนเข้าไปในห้องผม

“ยางรั่วล้อหน้าหรือล้อหลัง” ผมถามนักเรียนหญิงที่อยู่ในห้องประชุม
“ล้อหลังค่ะ” เธอตอบอย่างมั่นใจ
“เธอเปลี่ยนยางหรือปะ” ผมถามต่อ
“ปะค่ะ”
“ร้านไหน” ผมถาม “ถ้าครูไปถามที่ร้านแล้วเธอโกหก โทษยิ่งหนักนะ”
“ร้านตรงสี่แยกใกล้โลตัสค่ะ”
แล้วผมไปถามนักเรียนหญิงอีกคนที่อยู่ในห้องผม
“ยางรั่วล้อหน้าหรือล้อหลัง” ผมถามคำถามเดิม
“ล้อหลังค่ะ” เธอตอบ
“เธอเปลี่ยนยางหรือปะ” ผมถามต่อ
“ปะค่ะ”

“ทำไมไม่นัดกันมาให้ได้ ถ้าคิดจะโกหกครู” ผมตวาดเสียงดัง “คนหนึ่งบอกล้อหน้า คนหนึ่งบอกล้อหลัง คนหนึ่งบอกปะ อีกคนบอกเปลี่ยน”

เธอก้มหน้านิ่ง
“ตกลงโกหกใช่ไหม” ผมขึ้นเสียง “โกหกใช่ไหม บอกความจริงมา ทำไมมาสาย”
“แเวะกินข้าวอยู่ค่ะ” เธอตอบแล้วยกมือไหว้ “รองขานูขอโทษ รองอย่าบอกแม่หนูนะคะ”
“คนทำผิดไม่มีสิทธิ์ต่อรอง”

ผมสั่งให้ครูหัวหน้าระดับตัดคะแนนความประพฤติและให้โทรศัพท์รายงานผู้ปกครอง หลังจากจัดการคดีเด็กมาสายแล้วผมนั่งจับน้ำชากับเพื่อนครูต่อ

ผ่านไปสองชั่วโมงครูแยกย้ายกันไปสอน มีโทรศัพท์จากผู้ปกครองโทรเข้ามาที่ห้องสำนักงาน ขอคุยกับผม

“สวัสดิ์ค่ะท่านรอง เป็นแม่ของเด็กชาวยววิทย์ ม. 2/4 ค่ะ”

“ครับ มีอะไรให้ช่วยครับ”

“คือวันนี้เด็กชาวยววิทย์พุกบุหรืไปโรงเรียน ท่านรองช่วยจัดการลงโทษให้ทีค่ะ”

“ครับ”

“ท่านรองอย่าให้เขารู้ละคะ ว่าแม่โทรมาบอก”

ผมวางสายและสั่งให้ครูหัวหน้าระดับชั้น ม.2 ไปจัดการ

ผมกลับเข้าห้องทำงาน จัดการงานเอกสารได้ราวสิบนาที มีโทรศัพท์เข้ามาที่ห้องสำนักงาน ครูมัลลิกา ซึ่งอยู่ประจำสำนักงานรับสาย ชาวบ้านโทรศัพท์มาบอกว่าเห็นนักเรียนเราอยู่ร้านเกม บอกพิกัดร้านเรียบร้อยแล้ว ผมเรียกครูสมชายให้ไปเป็นเพื่อน ขับกระบะสีประตู่ของผมออกไป

ผมขับรถผ่านหน้าร้านเกมเห็นรองเท้านักเรียนวางอยู่หน้าร้านหลายคู่ คิดว่าต้องมีนักเรียนอยู่ข้างใน จึงขับรถลงไปจอดถนนฝั่งตรงข้าม แล้วโทรศัพท์แจ้งตำรวจสายตรวจ ที่จริงผมมีบัตรเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤติ นักเรียนและนักศึกษา (สารวัตรนักเรียน) สามารถเข้าไปตรวจได้เลย แต่เพื่อความปลอดภัยผมเลือกที่จะเข้าไปพร้อมกับตำรวจ ผมนั่งรอตำรวจอยู่ในรถราวสามนาที ตำรวจมาถึง จึงเข้าไปในร้าน พบนักเรียนแต่งชุดพลละ 4 คน และผู้ชายอายุราว 30 ปีเป็นเจ้าของร้าน

“นักเรียนทั้งหมดเลิกเล่น จ่ายเงิน แล้วตามครูไปโรงเรียน” ผมบอกนักเรียน

“ปล่อยให้นักเรียนเล่นเวลาเรียนได้ยังไง” ผมหันไปทางเจ้าของร้าน

“ผมตรวจบัตรแล้ว เห็นอายุเกิน 18 แล้ว จึงให้เล่น” เจ้าของร้านตอบ

นักเรียน 4 คน เรียนอยู่ชั้น ม.6 อายุคงเกิน 18 ปีแล้วจริง ๆ ผมจึงไม่สามารถเอาผิดกับเจ้าของร้านได้ นอกจากสั่งให้นักเรียนออกมาแล้วตามไปโรงเรียน ตำรวจเดินตามผมออกมา ผมขอบคุณตำรวจ แล้วกลับมาโรงเรียน มอบนักเรียน 4 คนให้หัวหน้าระดับชั้น ม.6 จัดการต่อ

ผมนั่งได้ไม่ถึงนาทีมีโทรศัพท์เข้ามาที่สำนักงาน ครูมัลลิกาบอกรายเดิม โทรเข้ามาเกือบทุกวัน ยื่นโทรศัพท์ให้ผม

“เป็นรองปกครองประสาอะไร นักเรียนมีลูกมีผัวแล้วยังให้มาเรียน ไม่รู้เรื่องบ้างหรือ” เสียงผู้ชายในสาย

ว่ามา

“รู้แล้ว แต่ปัจจุบันนักเรียนท้องไม่ผิดระเบียบ เขาให้เรียนได้” ผมว่า

“หรือครับ”

“ครับ แล้วอย่าโทรมาทวงอีก ครูเขาต้องทำงาน ถ้าโทรมาอีกผมแจ้งตำรวจข้อหาทักท้วง”

ผู้ชายคนนี้เคยพยายามติดต่อผมทางเฟซบุ๊ก แต่ผมบล็อกไป และสร้างเฟซบุ๊กใหม่พยายามติดต่อมาหลายครั้ง เขาเป็นแฟนกับนักเรียนคนที่ท้อง ผมไม่รู้รายละเอียดมากนัก เพราะไม่เคยเรียกนักเรียนมาสอบถาม แต่พอจะรู้ว่าฝ่ายหญิงพยายามหนี ตีตัวออกห่างหลังจากคลอดลูก ฝ่ายชายจึงใช้ผมเป็นเครื่องมือในการข่มขู่ โดยบอกว่าถ้าฝ่ายหญิงไม่ยอมกลับไปอยู่ด้วย จะแจ้งผมเพื่อให้ถูกไล่ออกจากโรงเรียนผมพยายามไม่สนใจ ประคองเวลาให้นักเรียนเรียนจบ เพราะเหลืออีกแค่เทอมเดียว เพื่อเรียนจบได้มีงานทำหรือสอบเรียนต่อไปอยู่ที่อื่น ได้หนีไปจากผู้ชายคนนี้ ซึ่งดูแล้วไม่ใช่คนเอาการเอางานอะไร แถมมีรอยสักทั้งตัว ส่วนความคิดที่ว่าให้เขากลับไปอยู่เป็นครอบครัว พ่อ แม่ ลูก เห็นจะเป็นไปได้ยาก

ช่วงบ่ายผมออกไปประชุมแทนผู้อำนวยการที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โทรศัพท์แบตเตอรี่หมดเลย ไม่ได้รับการรายงานใดๆ กลับเข้ามาในโรงเรียนตอนบ่ายสามโมง ผู้ปกครองราวสิบคนทะเลาะกันอยู่ในห้องปกครองด้านที่เป็นห้องประชุม

“เขาจะฆ่ากันแล้วรอก” ครูมัลลิการีบรายงาน

“เรื่องอะไรกัน” ผมถาม

“เด็กผู้หญิงสองคนที่มาสายเมื่อเช้าไง เขาทะเลาะกัน ตบกันในห้องน้ำ ที่นี้ผู้ปกครองต่างฝ่ายต่างไม่ยอมกัน” ผมเดินเข้าไปในห้องประชุมเห็นนักเรียนต่างห้ามผู้ปกครองของฝ่ายตนเองไม่ให้ทะเลาะกัน

“หยุดทุกคน แล้วฟังผม” ผมว่า “ผมไม่รู้ใครเป็นใคร แต่คนที่ไม่เกี่ยวข้อง ผมขอเชิญให้ออกไปก่อน ขอให้อยู่เฉพาะพ่อ แม่ หรือผู้ปกครองที่เป็นคนมาขอตัวเท่านั้น”

“พาคคนที่ไม่เกี่ยวข้องออกไป” ผมหันไปสั่งนักเรียน

เมื่อคนที่ไม่เกี่ยวข้องออกไป นักเรียนทั้งสองคนกลับเข้ามา ผมสังเกตเห็นแขนมีรอยขีด และใบหน้ามีเล็บจากการข่วนด้วยกันทั้งคู่

“เอาอย่างนั้นครับ เรื่องเด็กผมจะยังไม่ตัดสิน ผู้ปกครองทั้งสองฝ่ายคุยกันให้รู้เรื่องก่อน ถ้าคุยกันรู้เรื่องแล้ว ผมค่อยมาตัดสิน ถ้าคุยกันไม่รู้เรื่องก็เชิญไปแจ้งความดำเนินคดีกันเองที่โรงพัก”

ผมบอกเสร็จก็เดินออกไปข้างนอก คุยกับญาติๆ ที่มาด้วย และบอกเหมือนกับที่บอกผู้ปกครองในห้องประชุม แล้วกลับไปนั่งในห้องผม

ราวครึ่งชั่วโมง ครูมัลลิกาเข้ามาตาม บอกว่าผู้ปกครองคุยกันรู้เรื่องแล้ว ใจเย็นลงแล้ว ให้ผมไปตัดสินได้ เมื่อผู้ปกครองกลับกันหมดแล้ว ผมเข้าไปในห้องชั้นเอกสารที่คั่งค้างอยู่ แล้วเก็บของกลับบ้าน

ผมเดินไปที่รถพบครูปราณีซึ่งจอดรอใกล้ๆ กัน

“สวัสดิ์ค่ะน้องรอก จัดการเด็กให้พี่หรือยังคะ”

“ผมจัดการให้แล้วครับพี่”

“เด็กสมัยนี้ไม่รู้เป็นยังไงนะน้องรอก พี่เป็นครูมาจนจะเกษียณแล้ว เห็นเด็กแย่งลงทุกวัน ชี้แจง ไม่มีความรับผิดชอบ พ่อแม่สมัยนี้ไม่รู้เขาเลี้ยงลูกกันยังไง ตอนสมัยลูกพี่เรียนอยู่ที่นี่นะ ต่างกับเด็กสมัยนี้ลิบลับ ชยัน ตั้งใจเรียน”

ครูปราณีพูดชื่นชมลูกตัวเองอยู่ราวสิบนาที ผมต้องยืนฟัง ไม่มีโอกาสตัดบท จน ผอ. โทรศัพท์เข้ามา ผมจึงขออนุญาตรับโทรศัพท์และเดินไปขึ้นรถ

“ครับ ผอ.”

“น้อง วันนี้ถ้าเมียพี่โทรมาถาม บอกว่าพี่ไปกินเหล้ากับน้องนะ”

“ครับ ให้บอกว่าร้านไหน ได้บอกตรงกัน”

“ร้านที่น้องพาครูคนสวยไปกินวันก่อนนั่นแหละ วันนั้นพี่เห็นนะ”

“ครับ ฯ” ผมวางสายแล้วถอนหายใจ

ประโยคสัญลักษณ์ที่ 68

เลื่อยไม้ของเข

หากคะเนเร็วๆ ด้วยสายตา ชายคนนี้น่าจะอยู่ในวัยประมาณ 55 แต่สิ่งที่เห็นได้ชัดเจนโดยไม่ต้องคะเนด้วยสายตาคือพิวขันคล้าดำกร้าน ร่างกายฟ่ายพอมโทรมชุมชนเห็นซี่โครงบานยุบตามจังหวะลมหายใจ ผมเผ้าหนวดเคราอันขาวหงอก อยู่ในสภาพกระเซอะกระเซิงยาวยู่รุงรัง แก้มตอบฟันทเลื่อง

ทั้งร่างกายมีเพียงกางเกงสีดำเก่าๆ เน่าๆ มอมๆ
เป็นอาภรณ์คลุมร่างอยู่เพียงชิ้นเดียว

ที่แบกคานอยู่บนบ่าไว้กล้ำเนื้อนั้นคือกระสอบปุ๋ย
เปื่อยๆ ที่มีน้ำชุ่มๆ เหม็นเน่า รัวซึมออกมาเป็นทาง

คนไร้บ้าน...

คนข้างถนน...

คนจรจัด...

คนบ้า...

คนไม่เต็ม...

คนสติไม่ดี...

คนติดยา...

คนดมกาว...

คนเก็บขยะขาย...

ขอทาน...

ขยะสังคม...

แล้วแต่ใครจะนิยามเขาว่าอย่างไร

เขาไม่สน เพราะเขาไม่ได้ยินว่าใครเรียกขานเขา
ว่าอะไร

ชีวิตจริงๆ ที่เขาใช้คือเก็บขยะที่พอขายได้ไปขาย
ขยะชิ้นไหนยังพอใช้ได้ หรือแม้แต่ยังพอกินได้ เขาก็เก็บไว้ใช้
เก็บไว้กิน ช่วยประหยัดไปได้อีกหนึ่งเดือน

ห้องหับหลับนอนหลักๆ คือใต้เชิงสะพาน บ้านร้าง
ตึกร้าง ที่เดินไปจวนแล้วพบว่าพอพักค้างอ้างแรมได้
ก็ไม่เกรงใจที่จะเข้าไปนอนพักสังขารอันโรยล้าในแต่ละวัน

ชีวิตเขาก็ต้องการแค่นั้น และเขาก็ไม่คิดว่าใครจะ
ต้องการมากกว่านั้น

...

หากคะเนเร็วๆ ด้วยสายตา เด็กหนุ่มคนนั้นน่าจะ
อยู่ในวัยประมาณ 20 เขายังดำรงสถานภาพนักศึกษา
ในมหาวิทยาลัยเอกชนชั้นแนวหน้าราคาค่าหน่วยกิตแพงระยับ
หน้าตาผิวพรรณจัดว่าสุขภาพดีเปล่งปลั่งมีอร่ามไม่ว่าใคร
ก็ดูออกว่าเป็นลูกคนรวย

แต่ลูกคนรวยคนนี้กลับชอบเดินซื้อเสื้อผ้ามือสอง
จากตลาดนัดสวนจตุจักร!

วันอาทิตย์ที่พระอาทิตย์แผดแสงแรงร้อนนี้ก็เหมือนกัน
เขานั่งรถไฟใต้ดินมาลงสถานีกำแพงเพชรแล้วเดินโผล่ขึ้น
กลางตลาดนัดสวนจตุจักรตามปกติ

เตร่เข้าตรอกในนอกซอยนี้ในโซนเสื้อยืดมือสอง
อย่างเฟลิดเฟลิน

บางร้านที่รู้จักคุ้นเคยก็ทักทายนินทาอย่างสนิท
สนม ร้านเหล่านั้นถ้ามีเสื้อมือสองสภาพดีเข้ามาก็มักจะส่ง
ข่าวบอกและเก็บไว้ให้เขาก่อน

เดินตั้งแต่ป้ายสองยันห้าโมงเย็น เขาแบกเสื้อยืด
มือสองเท่ๆ กลับมาบ้าน 2 ถุงใหญ่!

...

รอบป้ายนี้เดินเก็บขยะตั้งแต่ป้ายสองยันห้าโมงเย็น
นอกจากจะมีขยะที่พอจะเอาไปขายเป็นเงินได้บรรจุอยู่
เต็มกระสอบปุ๋ยเปื่อยๆ แล้ว เขายังได้ข้าวกล่องที่เหลือ
อยู่เศษหนึ่งส่วนสามกล่อง น้ำอัดลมครึ่งกระป๋องบ้าง

กันกระป๋องบ้าง รวมๆ กัน 8 กระป๋อง ขอบพิชซ่าประมาณ 10 ชิ้น
ขนมปังเบอร์เกอร์จากคนที่ซื้อเบอร์เกอร์มาแล้วกินแต่ชิ้นเนื้อ
ตรงกลางและทิ้งขนมปังเพราะกลัวอ้วน ได้มากกว่า 10 ชิ้น
ซึ่งสามารถแบ่งให้เพื่อนร่วมชะตาชีวิตที่บังเอิญเดินมา
พบเจอกันได้หลายคนอยู่

คืนนั้นฝนไม่ตก เขาได้ผืนดินแห้งแข็งใต้เชิงทางด่วน
แห่งหนึ่งเป็นที่ปักกินมื่อเย็นและพักผ่อนอันแสนอบอุ่น

...

คืนนั้นฝนไม่ตก เขาให้คนรับใช้ในบ้านสวยหลังโต
จัดการซักเสื้อยืดมือสองทั้ง 2 คู่ใหญ่ที่ได้มาจากตลาดนัด
จตุจักรวันนี้ทันที เพื่อจะได้หยิบมาใส่ได้ทันทีเมื่อมีโอกาส

...

ผ่านไป 2 วัน เสื้อยืดมือสองทุกตัวที่ถูกซื้อมาจาก
ตลาดนัดจตุจักรก็ถูกพับไว้เรียบร้อยพร้อมใส่อยู่ในมุมหนึ่ง
ของ Walk - In Closet

วันหนึ่ง

เขาหยิบเสื้อยืดมือสองตัวหนึ่งที่ซื้อในวันนั้นมาใส่...
และพบว่าเสื้อหด!

หดแบบน่าเกลียด!

“ซื้อเสื้อยืดแม่งเสื้อหด!”

เขาโผล่ออกมาด้วยความโมโหเด็ดดาลจนถอดเสื้อ
ออกมาฉีกทิ้งขาดแคว่กเป็นริ้ว ขยำขว้างลงกับพื้นแล้วเหยียบขยี้
กระต๊อบทำลายไปปั้งๆ แล้วดึงมันขึ้นมาขยำเป็นครั้งสุดท้าย
ก่อนปาชวบลงถังขยะ ปากก็พรวดฟันกันสบถคำหยาบอยู่
ตลอดเวลาด้วยความเคืองแค้น!

เมื่อหยิบเสื้อตัวใหม่มาใส่แล้วพอดี อารมณ์จึงค่อย
ดีขึ้น...

...

เขาคุ้ยเสื้อขึ้นมาได้ตัวหนึ่ง

เสื้อตัวนั้นเนื้อผ้าดี ลวดลายที่พิมพ์ไว้บนเสื้อดู
สวยงาม น่าจะเป็นเสื้อราคาแพง เสียแต่มันขาดวันเป็นริ้ว
ยับเยิน สกปรกเพราะถูกคุ้ยขึ้นมาจากถังขยะใหญ่หน้าบ้าน
สวยหลังโตหลังหนึ่ง

เขาหยิบเสื้อตัวใหม่มาใส่ มันค่อนข้างหลวมโคร่ง
สำหรับร่างกะหล่งของเขา รอยฉีกขาดรอบตัวก็ทำให้มันดู
ไม่เหมือนเสื้อเท่าไร

แต่ก็ดีกว่าไม่มีเสื้อใส่เสียเลยในคำคืนที่ดูท่าว่าจะ
หนาวเหน็บกว่าปกติ...

...

ศัพท์ ในกีฬา กอล์ฟ

สวัสดีครับ ฉบับนี้เราจะมาคุยข้างกรีนกับ “เมฆา” ในคอลัมน์ ดรรชนีกีฬา.. จะมาคุยเรื่อง **“ศัพท์ในกีฬากอล์ฟ”** กันนะครับ เรื่องง่ายๆ เบสิกกอล์ฟเหมาะสำหรับนักกอล์ฟที่เพิ่งเริ่มเล่น ในกีฬากอล์ฟมีคำศัพท์มากมายที่โดยปกติแล้วท่านนักกอล์ฟพูดกันอยู่ตลอดเวลา ขณะเล่นกอล์ฟ และวันนี้ “เมฆา” ก็จะมานำคำศัพท์ต่างๆ นี่อีกครั้ง ดังนี้ครับ

A

Addressing the Ball	การจรดลูกโดยยืนแยกเท้าออกจากกันจรดปลายไม้ก่อนทำการสวิง
Albatross	การตีได้คะแนน 3 สโตรค หรือ 3 แต้มต่ำกว่าพาร์ โดยทั่วไปในหลุมพาร์ 5 หมายถึงการตี 2 สโตรคเท่านั้น ลูกก็ลงหลุมแล้ว หรือการตีได้ โฮล - อิน - วัน ในหลุมพาร์ 4
Approach	การตีลูกเข้าหากรีน หลังจากลูกอยู่ในตำแหน่งที่พอจะตีขึ้นกรีนได้ด้วยสโตรคเดียว
Apron	บริเวณหญ้ารอบกรีน

B

Backswing	การขึ้นไม้ยกขึ้นเพื่อจะตี
Ball Position	จุดที่ตั้งอยู่หรือจุดที่ลูกอยู่ข้างหน้าตอนจรดลูก
Ball To Target Line	แนวจากลูกตรงไปยังเป้าหมายที่ผู้เล่นเล็งไว้ตอนจรดลูกที่เป็นแนวนอนไปกับแนวเส้นตรงระหว่างปลายเท้าทั้งสองข้าง
Best Ball	การเล่นลูกแต้มดีที่สุด
Birdie	การตีได้สโตรค หรือ 1 แต้มต่ำกว่าพาร์
Blade	หน้าไม้ของหัวเหล็ก
Bogey	การตีได้คะแนน 1 สโตรคเกินพาร์
Brassie	ชื่อเดิมของหัวไม้ที่ใช้ตีบนแฟร์เวย์ปัจจุบัน คือ หัวไม้เบอร์ 2 หรือหัวไม้ที่ทำด้วยอัลลอยและไดรเวอร์หัวเซรามิคเบอร์ 2
Bunker	บ่อทราย

C

Casual Water	บริเวณหนองน้ำหรือแอ่งน้ำบนสนามและตามแฟร์เวย์ที่มีน้ำขังอยู่บนสนามภายหลังฝนตกหนัก เป็นลักษณะของแอ่งชั่วคราว
Club Length	ความยาวของหนึ่งช่วงไม้กอล์ฟที่ใช้เป็นช่วงวัดระยะ
Course	สนามกอล์ฟ
Caddie	พนักงานสนามกอล์ฟที่ทำหน้าที่แบกถุงกอล์ฟและแจ้งตำแหน่งที่ลูกกอล์ฟตกอยู่
Chip	ชิพ หรือ ชิบแอนดร์วัน คือการโยนลูกระยะสั้นจากบริเวณข้างกรีนเพื่อให้เข้าใกล้หลุมที่สุดหรือลงหลุมไปเลย
Close	การจรดลูกโดยเท้าขวาถอยลงมาจากแนวนอนระหว่างปลายเท้าทั้งสองกับแนวของลูกที่จะวิ่งไปสู่เป้าหมาย โดยที่ตอนสวิง จะปิดหน้าไม้หันเข้ามาในวงของสวิงเล็กน้อย
Cock	การง้างข้อมือซ้ายระหว่างแบคสวิงหรือการขึ้นไม้

D

Dead	การที่ลูกกอล์ฟกลิ้งไปอยู่ใกล้ปากหลุมมาก ถ้าพัตอีกครั้งก็จะลง
Disqualify	การตัดสิทธิ์ให้แพ้ (Disqualification)
Divot	รอยพื้นสนามแหวกเนื่องจากการตีแบบขุด
Dog-Leg	ลักษณะการเลี้ยวของแฟร์เวย์ไปทางซ้ายหรือขวา
Down	การแพ้ในการแข่ง
Draw	การตีลูกแบบดิ่ง หรือ ฮุคสปิน เพื่อบังคับระยะการกลิ้งของลูกเมื่อตกถึงพื้น

E

Eagle	การตีต่ำกว่าพาร์ของหลุมไป 2 สโตรค
Etiquette(s)	มารยาทการเล่น

F

Fade	การตีลูกแบบสไลด์สปินบาง ๆ เพื่อให้ลูกที่ติดกพื้นแล้วหยุดทันที
Fairway	บริเวณสนามระหว่างที่กับกรีน ที่เป็นบริเวณที่มีการตัดหญ้าไว้อย่างเรียบร้อย
Fellow Competitors	ผู้ร่วมแข่ง
Flagstick	คันทรง ด้ามธงที่ปักอยู่ในหลุม
Fluffing	การกระจุยของดินที่เกิดจากการโดนหน้าไม้ปะทะหรือขูดขึ้นมาในขณะที่ตีลูก
Fore	คำที่ใช้ตะโกนบอกให้ข้างหน้าหลบ เนื่องจากที่เราตีไปในทิศทางที่มีคนอยู่
Four - Ball	การเล่นแบบ 4 คน บอล 4 ลูก
Foursome	การเล่นแบบคน 4 คน ลูก 2 ลูก (ทีมละ 2 คน ผลัดกันตี)

G

Green	บริเวณหลุมที่มีหญ้าเรียบเหมาะสำหรับการพัต
Grip	ลักษณะการจับด้ามไม้กอล์ฟ
Gross Score	คะแนนหรือสโตรครวมในการเล่น

H

Handicap	แต้มต่อหรือจำนวนสโตรคที่เพิ่มจาก พาร์สำหรับนักกอล์ฟสมัครเล่นใช้ในการนับคะแนน เพื่อให้..ให้นักกอล์ฟที่มีฝีมือต่างระดับกันสามารถทำการแข่งขันกันได้...
Halved	การนับคะแนนหรือแต้มที่เท่ากันในหลุมใดหลุมหนึ่ง
Hazard	บริเวณที่เป็นอุปสรรคในการเล่น เช่น ป่อทราย น้ำ ถ้าลูกตกอยู่ในบริเวณนี้ห้ามจรดลูกโดยไม่แตะพื้นบริเวณนี้เป็นอันขาด
Honour	ผู้ที่ได้รับเกียรติให้ตีลูกก่อน

I

Interlock	การจับกุมไม้กอล์ฟโดยให้นิ้วก้อยขวาไปเกี่ยวกับนิ้วชี้ซ้าย (สำหรับนักกอล์ฟถนัดขวา) เพื่อให้มือทั้งสองจับล็อกกันได้แน่น
Iron	ไม้กอล์ฟชนิดที่เป็นหัวโลหะลักษณะแบนๆ

L

Lateral Water Hazard	อุปสรรคน้ำด้านข้าง
Lie	ท่าเลหรือตำแหน่งลูกที่ตกอยู่
Local Rules	กฎกติกาเฉพาะสนาม
Loft	ลูกโด่ง หรือมุมของหน้าไม้ที่มีองศาต่างกัน
Loose Impediment	สิ่งกีดขวางที่หยิบออกได้

M

Maker	พนักงานสนาม ที่ทำหน้าที่จุดเต๋ม
(Ball) Marker	สิ่งของเล็กๆ ที่ใช้วางแทนลูกเมื่อยกลูกกอล์ฟขึ้น
(Tee) Markers	เครื่องหมายบนแท่นทีในแต่ละหลุม โดยเขตห้ามวางลูกที่จะตีเกินแนว
Match Play	การแข่งขันแบบหลุมต่อหลุม แล้วเอาจำนวนการชนะในแต่ละหลุมมารวมกันคูณผลแพ้ชนะ

N

Nasshu	การแข่งขันโดยนับคะแนน 9 หลุมแรกเป็น 1 คะแนน อีก 9 หลุมหลัง 1 คะแนน และคะแนนรวม 18 หลุมอีก 1 คะแนน
Net Score	คะแนนตลอดรอบหักด้วยเต๋มต่อ

O

Obstruction	สิ่งกีดขวางที่จงใจสร้างขึ้นเพื่อให้การเล่นกอล์ฟยากขึ้น
Open	การจรดลูกโดยเท้าซ้ายถอยลงมาจากแนวขนานระหว่างปลายเท้าทั้งสองกับแนวของลูกที่จะวิ่งไปสู่เป้าหมาย โดยที่ตอนสวิงจะเปิดหน้าไม้หันออกจากวงสวิงเล็กน้อย
Opponent	คู่แข่ง
Out of Ball	นอกเขตที่กำหนด ปกติใช้ตัวย่อว่า OB
Out Side Agency	สาเหตุจากภายนอก

P

Par	การตั้งจำนวนการตีให้แต่ละหลุม โดยมาตรฐาน นั้นพิจารณาจากความยากง่ายของหลุมและจำนวนการพัฒบนกรีนอีก 2 สโตรคเป็นหลัก ระยะทางทั้ง 18 หลุมของสนามจะอยู่ที่ 6000 - 7200 หลา และพาร์รวมทั้ง 18 หลุม จะอยู่ระหว่าง 69 - 72
Penalty	โทษหรือการถูกปรับเต๋ม
Penalty Stroke	การถูกปรับ 1 สโตรค
Pitch	พิช หรือ ชิพ เป็นการตีลูกสั้นหรือพิชชิงเวจสวิงแบบไม่เต็มวง
Player	ผู้เล่นครับ
Provisional Ball	ลูกสำรองลูกกอล์ฟลูกที่ 2 ใช้แทนลูกที่ตีออกนอกเขต สูญหายหาไม่พบ หรือตกน้ำ
Pull	การตั้งใจตีตรงแต่ลูกจะลอยเชออกไปทางซ้ายของเป้าหมายสำหรับคนตีถนัดขวา
Push	การตั้งใจตีตรงแต่ลูกจะลอยเชออกไปทางขวาของเป้าหมายสำหรับคนตีถนัดซ้าย
Putter	ไม้พัตเตอร์ที่มีหน้าไม้แบนเป็นมุมฉากกับพื้น ใช้ตีลูกบนกรีนให้กลิ้งลงหลุม

R

Round	รอบแข่งขันปกติ 18 หลุม
Rough	บริเวณที่มีหญ้าหนา สูง
Rub of the Green	การกีดขวางจากภายนอก
Rule of Golf	กติกาข้อบังคับการเล่น

S

Set	ชุดไม้กอล์ฟ ทั้งชุดสูงสุดมี 14 ชิ้น ปกติมีหัวไม้ 3 ชิ้น เหล็ก 10 ชิ้น และพัตเตอร์อีก 1 ชิ้น
Set Up	การจัดลูกก่อนสวิงหรือตีลูก
Shank	การตีที่หน้าไม้ไม่โดนลูกแต่อาจจะเป็นบริเวณอื่นไปกระทบลูกทำให้ลูกลอยกระเด็นผิดทาง
Singles	การแข่งขันระหว่างคนสองคนออกรอบด้วยกัน
Slice	การตีลูกแบบเฉือนทำให้ลูกลอยโค้งไปทางขวาของเป้าหมาย (สำหรับผู้ถนัดตีขวา)
Socket	ส่วนเชื่อมต่อระหว่างด้ามไม้กับหน้าไม้
Square	คะแนนเท่ากัน หรือ ลักษณะการยืนจรดลูกโดยแยกเท้าออกจากกัน และแนวระหว่างปลายเท้าทั้งคู่ขนานกับแนวของลูกไปยังเป้าหมาย
Stance	การจัดระยะเท้าที่แยกออกจากกันขณะตั้งท่าจรดลูก
Stroke	จำนวนการตีลูก 1 ครั้ง
Stroke and Distance	แต้มและระยะ
Stroke Play	การเล่นแบบนี้จำนวนการตี
Swing Plane	แนวสวิงจากจุดจรดลูกขึ้นไปจุดสูงสุดของการขึ้นไม้แล้วกลับลงมา ณ จุดกระทบลูก

T

Tee	หมุดสำหรับตั้งลูก หรือบริเวณสำหรับตั้งลูกเพื่อเริ่มเล่นแต่ละหลุม
Teeing Ground	บริเวณแท่นตี
Three Ball	การเล่นแบบ 3 คน 3 ลูก
Threesome	การเล่น 3 คนใช้ 2 ลูก
Through the Green	ใน หรือ บนกรีน
Top	การตีโดนส่วนบนของลูก หรือตีเซ่น

U

Up	การมีคะแนนนำคู่แข่งในการแข่งขัน
----	---------------------------------

W

Waggle	การกุ่มด้ามอย่างกระชับ เข้ายืนตั้งท่าจรดลูกหรือโยกแกว่งขยับข้อมือเพื่อให้กุ่มด้ามได้กระชับขึ้น
Water Hazard	อุปสรรคน้ำ
Whiff	ข้ามตีล้ม
Wood	ไม้กอล์ฟที่ทำด้วยไม้ ปัจจุบันเรียกว่าหัวไม้ แต่บางยี่ห้อก็ใช้โลหะทำ

ออมอย่างไร
ให้เงิน
งอกเงย :

ออมใน
กองทุนให้
งอกเงย

[ฉบับมนุษย์เงินเดือน ลงทุน RMF]

(ตอนที่ 2)

เราได้ทราบเงื่อนไขที่สำคัญ 4 ประการในการลงทุนกองทุน RMF ไปแล้ว ถ้าท่านไหน
อยากจะลงทุน RMF ก็พยายามอย่าผิดเงื่อนไขดังที่กล่าวไปแล้วในบทก่อนหน้านี้ครับ
และหากผิดเงื่อนไขในแต่ละข้อแล้วจะมีผลอย่างไร เดี่ยวฉบับท้ายๆ ผู้เขียนค่อยมา
อธิบายเพิ่มเติมนะครับ เนื่องจากคนส่วนใหญ่ที่ตัดสินใจลงทุนในกองทุน RMF
มักไม่ค่อยผิดเงื่อนไข เพราะจะทำให้ไม่คุ้มค่ากับการลงทุน ดังนั้นในฉบับนี้ ผู้เขียน
จะกล่าวถึงนโยบายการลงทุนต่างๆ ของกองทุน RMF ก่อน

กองทุนรวม RMF เป็นกองทุนที่ลงทุนในสินทรัพย์หลายประเภทด้วยกัน ไม่ได้เน้นเฉพาะการลงทุนในตราสารทุนหรือหุ้นสามัญเหมือนอย่างกองทุน LTF แต่จะมีให้เลือกหลากหลายเหมือนกองทุนรวมทั่วไป ตั้งแต่กองทุนที่มีความเสี่ยงต่ำ เน้นลงทุนในตราสารหนี้ เช่น พันธบัตร กองทุนที่มีความเสี่ยงปานกลาง ที่ผสมผสานระหว่างการลงทุนในตราสารหนี้ และตราสารทุน ไปจนถึงกองทุนที่มีความเสี่ยงสูง เน้นลงทุนในตราสารทุน ผู้เขียนจึงรวบรวมประเภทกองทุน RMF ตามนโยบายการลงทุนที่เน้นลงทุนในสินทรัพย์ที่แตกต่างกัน ไว้ 4 ประเภท ดังนี้

มีนโยบายการลงทุนในสินทรัพย์หรือหลักทรัพย์ที่เป็นตราสารหนี้และเงินฝาก ซึ่งจะให้ผลตอบแทนในรูปแบบดอกเบี้ย โดยกองทุน RMF ประเภทนี้ก็จะนำเงินไปลงทุนในเงินฝาก พันธบัตรรัฐบาล พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ ตัวเงินคลัง ตัวสัญญาใช้เงิน ตัวแลกเงิน หรือหุ้นกู้ กองทุนประเภทนี้จึงมีความเสี่ยงน้อยที่สุด เนื่องจากตราสารหนี้จะให้ผลตอบแทน ในรูปของอัตราดอกเบี้ยซึ่งกำหนดไว้ค่อนข้างแน่นอนและสม่ำเสมอ ถึงแม้ราคาตราสารหนี้จะผันผวนบ้างขึ้นลงตามสภาวะตลาด แต่ผลตอบแทนโดยเฉลี่ยก็จะไม่ผันผวนมากเหมือนตราสารทุน

เป็นกองทุนที่มีนโยบายการลงทุนเน้นไปที่ตราสารทุน นั่นคือหุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ ใบสำคัญแสดงสิทธิในการซื้อหลักทรัพย์ หรือถ้าจะให้เข้าใจง่าย ๆ ก็คือหุ้นที่มีการซื้อขายกันในตลาดหลักทรัพย์หรือตลาดหุ้น นั่นแหละครับ โดยกองทุน RMF ประเภทนี้ก็จะนำเงินที่เราซื้อกองทุนไปลงทุนในหุ้นที่มีปัจจัยพื้นฐานดี มีเงินปันผลหรือลงทุนในหุ้นที่มีกิจการโตอย่างต่อเนื่อง และมีความมั่นคงในฐานะทางการเงิน โดยจะลงทุนในตราสารทุนเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุน RMF

เป็นกองทุนที่มีนโยบายการลงทุนแบบผสมผสานระหว่างตราสารหนี้และตราสารทุน โดยสัดส่วนที่ลงทุนจะผสมผสานกันหลายอย่างตั้งแต่ 0 - 100 % ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุน RMF ซึ่งกองทุนรวมประเภทนี้จะให้ผลตอบแทน และความเสี่ยงที่หลากหลายขึ้นอยู่กับสัดส่วนของการลงทุนในตราสารแต่ละประเภท ซึ่งหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินที่ลงทุนจะมีหลากหลายยกตัวอย่างเช่น กองทุน RMF ที่มีสัดส่วนการลงทุนในตราสารทุนมากกว่าตราสารหนี้ผลตอบแทนที่ได้รับรวมถึงความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการลงทุน ก็ย่อมสูงกว่ากองทุนรวมที่มีสัดส่วนการลงทุนในตราสารหนี้มากกว่าตราสารทุน

A close-up photograph of a hand holding a silver coin between the thumb and index finger, poised to drop it into a tall stack of gold coins. The stack of coins is on a patch of green grass. The background is a soft, out-of-focus yellow and green, suggesting an outdoor setting with sunlight.

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นว่ากองทุน RMF มีหลากหลายประเภทด้วยกัน เราจะได้รู้อย่างไรว่ากองทุนไหนเป็นกองทุน RMF ที่เน้นตราสารหนี้ กองไหนเป็นกองทุน RMF ที่เน้นตราสารทุน กองไหนเป็นกองทุน RMF ที่เน้นผสมผสาน หรือกองทุนไหนเป็นกองทุน RMF ที่เน้นลงทุนในต่างประเทศ เราสามารถดูรายละเอียดทั้งหมดของกองทุน RMF ได้จากหนังสือชี้ชวนของกองทุนนั้นๆ แต่หากจะดูง่ายหน่อยก็ดูตรงส่วนสรุปสาระสำคัญของกองทุน (Fact Sheet) หรือบางแห่งเรียกว่า หนังสือชี้ชวนฉบับย่อ เพราะในหัวข้อนี้กองทุนรวมแต่ละกองจะสรุปสาระสำคัญหลักของกองทุนนั้นไว้ 7 เรื่อง ประกอบด้วย คุณกำลังจะลงทุนอะไร กองทุนรวมนี้เหมาะกับใคร คุณต้องระวังอะไรเป็นพิเศษ สัดส่วนของประเภทสินทรัพย์ที่ลงทุน ค่าธรรมเนียมผลการดำเนินงาน และข้อมูลอื่นๆ

แต่ถ้าถามว่ามีวิธีง่ายกว่านั้นไหมที่จะทำให้เราทราบว่ากองทุนนั้นนำเงินที่เราลงทุนไปลงทุนในสินทรัพย์ประเภทไหน เบื้องต้นก็สามารถดูจากชื่อที่เป็นภาษาไทยของกองทุน RMF นั้นได้เลยครับ กองทุน RMF ที่เน้นลงทุนในตราสารหนี้ ก็มักจะมีคำว่า ตราสารหนี้ เงินฝาก พันธบัตร เช่น กองทุนเปิดบัวหลวงตราสารหนี้เพื่อการเลี้ยงชีพ (BFRMF) กองทุนเปิดเคตราสารหนี้เพื่อการเลี้ยงชีพ (KFIRMF) กองทุนเปิดกรุงศรีพันธบัตรระยะยาวเพื่อการเลี้ยงชีพ (KFLTGOVRMF) เป็นต้น ส่วนกองทุน RMF ที่เน้นลงทุนตราสารทุน ก็มักจะมีคำว่าตราสารทุน หุ้น SET เช่น กองทุนเปิดหุ้นคุณค่าเพื่อการเลี้ยงชีพ (V-RMF) กองทุนเปิดเค หุ้นทุนเพื่อการเลี้ยงชีพ (KEQRMF) กองทุนเปิดบัวหลวงตราสารทุนเพื่อการเลี้ยงชีพ (BERMF) กองทุนเปิดทหารไทย SET50 เพื่อการเลี้ยงชีพ (TMB50RMF) เป็นต้น

จากรายละเอียดประเภทกองทุน RMF ที่กล่าวมาข้างต้น เราได้ทราบกันแล้วนะครับว่ากองทุน RMF มีกี่ประเภท อะไรบ้าง แล้วหลายคนก็คงตั้งคำถามกันว่า แล้วจะซื้อกองทุน RMF ประเภทที่จะทำให้ได้ประโยชน์มากที่สุดจากเงินลงทุน อันนี้ผู้เขียนเองก็ตอบไม่ได้อย่าง 100 % นะครับว่าคุณควรจะลงทุนในกองทุน RMF ประเภทไหน แน่นอนว่า การลงทุนในกองทุน RMF ที่เน้นลงทุนในตราสารทุนย่อมมีโอกาสได้ผลตอบแทนมากที่สุด แต่ก็ย่อมมีโอกาสที่เงินต้นของเราจะเหลือน้อยมากที่สุดเช่นกัน (High Risk High Return) หากเทียบกับการลงทุนในการลงทุน RMF ประเภทอื่นๆ ดังนั้นผู้เขียนคงบอกไม่ได้ในทันทีว่าเราควรเลือกกองทุน RMF ประเภทไหน แต่จะแนะนำเบื้องต้นว่าเราควรจะซื้อกองทุน RMF ประเภทไหนที่จะช่วยตอบโจทย์ตามสไตล์การลงทุนของเราได้มากที่สุด อันนี้ผู้เขียนจะมาอธิบายให้ฟังอีกทีในครั้งถัดไปนะครับว่า ลักษณะอย่างเราควรลงทุนแบบไหนถึงจะตรงกับความต้องการของเราได้มากที่สุด

การบูชาบูรพาจารย์ ในงานวันครู

พระอิศวร

นับถือว่าเป็นมหาเทพในศาสนาพราหมณ์ มีฤทธิทั้งหลายเป็นบริวาร ถือว่าเป็นเทพผู้ประทานสรรพวิทยาแก่ฤทธิทั้งหลาย ฝ่ายนาฏศิลป์ ถือว่า พระอิศวรหรือพระศิวะ เป็นบรมครูถ่ายทอดวิทยาการด้านนาฏศิลป์ ดังปรากฏเทวดานานว่าพระศิวะ แสดงท่าร้ายต่างๆ ให้ฤทธิจดจำ ตามคำร้องขอของพระนันทิที่เมืองจิตัมพรัม ดังจะเห็นเทวรูปปางศิวนาฏราช เป็นตัวแทนเหตุการณ์ดังกล่าว

WS:WSKU

นับถือว่า เป็นมหาเทพที่เป็นผู้ให้กำเนิดพระเวท ทั้งพระฤคเวท พระยજูรเวท และพระอาถรรพเวท ถือว่าพระเวทดังกล่าวเกิดจากปากพระพรหม ครั้งหนึ่งพระพรหมเทพบรรทมหลับ พระเวท ไหลออกจากปาก พอดีกับสังข์ยักษ์มาพบเข้า จึงลักเอาพระเวทไปทำให้โลกเดือดร้อนว่าสรวพิทยา หายไป ร้อนถึงพระนารายณ์ต้องออกตามหา ไปพบสังข์ยักษ์จึงจับปากสังข์ยักษ์ลักเอา พระเวทคืนมา ที่ปากสังข์จึงมีรอยคล้ายนิ้ว พระนารายณ์ มนุษย์จึงถือว่าหอยสังข์เป็นของ มงคล เพราะเคยเป็นที่สถิตย์ของพระเวท ดังนั้น เมื่อมีการมงคลจึงเป่าสังข์ หรือรดน้ำสังข์ เพื่อให้ ได้ยินเสียงที่เป็นมงคล หรือได้รับน้ำที่เป็นมงคล

พระนารายณ์

นับถือว่า เป็นมหาเทพอีกองค์หนึ่ง ที่มี สรรพวิทยาในการปกป้องรักษาโลกนี้ไว้ จากภัยอันตรายต่างๆ ดังจะเห็นว่า พระนารายณ์ ต้องอวตารมาในปางต่างๆ ถึง 10 ปาง เพื่อปกป้องโลกในปางหนึ่งอวตาร มาเป็นพระกฤษณะได้อธิบายพระเวทให้แก่ พระอรชุนฟังในการสงครามมหาภารตยุทธ ดังปรากฏในคัมภีร์ภควัทคีตา ซึ่งเป็นกล อธิบายปริญาอันสูง

พระคเณศวร

ถือว่าเป็นเทพที่จัดอุปสรรคทั้งปวง เป็นใหญ่ในพิธีไหว้ทั้งหลายได้ชื่อว่าเป็นพระคณบดี มีศรีษะเป็นช้างงาเดียว ถือกันว่าเป็นผู้ทรงสติปัญญา เป็นเลิศมีเทวดานานเล้าว่าครั้งหนึ่งมีการแข่งขันกันระหว่างพระขันธกุมาร ซึ่งเป็นพี่ของพระคเณศวร และเทพต่างๆ ว่าใครจะเดินทางรอบโลกได้เร็วกว่ากันปรากฏว่าพระคเณศวรเดินทำประทักษิณรอบพระอิศวรและเทวีปารวตีซึ่งเป็นพระบิดาและมารดา โดยพระคเณศวรอธิบายว่าบิดาและมารดานั้นเป็นโลกของลูกอยู่แล้ว การเดินประทักษิณรอบบิดามารดาก็เท่ากับเป็นการเดินทางรอบโลกนั่นเอง พระอิศวรรับรองว่าพระคเณศวรมีปัญญาเป็นเลิศในประเทศไทยนับถือพระคเณศวรว่าเป็นเทพเจ้าของศิลปวิทยา โดยในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงนำตราพระคเณศวรมาเป็นตราของวรรณคดีสโมสร ตรามหาวิทยาลัยศิลปากร และกรมศิลปากร ดังนั้น พระคเณศวรจึงเป็นสัญลักษณ์ของงานด้านศิลปะทั้งหลายด้วย

พระวิศณุกรรม

นับถือว่าเป็นเทพที่เป็นครูของช่าง ซึ่งสามารถสร้างสรรค์ประดิษฐ์สิ่งต่างๆ ที่เป็นเครื่องมือเครื่องใช้ในโลกลนี้ ในบรรดาช่างทั้งหลายนับถือพระวิศณุกรรมเป็นบรมครูของการช่าง บางครั้งก็เรียกท่านว่า พระวิศวกรรม ซึ่งหมายถึง เทพผู้สร้างโลก

พระสุรัสวดีหรือเทวีสุรัสวดี

เป็นเทพีเจ้าแห่งอักษรศาสตร์ และ
ศึกษาศาสตร์ ในคติฮินดูกล่าวว่า เทวี
เป็นศักดิ์ของพระพรหม จึงเป็นผู้รู้จักพระเวท
เป็นอย่างดี เป็นเทวีที่ทรงปรีชาญาณ
อันแจ่มแจ้ง เชื่อกันว่าเป็นผู้ประดิษฐ์อักษร
เทวนาครีเป็นเทวีผู้เก่งด้านการดนตรี
การแต่งคำประพันธ์ต่างๆ รวมทั้งเป็นเทวี
แห่งการสวดมนต์ กรมการฝึกหัดครู
กระทรวงศึกษาธิการ เคยนำรูปพระสุรัสวดี
มาเป็นตราประจำกรม เพราะถือว่าเป็นเทพี
แห่งการศึกษา

พระพฤษหบดี

เป็นเทวฤๅษี เป็นครูฝ่ายเทพในคติฮินดู
กล่าวว่า พระอิศวรสร้างพระพฤษหบดีจาก
ฤๅษี 19 ตน เป็นเทวฤๅษีที่มีความรู้ เป็น
สื่อกลางระหว่างเทพกับมนุษย์ เป็นผู้นำ
ความรู้มาสู่โลกผ่านทางฤๅษีทั้งหลาย
เป็นเทพแห่งสติปัญญา ความสุขุมรอบคอบ
และความยุติธรรม คติไทยถือว่าวันพฤษหบดี
เป็นวันครู ดังนั้น การเริ่มต้นเรียนรู้ใดๆ
จะเริ่มเรียนกันในวันพฤษหบดี วันไหว้ครู
ของโรงเรียนในประเทศไทยก็มักถือเอา
วันพฤษหบดีแรกของการเปิดเทอมแรกเป็น
วันไหว้ครู ครุสภาคือเอาตราพระพฤษหบดี
เป็นตราประจำครุสภา เพราะถือว่า
พระพฤษหบดีเป็นครูของครู

ความสว่างไสวของหัวใจดวงน้อย

เมื่อประมาณ พ.ศ. 2521 มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้ แผนงานการเรียนรู้สู่สุขภาวะในสถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) จัดให้มีการสังเคราะห์ประสบการณ์ครูปทุมวัยภายในเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 จำนวน 54 โรงเรียน หลังจากที่ได้อบรมการจัดการเรียนการสอนตามแนว Brain - Based Learning แล้วนำมาจัดทำเป็นรูปเล่ม ใช้ชื่อหนังสือชุดนี้ว่า “ความสว่างไสวของหัวใจดวงน้อย”

เมื่อได้เข้าไปสัมผัสกับเนื้อหาของหนังสือเล่มนี้แล้ว ทำให้มีความหวังขึ้นมาทันที หลังจาก
ที่ท้อใจกับการถกเถียงจากผู้ (ที่ดูเหมือนจะ) รู้ ที่เข้ามาช่วยกันรื้อระบบการศึกษาไทย จนหลายคน
ให้ฉายากับการปฏิรูปการศึกษาทุกครั้งว่า “ปฏิรูปมรดกทุกขัง”

คุณครูชุติมา ภูซัน โรงเรียนวัดเนินมะขาม อำเภอเมืองนครสวรรค์ กล่าวไว้น่าคิดว่า

——— “ ———

ให้เด็กๆ ได้ฝึกคิดค่ะ เพราะความรู้ที่ได้รับจากการอบรม ทำให้รู้ว่า... สมอของเด็กแต่ละวัยนั้น
เขาจะมีพัฒนาการที่ต่างกัน ได้เห็นถึงการทำงานของสมอ... และการกระตุ้น
ให้สมอมีศักยภาพตามวัย ทำให้เราเข้าใจเด็กและกระตุ้นเขาได้ถูกจุด... ผลพลอยได้อีกอย่าง
ที่ครูได้รับคือ... ตัวเองจะใจเย็นขึ้น... เพราะเราเข้าใจเด็ก... ยอมรับธรรมชาติของเขาค่ะ
ตอนนี้อายุห่าง... หรืออ่านหนังสืออะไรให้เด็กฟัง ก็จะชวนเขาค่ะ ได้ทั้งภาษา ได้ทั้ง
เสริมประสบการณ์... ที่สำคัญ... เราเห็นว่าเขาคิดได้ดีทีเดียวค่ะ...

——— ” ———

หนังสือเล่มนี้ได้สังเคราะห์ประสบการณ์ของครูปฐมวัยใน 5 มิติ คือ 1) นิทานแสนสนุก
2) ภาษาพาเพลิน 3) สร้างสมอของนักคิด 4) เรียนรู้จากประสบการณ์จริง และ 5) ร้องเล่นเต้น
ให้สมอแข็งแรง ซึ่งในแต่ละมิติจะมีคุณครูให้ข้อคิดไว้อย่างน่าฟัง ดังที่ได้ยกตัวอย่างมาข้างต้น หรือ
อย่างเช่น

คุณครูวรรณดี มีมูน จากโรงเรียนวัดสันติธรรม กล่าวว่า

“

ที่ห้องมีเด็กยี่สิบเจ็ดคน... เราก็ต้องยอมรับว่า การมีเด็กจำนวนมากๆ มาอยู่รวมกัน ต้องใช้เทคนิคเยอะถึงจะเก็บเด็กให้อยู่ กระตุ้นให้เขามีพัฒนาการและการเรียนรู้ที่ดี มีระเบียบวินัย... ผู้ปกครองก็จะฝากกับคุณครูตลอดว่าขอให้ลูกเขาเรียนเก่งๆ นะ... ครูก็ต้องแนะนำพ่อแม่ตลอดว่า... ต้องเป็นไปตามวัย ให้เขาง่ายๆ... ทำได้แล้วไปทำสิ่งยากๆ... ที่สำคัญเรื่องอาหารนี้ก็จะเน้นให้ดูแลให้ดีค่ะ เพราะเด็กวัยนี้ ถ้าขาดสารอาหาร สมองก็จะถูกทำลายการวาด อยู่ที่โรงเรียนครูจะเตือนให้เด็กๆ ดื่มน้ำบ่อยๆ เพื่อให้สมองของเขามีความชุ่มชื้น เรียนรู้ได้ดีขึ้น ครูเองก็กำลังมีลูกเล็กๆ ค่ะ... ตรงนี้เราเอาไปใช้กับลูกด้วย ได้ผลทั้งกับลูกแล้วก็กับเด็กนักเรียนเลยคะ

”

ได้ฟังครูพูดกันบ้างก็ตัวอย่างนี้แหละ ฟังครูให้มากขึ้น แล้วเราจะได้ไม่ต้อง “ปฎิรูปร่าง” กันอีกต่อไป

คุณครูปริษา อ่อนโสม ครูปฐมวัยจากโรงเรียนบ้านเขากะลา แม้จะจบปริญญาตรี ด้านกฎหมาย แต่ผันตัวเองมาเป็นครู และได้ผ่านการอบรมจากโครงการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการทำงานของสมองเด็กปฐมวัย กล่าวไว้ในตอน... “นิทาน...คือไม้เท้าของคุณครูผู้ชาย (เหมือนกัน!!)” ทำให้ได้คิดว่า ความรู้สึกของคนทั่วไปมักเชื่อกันว่า ครูผู้หญิงจะเข้าใจเด็กและใกล้ชิดกับเด็กได้ดีกว่าครูผู้ชาย

——— “ ———

เราอยู่กับเด็กก็จะเห็นถึงความบริสุทธิ์ในจิตใจของเขา เมื่อก่อนตอนที่เรายังไม่ได้มา
คลุกคลี... เราอาจไม่เห็น ตอนนั้นก็คิดว่า... เด็กคือเด็ก... มีชีวิตแล้วก็ต้องเติบโตไป
ในที่สุด แต่พอได้มาเป็นครูพวกเขาแล้ว... ที่เขาเปรียบเด็กเหมือนผ้าขาวนี้... มันคือผ้าขาว
จริงๆ ผมรู้สึกลึกๆ ว่า เราต้องทำให้ดีที่สุดเพื่อให้ผ้าขาวนี้มันเลอะเทอะ ลวดลายที่
ปรากฏจากการแถมสับบนผ้า... ควรออกมาจากจิตใจที่ได้รับการปลูกฝังแต่สิ่งที่ดีงาม
ให้กับพวกเขา

——— ” ———

——— “ ———

...จำได้ว่าชอบมากเวลาพ่อแม่เล่านิทานให้ฟัง... ทีนี้ผมจะใส่เรื่องที่ชอบจะสอนเด็กลงไป
ในนิทาน อย่างวันนี้ผมจะให้ความสำคัญมากเรื่อง คุณธรรมจริยธรรม สอดแทรก
ตลอดว่าเด็กดีควรเป็นยังไง ดูจากความก้าวหน้าของเด็กๆ ผมคิดว่าผู้ปกครอง
เริ่มเข้าใจเราแล้ว จากที่ถามถึงแต่เรื่องเขียน ก.ไก่ ข.ไข่ หรือถามหาแต่การบ้าน
ผมก็พยายามปรับให้มาเจอกันครึ่งทาง เราก็นิทานนี้แหละเป็นสื่อ...

——— ” ———

เห็นไหมว่าความพยายามของคุณครูเป็นเช่นไร ถ้าจะได้ช่วยกันให้กำลังใจ ในขณะที่
คุณครูกำลังสร้าง “**ความสว่างไสวของหัวใจดวงน้อย**” ให้กับศิษย์รักอยู่นั้น เราจะช่วย
“จุดไฟให้ลูกโชติ” ในหัวใจของคุณครูไปพร้อมกัน ก็น่าจะมีใช่ไหม

ตระเวนเที่ยว

วีระพงษ์ ปัญญารณคุณ

กว้างใจ...มหานครพบบันดาล

กว้างใจเป็นเมืองเอกของมณฑลกว้างตั้งและเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจที่ใหญ่ที่สุดของจีนตอนใต้ ใครหลายคนที่มากว้างใจวันนี้ คงต้องร้อง โอ้โฮ! กับความยิ่งใหญ่และความทันสมัยของบ้านเมืองที่มีตึกรามใหญ่โตเต็มไปหมด แต่ท่ามกลางความศิวิไลซ์ที่ว่่านี กว้างใจยังหลงเหลือความรุ่งเรืองทางอารยธรรมไว้ให้ศึกษาเรียนรู้มากมาย

การเดินทางมากว้างใจของผม เริ่มต้นจากฮ่องกง ซึ่งค่อนข้างสะดวกมาก ผมนั่งรถไฟจากฮ่องกงลงที่สถานีหลั่ววู (Lo Wu) เดินข้ามแม่น้ำมาหน่อยเดียว ก็เข้าเขตเมืองเซินเจิ้นแล้ว จากเซินเจิ้น ผมนั่งรถไฟความเร็วสูงมายังกวางโจว ซึ่งออกทุกๆ 15 - 20 นาที นั่งหลับๆ ตื่นๆ แค่อึดใจนิดๆ ก็ถึงกวางโจวแล้ว

ก่อนมาที่นี่ ผมก็กังวลเหมือนกันว่าจะรอดไหม เพราะเดินทางมาคนเดียว และความรู้ภาษาจีนกึ่งๆ ปลายๆ แถมภาษาอังกฤษที่พอเอาตัวรอดได้ คนจีนก็ไม่ค่อยจะใช้กันอีก แต่พอเอาเข้าจริง พบว่าการเดินทางภายในเมืองนี้ไม่ได้ยากอย่างที่คิด ทั้งนี้เพราะสถานที่สำคัญ ตั้งอยู่ตามเส้นทางรถไฟฟ้าเกือบทั้งหมด ฉะนั้นการเดินทางจึงอาศัยแค่รถไฟกับปลายเท้าของเราเอง ประหยัดและสะดวกมากๆ

สถานที่แรกที่ผมจะพาไปชมและถือเป็นแลนด์มาร์คของที่นี่คือ **หอคอยกวางตุ้ง (Canton Tower)** หอคอยแห่งนี้มีความสูงตั้ง 600 เมตรเชียวนะ สร้างเสร็จสมบูรณ์ใน ค.ศ. 2010 เคยได้ชื่อว่าเป็นหอคอยที่สูงที่สุดในโลกด้วย แต่ครองแชมป์ได้ราวๆ 2 ปี ก็ถูกโค่นตำแหน่งลงโดยหอคอยโตเกียวสกายทรี (Tokyo Skytree) ของญี่ปุ่น ซึ่งสูง 634 เมตร นักท่องเที่ยวสามารถขึ้นไปชมทัศนียภาพของเมืองบนยอดหอคอยได้ ซึ่งเปิดให้บริการตลอดทั้งวันจนถึง 23.00 น. ส่วนราคาค่าตั๋วก็ไม่ถูกไม่แพง อยู่ที่ 150 หยวน หรือราวๆ 750 บาท ในยามค่ำคืน หอคอยแห่งนี้จะงดงามตระการตามากๆ อันเนื่องมาจากแสงไฟหลากสีที่เปลี่ยนสลับไปมาอยู่ตลอด ซึ่งสร้างความตื่นตาตื่นใจให้แก่ผมอย่างยิ่ง จากหอคอยกวางตุ้ง ผมเดินต่อไปอีกราวๆ 5 นาที ก็ถึงชายตลิ่งของแม่น้ำจูเจียง

(Zhu Jiang) หรือแม่น้ำไข่มุก ซึ่งสร้างเป็นทางเดินเท้าทอดยาวเป็นกิโลๆ ในแต่ละคืนจะมีหนุ่มสาวจำนวนมากมารวมตัวกันที่นี่เพื่อชมความงามของแม่น้ำและแสงไฟจากตึกสูงฝั่งตรงข้าม ซึ่งตกกระทบกับผิวน้ำส่องประกายระยิบระยับ ขอบอกเลย บรรยากาศโรแมนติกสุดๆ

สถานที่อีกแห่งหนึ่งที่ไม่ควรพลาด คือ สวนสาธารณะเยี่ยซิว (Yuexiu) เนื่องจากที่นี่มีรูปปั้นซึ่งเป็นสัญลักษณ์ประจำเมืองกว่างโจว คือ อนุสาวรีย์ห้าแพะ ถ้าคุณผู้อ่านจำได้ การแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 16 ซึ่งเมืองกว่างโจว เป็นเจ้าภาพ เมื่อ ค.ศ. 2010 ก็ใช้อนุสาวรีย์แห่งนี้แหละเป็นสัญลักษณ์ประจำการแข่งขัน

อนุสาวรีย์ห้าแพะ เกี่ยวข้องกับตำนานที่ชาวเมืองเล่าขานสืบต่อกันมานับพันปี ว่ากันว่าในสมัยหนึ่งของราชวงศ์โจว เมืองกว่างโจวประสบทุกข์ภัยอย่างหนัก เนื่องจากฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาลต่อเนื่องหลายปี ทำให้ชาวเมืองพากันอดอยากหิวโหยมาก ชาวเมืองไม่รู้จะทำอย่างไร ก็ได้แต่อ้อนวอนให้เทพยดาฟ้าดินช่วยเหลือ และแล้ววันหนึ่ง ก็ได้มีเซียน 5 องค์ ซึ่งเพาะลงมาจากรังสรรค์ โดยที่แพะแต่ละตัวต่างคาบรวงข้าวไว้ในปาก เมื่อมาถึงแล้ว เซียนทั้งห้าก็ได้ประทานรวงข้าวแก่ราษฎรเพื่อนำไปเพาะปลูก พร้อมกับประทานพรแก่ชาวเมืองให้รอดพ้นจากความแห้งแล้งตลอดไป เมื่อประทานพรเสร็จ เซียนทั้งห้าก็หายวับไปในทันที ส่วนแพะอีก 5 ตัวนั้นก็ได้กลายร่างเป็นหิน ปรากฏว่านับแต่นั้นมา กว่างโจวก็มีแต่ความอุดมสมบูรณ์ด้วยพืชพรรณ ธัญญาหาร ความแห้งแล้งที่เคยประสบมาก็กลายหายไป ชาวบ้านระลึกถึงบุญคุณของเซียนทั้งห้า จึงได้สร้างวัดอยู่เซียน (Wuxian) ขึ้นในบริเวณที่เซียนเสด็จมาถึง พร้อมทั้งยกให้แพะเป็นสัญลักษณ์ของเมือง จากตำนานที่เล่ามานี้ กว่างโจวจึงมีสมญานามว่า เมืองรวงข้าวและเมืองห้าแพะ

นอกจากอนุสาวรีย์แพะที่พลาดไม่ได้แล้ว ในสวนสาธารณะแห่งนี้ยังมีสถานที่ที่น่าสนใจอีกหลายแห่ง อาทิ พิพิธภัณฑ์กว่างโจว ซึ่งดัดแปลงจากตึกโบราณความสูง 5 ชั้น ภายในจัดแสดงโบราณวัตถุล้ำค่าจำนวนมาก

จากสวนสาธารณะเยี่ยซิว เดินข้ามถนนไปอีกนิด ก็จะถึงศาลาอนุสรณ์ซุน ยัต เซ็น (Sun Yat-sen Memorial Hall) ซึ่งสร้างขึ้นในรูปแบบอาคารจีนประยุกต์ ทรงแปดเหลี่ยมขนาดใหญ่ เปิดใช้มาตั้งแต่ ค.ศ. 1931 เพื่อรำลึกถึงคุณงามความดีของ ดร.ซุน ยัต เซ็น ซึ่งได้รับยกย่องเป็นบิดาแห่งชนชาติจีนยุคใหม่ และมีบ้านเกิดอยู่ ณ เมืองจงซาน มณฑลกว่างตุง ภายในอาคารใช้เป็นหอประชุมซึ่งรองรับผู้เข้าร่วมประชุมได้มากกว่า 3 พันคน โดยรอบหอประชุมใช้เป็นส่วนจัดแสดงนิทรรศการประวัติ ผลงาน และข้าวของเครื่องใช้ส่วนตัวของ ดร.ซุน ยัต เซ็น ตั้งแต่วัยเยาว์กระทั่งถึงวาระสุดท้ายแห่งชีวิต ด้านหน้าอาคารยังมีอนุสาวรีย์ ดร.ซุน ยัต เซ็น ตั้งตระหง่านท่ามกลางสวนสวย ซึ่งประดับประดาด้วยพรรณไม้นานาชนิด

นอกจากนั้น กวางโจวยังเป็นที่ตั้งของโบราณสถาน
ที่ทรงคุณค่าทางโบราณคดีหลายแห่ง อาทิ วัดไท่หนกตัน
หรือ วัดลิ่วหรง (Liurong Temple) ซึ่งมีอายุกว่า 1,400 ปี
และมีเจดีย์โบราณทรงหกลเหลี่ยมสูง 9 ชั้น เป็นสัญลักษณ์
อีกแห่งหนึ่ง คือ วัดกวงเสี่ยว (Guangxiao Temple) วัดเก่าแก่
และมีขนาดใหญ่ที่สุดของมณฑลกวางตุ้ง ซึ่งมีประวัติ
ความเป็นมายาวนานกว่า 1,700 ปี แต่ทุกวันจะมีพุทธศาสนิกชน
เดินทางมาสักการบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์และปฏิบัติธรรมในวัด
ทั้งสองแห่งนี้อย่างไม่ขาดสาย

โบราณสถานอีกแห่งหนึ่งที่ไม่ควรพลาด คือ
ศาลบรรพชนตระกูลเฉิน (Chen's Ancestral Hall) ที่แห่งนี้
ถูกสร้างขึ้นโดยช่างฝีมือชั้นครูหลากหลายแขนง ไม่ว่าจะเป็น
งานแกะสลักหิน แกะสลักไม้ งานปั้น งานกระเบื้องตกแต่ง
ทั้งยังเก็บรวบรวมศิลปหัตถกรรมอันทรงคุณค่าหลายร้อยชิ้น
ศาลบรรพชนตระกูลเฉินสร้างขึ้นระหว่าง ค.ศ. 1890 - 1894
ในช่วงปลายราชวงศ์ชิง เดิมทีเคยใช้เป็นสถานที่สักการบูชา
บรรพชน กับใช้เป็นที่ประชุมของวงศ์วาน ในตระกูล
แต่ปัจจุบันถูกดัดแปลงเป็นอาคารพิพิธภัณฑ์ศิลปหัตถกรรม
พื้นบ้านประจำมณฑล
กวางตุ้ง สำหรับท่าน
ใดที่ชื่นชอบงาน
ประณีตศิลป์ การมา
เยือนสถานที่แห่งนี้
รับรองว่าจะไม่มีคำว่า
ผิดหวังอย่างแน่นอน

อาคารเก่าสไตล์ยุโรปบนเกาะซาเหมียนนับเป็นโบราณสถานที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และสถาปัตยกรรมของจีนยุคใหม่ อาคารส่วนมากจะสร้างขึ้นในสมัยปลายราชวงศ์ชิงถึงต้นสมัยสาธารณรัฐ เพื่อใช้เป็นที่ทำการสำนักงานของบริษัทและธนาคารของชาติตะวันตก ตึกจำนวนไม่น้อยเคยใช้เป็นที่ทำการสถานกงสุล หรือไม่ก็ใช้เป็นที่พักอาศัย จนกระทั่ง ค.ศ. 1949 อาคารของต่างชาติทั้งหมดได้ถูกยึดมาโดยรัฐบาลจีนสมัยคอมมิวนิสต์ ถ้านับถึงปัจจุบันอาคารเหล่านี้จะมีอายุระหว่าง 100 - 150 ปีเลยทีเดียว บางแห่งถูกปรับเปลี่ยนเป็นโรงแรม ร้านอาหาร และร้านขายของที่ระลึกด้วยความพิถีพิถันแปลกตาของอาคารเก่าท่ามกลางบรรยากาศร่มรื่นของแมกไม้หนาวพรรณ จึงทำให้เกาะซาเหมียนเป็นสถานที่ที่ชวนหลงใหล และเป็นที่นิยมของคู่รักที่ต้องการถ่ายภาพก่อนแต่งงาน ตลอดจนนักท่องเที่ยวทั่วไปที่ต้องการสัมผัสมนต์เสน่ห์แบบตะวันตก

นอกเหนือจากศิลปกรรมแบบจีนประเพณีนิยมแล้ว กวางโจวยังมีแหล่งเรียนรู้ทางสถาปัตยกรรมแบบตะวันตกให้ศึกษาอีกด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาคารอนุรักษณ์คอาณานิคมบนเกาะซาเหมียน (Shamian Island) ซึ่งมีน้อยรายๆ หลัง เกาะซาเหมียนเดิมที่เป็นเพียงสันดอนทรายซึ่งตั้งอยู่ริมแม่น้ำจูเจียง กระทั่งถึง ค.ศ. 1961 หลังจากที่จีนพ่ายแพ้สงครามฝิ่นแก่อังกฤษ ผู้แทนอังกฤษและฝรั่งเศสได้กดดันรัฐบาลจีนให้ยกพื้นที่ตรงนี้เป็นเขตครอบครองของตน หลังจากนั้นจึงได้มีการขุดคลองขึ้นสายหนึ่งบริเวณด้านเหนือของเกาะ จึงทำให้ซาเหมียนเกิดเป็น “เกาะ” ริมน้ำขนาดความยาว 900 เมตร และความกว้าง 300 เมตร หรือเท่ากับ 0.3 ตารางกิโลเมตรอย่างที่เห็นในทุกวันนี้

เสน่ห์ของกวางโจวยังไม่หมดเพียงแค่นี้ กวางโจวยังขึ้นชื่อในแง่การเป็นสวรรค์ของนักช้อปปิ้งด้วย แหล่งช้อปปิ้งในกวางโจรมีอยู่ทั่วไป แต่ที่พลาดไม่ได้เห็นจะได้แก่ย่านถนนคนเดินเป่ย์จิง (Beijing Lu) และถนนคนเดินช่างเสี่ยจิ่ว (Shangxia Jiu Lu) จริงๆ แล้ว ร้านรวงบนถนนสองสายนี้จะเปิดขายตั้งแต่กลางวัน แต่บรรยากาศจะคึกคักเป็นพิเศษในช่วงแดดร่มลมตกจนถึงค่ำๆ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่นักช้อปปิ้งจะมาเดินจับจ่ายกันชิวๆ และแสงไฟจากป้ายโฆษณาาสดสีลั่นอย่างละลานตา ลินค้าหลักๆ ที่มีจำหน่ายเห็นจะไม่พ้นจำพวกเครื่องแต่งกาย เครื่องประดับ เครื่องสำอาง ของกิน และของที่ระลึก ซึ่งมีให้เลือกซื้อเลือกหาอย่างจุใจตลอดสองข้างทางเดิน ซึ่งมีความยาวราว 1 กิโลเมตรครึ่งเห็นจะได้

ทั้งหมดนี้ก็เป็นความประทับใจซึ่งเกิดขึ้นที่เมืองกวางโจวที่ผมอยากจะนำมาแบ่งปันคุณผู้อ่านทุกท่าน ผมมาคิดๆ ดูว่า ความรุ่งเรืองทางอารยธรรมของเมืองกวางโจวนับจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ที่เผยให้เห็นความเจริญก้าวหน้าของบ้านเมืองอย่างน่าอัศจรรย์ใจนั้น นอกจากฝีมือมนุษย์แล้ว ไม่แน่ว่าอาจเป็นผลมาจากพรที่เปี่ยมบนประทານมาก็เป็นได้

- ☐ ต่ออายุสมาชิก เลขที่
- ☐ สมัครสมาชิกใหม่ เลขที่
- ☐ ใบเสร็จรับเงิน เลขที่

ใบสมัครสมาชิกวารสารวิทยาคาร

เขียนที่

วันที่ เดือน พ.ศ.

ชื่อหน่วยงาน

เลขที่บัตรประชาชน

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

เพื่อเชื่อมโยงกับฐานข้อมูล
ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

ตำแหน่ง

- ☐ ครู ☐ ผู้บริหารสถานศึกษา ☐ ผู้บริหารการศึกษา ☐ ศึกษาพิเศษ
- ☐ คณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา ☐ นิสิต/นักศึกษา ☐ อื่นๆ

สังกัด

- ☐ สพฐ. ☐ สพป. ☐ สพม. ☐ สอศ. ☐ สช. ☐ กศน. ☐ สกอ.
- ☐ พลธ. ☐ พัฒนาศิลป์ ☐ สพศ. ☐ อปท. ☐ กทม. ☐ อื่นๆ

ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้

เลขที่ หมู่ที่ ซอย ถนน ตำบล/แขวง

อำเภอ/เขต จังหวัด รหัสไปรษณีย์

--	--	--	--	--

โทรศัพท์/โทรศัพท์เคลื่อนที่

การสมัครเป็นสมาชิกวารสารวิทยาคาร

ดังนี้ ☐ ต่ออายุสมาชิกเลขที่ ☐ สมัครสมาชิกใหม่

☐ ราย 1 ปี (ราคา 500 บาท)

☐ ราย 2 ปี (ราคา 1,000 บาท)

โดยรับแบบเดือน ถึง

ชื่อผู้แนะนำ (ถ้ามี)

การชำระค่าสมาชิก

☐ เงินสด บาท

☐ ธนาคาติ สั่งจ่าย ปณ.ศึกษาธิการ ในนาม ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (ใช้ธนาคาติตัวจริงเท่านั้น)

สถานที่จัดส่งวารสารและใบเสร็จรับเงิน

☐ ตามที่อยู่สมัครข้างต้น

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

เลขที่ หมู่ที่ ซอย ถนน ตำบล/แขวง

อำเภอ/เขต จังหวัด รหัสไปรษณีย์

--	--	--	--	--

โทรศัพท์/โทรศัพท์เคลื่อนที่

กองบรรณาธิการวารสารวิทยาคาร ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้การสนับสนุนวารสารวิทยาคาร
วารสารเพื่อการพัฒนาวิชาชีพทางการศึกษาให้คงอยู่กับวิชาชีพทางการศึกษาสืบไป

ย่าสามกรอบ

“ครูชน” บุญช่วย ทองศรี
“มกร” เขียน ณ ซอกหนึ่งของ GALAXY

ปีใหม่ 2561 คู่กับ SANTA สบตา... GALAXY

มีว่าจะอย่างไร.....

ปีใหม่... 2561 ... ต้องคุม, ครองใจอย่าให้หมอง นะครับ.!

แต่...

๑ อย่างเรจ เหลิงมีใหม่ กันให้มาก
เห็นจุดจบ พบ-พราก ก็หลากหลาย
เห็นกำเนิด เกิด-ดับ กับความตาย
เห็นเสื่อมคลาย ห้ายชีวิต อนิจจัง! ฯ
๑ สรรพสิ่ง สรรพสัตว์ คือวิฏฐเรียน
คือบทเรียน บทรอยกรรม ที่จำซึ่ง
จงละโลก ริเริ่มรัก ละความชัง
สร้างความหวัง ให้ยืนยาว ก่อนก้าวไกล! ฯ
๑ หันมามอง ตำนาน วิญญานครู
ยังก้าวเดิน เผชิญสู้ ทุกสมัย
เป็นหลักยึด จิตวิญญาน ผ่านครูไทย
เป็นหลักชัย ให้สยาม ตามเวลา! ฯ
๑ วิทยากรย์ “๑๑๗” เชิดไม่หมอบ
ย่าสามกรอบ “๒๐” จีบพรรษา
ครูชน “๑๑” ไซ้ ครูชรา
ครูสภา “๗๓” ก็ห้าม...กำลังดี! ฯ๑๑-
“ครูชน”
*** ๑ จำนวนปีที่ครบรอบ

ขอให้ท่านผู้อ่าน**วิทยากรย์** แฟนคลับ **ย่าสามกรอบ** ผู้ติดตาม **ครูชน** ได้มีความสุข - สงบ - เย็น
ตลอดปี 2561 นี้จะครับ

บทกวีข้างต้น ผมไม่เน้นคำอวยพร... เพราะผมไม่เชื่อในอำนาจศักดิ์สิทธิ์ใดๆ หรือใครจะบันดาลสัมฤทธิ์ผล
ให้กับบุคคลใดได้

แต่การ**ให้สติ** เป็นสิ่งสำคัญต่อชีวิตมากกว่า โดยเฉพาะโลกปัจจุบันที่**ไม่เที่ยงแท้แล้ว** ยังเปี่ยมด้วย**ทุกข์...**
และ... ผมเห็นความเป็น**“อนัตตา”** จาก**“โลกเสมือน”** ในยุคนี้เองครับ

วันนี้... ไม่มีอะไรแน่นอนในโลก **Social Media** ในสังคมทั่วไป

วันนี้... **“ความทุกข์”** มีช่องทางส่งผ่าน เชื่อมต่อ เป็น **Network** ด้วยระบบ Digital ที่เร็ว - ไกล ไร้ขอบเขตแล้ว

วันนี้... เรา**ไม่มีความมั่นใจว่า...** อะไรคือ**ความมั่นคง** เพราะทุกอย่างเกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไปอย่างรวดเร็ว.....

และวันนี้... ก็ไม่รู้สินะครับว่า ประเด็นทั้งหลายที่ผมกล่าวมานั้น จะส่งผลสะท้อน สะท้อน กระแทกกับ
บรรดา**เทพเจ้า สิ่งศักดิ์สิทธิ์** และ**ความเชื่อ ความศรัทธา**ดั้งเดิม หรือ **ตำนานอันปรัมปรา** มากน้อยเพียงใด

ความยิ่งใหญ่แบบ
 ก้าวกระโดดของโลกยุค Digital
 ผมรู้ดีว่ามนุษย์เริ่มผยอง...
 โดยไม่เคยคาดคิดผลในอนาคต
 .!!!..

ปลายปี 2017 ก่อน Christmas Day สองวัน ล่วงยามสองในรัตติกาลอันสงัด Smartphone
 แบบเก่าคร่ำคร่าของผม**เปล่งประกายเรือง**โดยไร้เสียงสัญญาณเรียกเข้าตามปกติ

ในภาวะเคลิ้มหลับกึ่งตื่น ผมเอื้อมมือไปจับเครื่องสื่อสารทันสมัยนั้น

เสียงโครกคราก... เหมือนสัญญาณวิทยุทรานซิสเตอร์รุ่นเก่าดังขึ้น โดยผมไม่ได้กดปุ่มใดๆ

"เฮลโล่ๆ" เสียงจางๆ เหมือนแว่วมาจากแดนไกล... เสียงแทรกซ่า ค่อยจางหายไป ทำให้เสียง
 พุดเข้าชัดเจนกล่าวมาเป็นภาษายุโรปสำเนียงฟินแลนด์ว่า...

....."Ho..Ho..Ho.. Merry Christmas..... This is the voice of Love from Santa Claus. I want
 to contact with... Kuruchon".....

ผมรับสาย... แบบคนละเมอ เพราะตึกมากแล้ว กรอกเสียงอุ๊ไปว่า...

..... "Hello.... Santa! This is not the time! Now, it's Midnight in Thailand. You have to be
 serious about discussing with me".....

เขาส่งเสียงขอโทษมาแบบชายชรา
อารมณ์ดีตลอดกาล พร้อมกลัวเสียงหัวเราะ
ตลอดเวลา.....

หลังจากนั้น... เขาปรับเสียง - สำเนียง
เป็น **"ภาษาไทย"** อันเป็นภาษาสากล ซึ่ง
ผมต้องปรับจิต - เข้า**สมาธิ** เท่ากับเป็นการจูน
ระบบ**ผัสสะ** เพื่อรับสารจาก **Saint Nicholas**
ซึ่งก็คือ **เทพ Santa Claus** ของเด็กๆ ทั่วโลก
นั่นเอง.....

"เรา" คอยกันค่อนข้าง สลับกับเสียงหัวเราะ
โฮะ โฮะ โฮะ!... ตลอดเวลา ทั้งๆ ที่เราต่างวิตกกังวลอนาคต
ของ**โลกและมนุษยชาติ** ที่เสื่อมโทรมโน้มเอียงไปข้าง **ซาตาน**
Devil มากขึ้นทุกที

ผมยังล้อเขาว่า... เอ๊ะ! นี่ผมกำลังคุยกับ **Santa**
นักบุญ หรือ **Satan** คนบาปกันแน่...ฮ่าๆๆ! เรียกเสียง
หัวเราะครืนใหญ่ปานฟ้าร้องก้องปฐพี... เล่นเอาเครื่องปะทุ
ประกายวาบ ส่งเสียงเปื้อยประ๊ะ ด้วยฤทธิ์เทพจากแดนไกล!...

บทสนทนาของเรา ณ **รัตติกาล**นั้น เป็นการสื่อสาร
ที่ไร้ข้อจำกัดแห่ง**เวลา สถานะ ศาสนะ และวัจนะ**

ทว่า... เราเข้าใจกันบนพื้นฐานแห่ง **"ธรรมชาติ"**
นั่นคือ ความงาม ความรัก ความดี พลังศรัทธา ที่... โลกนี้
เริ่มพร่อง และขาดสมดุลจนน่าวิตก.....

ก่อนเชย์ กู๊ดบาย ยามฟ้าเริ่มรำไร Santa บอกผม
พร้อมเสียงกลัวหัวเราะว่า... "However, we must not be
discouraged and allow the dark power of "Satan" to
overwhelm "humanity"..... If we have faith in **Love,**
Good and Life".....

ใช่ครับ... ผมเห็นด้วยกับเขาที่ว่า... "ถึงอย่างไร
ก็ตาม... เราคงต้องพยายามต่อไป จะท้อแท้ และยินยอม
ให้อำนาจมืดแห่ง "ซาตาน" เข้าครอบงำ "มนุษยชาติ" ไม่ได้.....
หากเรายังมีความศรัทธาใน**ความรัก ความดี และชีวิต**".....

เสียงหัวเราะกังจาลแว่วคล้ายเสียงฟ้าร้องอยู่ไกลๆ
พร้อมคำรำลือเป็น**ภาษาสยาม**.....

..... "ลาก่อน "คุรุชน" ขอขอบคุณที่ตื่นมาคุยกับเรา
ผู้ไร้เพื่อนทุกคริสต์มาส มักมีคนเฝ้าถึงเรามากมาย แต่ไม่มี
ใครเข้าใจ **"รักและสละ"** ซึ่งนั่นเท่ากับไม่รู้จักเรา..... โฮะๆๆๆ.....

..... อีกสิบสองเดือนพบกัน".....

เสียงแว่วไกลนั้น เลื่อนจางไปจากโสต... เสียงซู่ซ่า
จากตัวเครื่องสมาร์ทโฟน Smartphone ก็ค่อยๆ เงียบดับ...
แต่ตัวเครื่องโทรศัพท์ก็กลับร้อนซ่า... กระทั่งผมต้องรีบถอด
แบตเตอรี่ออกพักเครื่อง!!.....

แล้วรีบสรุปประเด็นการพบกันระหว่าง Santa Claus
กับ Kuruchon ตามสไตล์ของผม.. ฮ่าๆๆ.....

To Santa ภราดร ตอนคริสต์มาส
โลกไซขาด ของขวัญ ในวันนี้
โลกอยากได้ คุณงาม และความดี
โลกไซขาด ธรณี ไร่ดีตรา!
เชิญประชุม เทพเจ้า จะดีไหม?
ปรับความเชื่อ ปรับญาใหม่ ไร่กังขา
ลคมอมเมา เอาจริงเสริม เต็มศรัทธา
นี่คืองาน ที่ Santa ต้องเร่งทำ! ๗๑๖

Kuruchon

การก้าวสู่**จักรแห่งกาลเวลา**ในรอบปีใหม่นี้
นั้นแปลก ที่ผมไม่ได้มีความรู้สึกตื่นเต้นต่อการเปลี่ยนผ่าน
เหมือนทุกปีที่จะตื่นเต้นคึกคักเหมือนกำลังลอกคราบใหม่
หรือเปิดตัวออกจากดักแด้เป็นชีวิตใหม่...ประมาณนั้น!

แต่กลับรู้สึกนิ่ง สงบ... เมื่อผมมองขึ้นไปบนฟ้ามืด
แต่กระจ่างว่างแจ้ง ไกลไม่สิ้นสุด ขอบเขตแห่งดารจักรทาง
ช้างเผือกอันหลากหลาย เหลือคณา...

ผมรู้สึกถึงความยิ่งใหญ่แห่งจักรวาล รับรู้ถึงตัวตน
อันต่ำต้อย ซึ่งเราเป็นเพียงเศษแห่งเศษของธุลีแห่ง**ธรรมชาติ**
เท่านั้นเอง...

พลันอัดตามันวูบหดรลดลงโดยไร้ใครสั่ง เป็น
ความสงบ ไร้ความผยองใดๆ.....

ผมคิดว่า **"ข้าสามกรอบ"** ใน**วิทยาคาร** เดือน
ธันวาคม 2560 และมกราคม 2561 ให้อนุสติผมระหว่าง
คิด - เขียน มากอย่างน่าประหลาดใจ!

ปีใหม่นี้... ผมไม่ยืนยันครับว่า **เทพเจ้าทั้งหลาย**
ยังสถิตอยู่ ณ ส่วนใดของ**GALAXY** ผมไม่ชี้ให้เชื่อดอกว่า...
อิทธิฤทธิ์ **สิ่งศักดิ์สิทธิ์** นั้น ยังคงมีหรือไม่

จักรวาล
GALAXY

ชีวิต!

๑ เมื่อเปลือกตา เจ้าขยับ จงรับรู้
"จักรวาล" ดาราอยู่ สู่เห็นไหม?
อยายโส โอ้อัดตา ว่าเกรียงไกร
"Galaxy" ที่ยิ่งใหญ่ (ก็)..ไซเรนเดอร์..๗๑๖ **คุรุชน**

แต่ผมสัมผัสแล้ว
ว่า**"ธรรมชาติ"** นั้นยิ่งใหญ่
และมีอยู่จริงรอบกายเรา
นี่แหละ... เพียงแต่ "เรา"
จะรู้สึกหรือไม่เท่านั้น?

HOTLINE – สายตรง

ปีใหม่ : ใครลิขิต ชีวิตเรา?

บ่อยครั้ง...ที่ผมพบว่า...การไม่ผูกติด กับ สิ่งใดให้มากจนเกินไป..รู้สึก **ชีวิต** จะซัดลง
ไปรงเบา สงบเย็น.. นี่คือ **สุขใจ**?

ผล ไปถึงลมหายใจ เข้า - ออก จะช้า และ ลึก - ยาวไปด้วย.. แน่หนอนว่าปรากฏการณ์นี้
ดีแน่ หรือ นี่คือ.. **สุขภาพ**?

สิ่งซึ่ง เกิดตามมา โดยอัตโนมัติ คือ.. **จิต** จักเยือกเย็น ไม่ค่อยร้อนรุ่ม การคิด สิ่งใดจึง
สุขุม รอบคอบ ชัดเจน ฤๅนี้เป็น.. **สุขภาพ**?

ผมไม่ทราบหรอกว่า อะไรคือ **การปฏิบัติธรรม**.. แต่ก็ คลับคล้าย คลับคลาว่า..
พระพุทธเจ้า ทรงชี้ ให้เราเข้าใจ “ธรรม - ชาติ” แห่งจิต..ฉะนั้น! ๗๐๐

“ครูชน”

วันกองทัพไทย

18 มกราคม ของทุกปี

เป็นวันที่รำลึกวาระที่ “สมเด็จพระนเรศวรมหาราช”
ทรงชนะศึกยุทธหัตถีต่อพระมหาอุปราชา

วิทยากรย์ e-book online
www.withayajarnksp.com

14 มกราคม

วันอนุรักษ์
ทรัพยากรป่าไม้
ของชาติ

ISSN 15-13-1912

9 771513 191004

ราคา 50 บาท